„Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, : : New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europoje ir kitur..... $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus
Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

The Lithuanian Weekly
„Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, : : New York
Yearly subscription rate·
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on addlication.
Address all communication to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 37. Brooklyn, N. Y. 13 d. Rugsėjo (September) 1911m. Metai XXVI.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

KELETAS ŽODŽIŲ EMIGRACIJOS REIKALUOSE

Nelabai senai man pasitaikė apsilankyti Brooklyne, toje „antroje lietuvių sostapilėj" ir turėjau laimę pasikalbėti su keletu įžymesnių lietuvių, tų tarpe su pp. Paukščiu, „Vienybės Lietuvninkų" leidėju ir Daunora, vaistininku (kuris yra išrinktas išdininku Emigracijos Šelpimo Komisijos) apie emigracijos reikalus. Mano vienatiniu noru buvo dažinoti: argi ištikro tėnai (kaslegarnėje, ant Ellis Island) taip jau labai svarbu lietuviams turėti savo žmogus; ir jeigu jau ir būtų svarbu, tai man norėjosi žinoti, kame gi glūdo toji svarba. Todel aš ir išdrįsau plačiai išsiteirauti nuo brooklyniečių: ką gero galės padaryti lietuviams emigrantams tas mūsų užlaikomas žmogus kaslegarnėje? Na, ir aš žinoma, gavau daugelį atsakymų, kurių esenciją čionai sutraukęs trumpai paduodu.

Kad tokis žmogus kaslegarnėje gali suteikti daug gero, tai nėra mažiausios abejonės. Juk beveik pas visas tautas yra šitas klausimas tinkamai išrištas, t. y. daugelis iš svetimtaučių jau turi savo žmones kaslegarnėje, ir tie žmonės visokiais būdais sušelpja ir aprūpina savo santautiečius ateivius. Kaslegarnėje būna įvairių atsitikimų, kurie ateiviams neleidžia įžengti į šitą šalį. Norint tuos visus atsitikimus apipasakoti, reikėtų prirašyti dideles kningas ir iš tų kningų mūsų visuomenė pasiskaitytų ilgas eiles širdį veriančių dramų! Tan kiausi ir beveik kasdieniniai būna atsitikimai ant ant Ellis Island del šių priežasčių, del kurių yra deportuojama mūsų ateiviai: piningų neturėjimas, adresų neturėjimas arba, kad ir kas turi adresus, tai labai neaiškus. Štai kokis vaikinas siunčia į Lietuvą laivakortę; išsiuntęs laivakortę, persikrausto į kitą vietą; na ir nesusijieško savo suglobėjo nelaimingas ateivys! Pasažieriui atvažiavus į kaslegarnę, patiria kartais, paveizdan — kad mergina važiuoja pas vyrą, kurs nėra da vedęs; čia jau ir neleidžia pasažieriaus, reikalauja, kad siuntėjas-adresantas atvažiuotų pasakyti: kur jis ją laikys. Gerai, jeigu tas „amerikonas" patsai būna kur-nors ant stalavonės (įnamijos), tai dar gali prie jo prisišaukti. Bet kartais adresas būna ant box'o; todel ir telegramą pasiuntus atsakymo negauna ir... tuojaus grąžina. Būna kartais, kad adresantas suserga ar kokia kita priežastis atsitinka; ir tada ateivys negali jo surast nei prisišaukt.

Kartais koks politiškas prasikaltėlis, pasmukęs su kokiu senu adresu, čion atvažiuoja be piningų, ir šaukiasi pagalbos ant tokio adreso, kokį turi; bet to reikalingo žmogaus niekas negali surast, nes jo netik ant tos gatvės, bet ir tame mieste senai nebėsama! Na, ir nei žodį netark: turi grįžt atgal, tiesiai į valdžios negus.

Ir daug kitokių atsitikimų gavau patirti, kurie visi liūdija, jogei daugelis yra visai menkų priežasčių, delei kurių ateiviai yra grąžinami, ir kad šito galima būtų išvengti jei tam tikra pagalba rastųsi.

Paveizdan, kad ir tokiam dar galima būtų pagelbėti, kuris pametęs adresą negali pasakyti nei į kokį miestą važiuoja, nei kokioj valstijoj tas miestas randasi. Tokį, jeigu būtų kam su juo apsirūpinti kaslegarnėje, tai yra jei tam tikras žmogus apsiimtų su juo rūpintis, jam vietą sujieškot ir tt. — jį lengvai paleidžia. Tokia pati pagalba reikalinga ir politiškiems. Del kitų priežasčių reikia paduot apeliaciją net į Washingtoną. Jeigu ateivys mokėtų patsai šio krašto kalbos ir rašto, tai daugelis patįs save pasiliuosuotų; bet mūsų žmoneliai daugiausiai nuo pirmo užklausimo nusigąsta, ant klausimų atsakinėja, kaip tik priešingai Suvienytų Valstijų tiesoms... O ką jau bešnekėt apie parašymą apeliacijos į Washingtoną, nepažįstant šios šalies!

Kai-kurie yra tos nuomonės, kad sako: kodel tai neatlieka tie lietuviai, kurie tėn dirba? Čion pasirodo, kad męs nesuprantame nei elementariškos valdžių systemos. Reikia žinoti, kad tie lietuviai dirba darbą valdžiai ir jiems nėra daleista rūpintis su augščiaus paminėtais reikalais; jiems nėra daleista jokių patarimų, nei užtarimų daryti; jeigu kur ir leidžiama kalbėtis lietuviškai, tai tik kaipo vertėjui, bet ne kaipo patarėjui. Vienatinė jų laisvė, — tai jausti savo vientaučių sunkų padėjimą.

Antra vertus, kas gi galo bebūtų, jei valdžios tarnams būtų leista ateivių reikalais užsiimti: vieni užsiimtų tuoj gelbėti savo draugus, pažįstamus, gimines, kiti pradėtų imti kyšius ir daryti iš ateivystės biznį!...

Todel dabar bus kiek aiškiaus, kad lietuvių atstovas kaslegarnėje būtinai reikalingas, ir kad jam darbo bus labai daug. Toks atstovas turės tiesą kalbėti, perstatyti ateivio reikalus ateivių užvaizdai; reikalui prisiėjus, turės tiesą apeliavoti į Washingtoną, turės sujieškoti ateivių gimines, laiškais ir per laikraščius; duos patarimus važiuojantiems į tolimesnes valstijas, kaip turi užsilaikyti kelionėje, kad nebūtų apgauti, ir tt. ir tt. —

Dabartės dar žodelį kaslink aukų. Emigrantų Komisijos išdininkas, p. Daunoras, sako, kad ikšiolei labai pamažu aukos plaukė, o piningų pradžiai būtinai reikia nors koks tūkstantis dolerių turėti; kitaip darbas visai negalima nei pradėti; sako, paėmus žmogų vėl reikės turėti užtikrinimas ir ant antrų metų, ir tt. O tų nelaimių su keleiviais, sako, nuolatos — vis daugiaus randasi ir vis liūdnesnės žinios eina iš kaslegarnės. O čia su tuščiu kumščiu nepradėsi!...

Čion tai jau ir pasirodo, kad laikas visoms mūsų draugystėms, kurios suprato šį svarbų tautos reikalą, kad užsidėtų nors po keletą centų ant metų užsidėt mokesties, o kurios jau užsidėjo, kad veikiai siųstų aukas p. V. Daunorai (229 Bedford ave., Brooklyn, N. Y.).

Aš čion paduočiau sumanymą, kad gana jau mums bubnijus per laikraščius, kad — „tik po vieną centą"; koksai tik sumanymas, tai su tuom centu męs vis pasisiūlome; taigi nuo šio laiko bandykime tuos centus į madą įvesti, — sudedant, bet nekalbant. Kiekviena draugystė ir kuopa čion turėtų progą pasirodyti. Pasiskirkime sau taip, kad per metinius ir pusmetinius susirinkimus męs tuos centus sumestume ant rankų tam tikro ir ištikimo žmogaus, kuris gale metų pasiųstų piningus tėn, kur reikia. Berods, kai-kurios draugystės yra nutarę mokėti po 10—20 ir tt. centų ant metų nuo sąnario; bet jeigu, prileiskim, aš priklausau į tris draugystes ir jei kuri viena nutars mokėti 10 ar 20 centų emigrantų šelpimui, toliaus ir anos dvi susimįslys, todel jau man būtų skriauda mokėti tiek daug, ir čion jau turėtum žmogus susirietęs protestuoti ir reikalauti, kad: ar męs visai atmeskime šitą klausimą arba kas kiek nori tegul tiek ir moka; tada vienas gal duos penkiuką, kiti keturi nieko, ir da toliaus nieks nieko neduos. O po 1 centą, tai kitas jei ir į dešimtį draugysčių priklausys, tai visgi jam bus tai menkniekis. O jeigu Amerikoje yra organizuotų lietuvių nors 15,000 ir jei jie visi aukautų po vieną centą, tai męs galėtume turėti žmogų kaslegarnėje ir patįs jokios skriaudos nejaustume.

Atėjo jau laikas, kad tie mūsų per laikus siūlomi centai dabar gali labai svarbią rolę sulošti. Todel susirinkimuose apie juos ir pakalbėkime. Dar girdėjau p. J. J. Paukštį kalbant, kad gerų daiktų esą turėti tokios blėkinės dėžutės ant sienų gertuvėse, krautuvėse, svetainėse, lietuviškose dirbtuvėse ir kitose lietuviškose istaigose. Ištikro, tokių dėžučių vertėtų parūpinti centrališkam komitetui, kurias paskui išsiuntinėtų nors po tuziną į tirščiau apgyventas vietas. Žinoma, kaipo tokios, privalėtų būti ir su lietuviškais parašais. Dar geras būdas būtų, kad centro komitetas pasiūlytų lietuviškoms draugystėms gerą agitatorių, bet *tik gerą*, kuris dar geriaus galėtų nupiešti lietuvių padėjimą kaslegarnėje.

Vinc. Alksninis.

PERŽVALGA.

// **Eina ir prieina prie teisybės.** „Lietuvos" N36, rašo ilgoką straipsnį p. K. J. Valys, — tas pats, kuris anuo laiku taip griaudžiai atsišaukė per „Kovą" į Širvydą ir kvietė, kad sugrįžtų prie socialistų sąjungos (mat jam tuomet atrodė, kad socialistu gali vadinties tik tasai, kuris gauna iš S. L. S. laisnį). Dabar jis atrado, kad sąjungoje teisybės nebėra. Šituo straipsniu jis „v puch ir prach" sukritikuoja L. S. S. suvažiavimo nutarimus. Pačius svarbjausius nutarimus randa neteisingais, randa mindžiojimą logikos ir teisybės. Ant galo sušunka: „Netikėjau, kad visi sąjungiečiai tokiam susivažiavimo darbui pritartų; maniau, kad yra žmonių mūsų tarpe, kurie moka gerbti žmones ir jų tiesas; bet ikšiol niekas, o niekas prieš tokį teisių mindžiojimą nepakėlė balso... tuomet, ponai, — laikykitės, nes visgi męs žmonės, turime jausmus ir mokame ginti save ir savo tiesas, ir nelengva bus jums su mumis kova"...

Mums neįstabus toksai atsiliepimas vieno iš „karštųjų" socialistų. Mums neįstabu bus ir tas, jeigu „Kova" ir sąjunga nulynčiuos p. Valį morališkai, kaip visą eilę įžymesnių žmonių nulynčiavo. Dabar gadynė yra gadynė demokratijos, kurioje kiekvienas apšviestesnis žmogus jieško sau laisvės. Ir ją suranda tiktai tėn, kur žmonių progreso nevaržo joki retėžiai. Mūsų gi socialistų sąjungoje retėžiai bene bus didesni, o jau jokiu būdu nemažesni, kaip despotiškose mūsų parapijose. Tiesa, šitie retėžiai yra tik morališki ir gaila net, kad jie nuspalvuoti prakilnaus socializmo idea; bet tuompač jie nėra švelnesni už retėžius nukaltus Carnegies plieno dirbtuvėse. Tą patyrė visi tie inteligentai, kurie šiandien nors būdami dvasioje socialistais, vienok iš sąjungos pasitraukė. Gaila, bet faktas!

// **Neranda Tautos Namui šaltinių.** Lietuvių Mokslo Draugija pastarajame savo visuotiname suvažiavime,—jieškojo jieškojo pragumų: iš kur gauti piningų pastatymui Tautos Namo Vilniuje ir... nerado. Kad jie negalėjo rasti, tai aišku. Visame suvažiavime apie amerikiečius lietuvius neišsitarta nei žodelis. Del mūsų mokslo vyrų Lietuvoje neegzistuoja kokie ten „amerikontai", — tačiaus apie pusę milijono išeivių, susitvėrusių nemažą savo kultūrą. Kur kas greičiau tuos savo brolius suranda klerikalai. Štai ir kuningai Tumas su Olševskiu sakosi Amerikoje surinkę netoli $7000 „Saulės" reikalams. Be abejonės, mokyklų reikalai svarbus. Bet argi intaisymas mūsų sostapilėje nacionališkojo muzėjaus ir archivo nėra taip jau svarbu? Ar gi del šito reikalo nevertėjo pajudinti kulnutes kokiai porai iškalbingų inteligentų ir atvykti Amerikon parinkimui aukų? Taip, labai vertėjo. Reikia, kad Liaudies Namas Vilniuje ir būtų pastatytas tos pačios liaudies centais. Gabus oratoriai, kaip va Bulota ir kit. praneštų amerikiečiams apie dabartinį Lietuvos kultūrinį ir politišką stovį, podraug surinktų tūkstančius Liaudies Namui ir tuomi pastūmėtų, kaip Lietuvos, taip mūsų ir taip visos tautos reikalus. Bet to nėra. Mūsų inteligentai tik gilždina dantis ant vieni kitų, taip ir ant kuningų, kad jie šitokius klausimus greičiau aprėpja. Tuom tarpu patįs šitų progų nejieško ir, žinoma, niekad nepagauna.

// **Einama prie liaudies per... kiaušinius.** Nesykį buvo mūsų laikraščiuose rašyta apie stoką taktikos ir sumanumo pas mūsų agitatorius. Štai dabar šitą patvirtina šviežias faktas. Tas atsitiko pas Chicagos lietuvius. Keletas lietuvių socialistų susirinko ties Šv. Jurgio bažnyčia ir valiai rėžti prakalbas prieš kuningus, policiją, religiją, etc. Pasekmės iš to išėjo tokios, kad dievoti žmonelės ant kalbėtojų įnirto ir ėmė mėtyti pagedusiais kiaušiniais, vaisiais ir kuo pagriebdami. Pagalaus kuningai Kriaučiūnas ir Zaikovskis pašaukė policiją ir areštavo vieną po kito dešimtį kalbėtojų: Marę Aukselis, Marę Jokubaitienę, Damą Jokubaitį, V. Kalinauską, E. Kaminską, A. Kvedarą, B. Šidiškį, A. Karalių ir kitus du, regis anglu. Juos paleido iš kalėjimo tik užstačius kiekvienam po $25 kaucijos.

Pasekmės išėjo tokios, kokios būtų išėję, jeigu kas-nors būtų surinkęs žmones ties „Kovos" redakcija ir būtų ėmęs plūsti ant socializmo ir socialistų. Be abejonės būtų socialistai tokius pludėjus apmėtę kiaušiniais, apstumdę ir padavę policijai, kaipo tvarkos ardytojus. Ir Chicagoj ir Philadelphijoj, vieni ir kiti būtų [illegible] darbas už idėją, turi sau atsakančią dirvą. Žmonės kulturiški neneš prakilnaus socializmo mokslo profanuoti tėnai, kur ne vieta, kur su pagedusiais kiaušiniais pasitinka, taip jau kaip nei vienas doras kuningas neis į viešus susirinkimus keiktų socializmo. Tėnai tik šitas atsitinka, kur nekulturiški žmonės, nežino jokio takto ir... „mėto žemčiugus kiaulėms".

// **Vanagaičio kelionė.** p. Vanagaitis, aplankęs Shenandoah, Mahanoy City, Minersville ir Pittsburgą, šiuo žygiu jau pasiekė regis Chicagą. Kaip „Lietuva" rašo, chicagiečių T. M. D. kuopos rengiasi p. Vanagaitį labai jautriai pasitikti: rengia jam visą eilę prakalbų, įvairiose Chicagos dalyse, taipgi žada parengti net dviejose vietose draugiškus vakarėlius.

IŠ VISUR.

× **Franko-vokiški vaidai.** Nelaimingoji Maroka dar iki šiai dienai tebėra kaulu, delei kurio Francija ir Vokietija pjaujasi. Tik paskutinėmis dienomis prieita prie šiek-tiek artimesnės sutarties: Francija atiduoda Vokietijai didelius savo plotus tolimoje Afrikos valstijoje Kongo, o vokiečiai užleidžia visas tiesas franoūzams Marokoje. Bet šitam reiksią pritarimo visų Europos viešpatysčių. Taipgi reiksią, kad ir Amerika tą sutarmę patvirtintų. Mat čia visgi einasi apie atidavimą Marokos amžinon Francijos nuosavybėn. Turi gi ir kitos šalįs kokį galutį šito pyrago atkąsti.

× **Išpirko profesorių.** Savo

laiku buvo rašyta, jog graikiški piratai — jurių plėšikai pasigavo vokiečių profesorių Richterį ir nusinešė jį kalnynuos; paskiaus reikalavo 74,000 markių, tai tada jie profesorių atiduosią. Šitą piningų sumą vokiečiai surinko iš žmonių aukomis ir apmokėję plėšikams, atsiėmė profesorių. Be šitų piningų, plėšikai dar išreikalavo 8 aukso laikrodėlius su retežėliais ir 4 diržus. Visą belaisvės laiką Richterį laikė Graikijoje ir labai mandagiai su juo piratai apsieidavę.

Gyva rykštė. Anglijoje kažinkas išrado ir pasiūlė įvesti į mokyklas taip vad. „gyvą rykštę'', baudimui prasikaltusių vaikų. Tas aparatas susideda iš krėslo, į kurį galima paguldyti netik vaiką, bet ir paaugusį žmogų. Vos tik paguldžius, tuojaus išlėto ima veikti mašinerija ir kirsti vieną po kitam smūgius, kurius tam tikras prietaisas skaito, kiek sykių inkirsta. Laiku šitos ekzekucijos stovi pritaisytas gramafonas ir garsiai skaito baudžiamajam pamokinimus, kaip reikia gyvent. Ar anglų mokyklos priims šitą „civilizacijos'' produktą, dar nesigirdėt.

× **Siberijos gubernatorių nužūdė.** Iš Nerčinsko pareina žinios, jog Zarantujaus apskrities gubernatorius tapo nužūdytas. Nežinomas žmogus inėjo į gubernatoriaus namus su žinomo inžinieriaus kortele, ir vos inkėlęs koją per kambario slinkstį, paleido iš revolverio tris šūvius, kurie visi pataikė į gubernatorių ir jį ant vietos padėjo. Šovėją suėmė, bet niekas nežino, kas jis per vienas. Menama, kad čia bus social-revoliucijonierių teroristų kerštas, kadangi 1906 m. kankinimo politiškų prasikaltėlių pereitą rudenį čia nusižudė Sazonovas, tas kuris 1904 m. nužudė Plėvę. Už jo mirtį teroristai prisiekė nudėti gubernatorių. Zarantujaus apskrityj dabar labai daug yra politiškų prasikaltėlių, atsiųstų prie sunkių darbų.

Sugavo „Moną Lizą''. Madrido laikraščiai pranešė, jog Lyono mieste tapo suimti du kokie žmogynai, ne francūzai, pas kuriuos buvo rasta garsusis Leonardo de Vinci paveikslas „Mona Liza'', kurį aną savaitę kas iš Paryžiaus Louvres muzėjaus paglemžė. Suimtieji vyrukai ištikrosios ginasi, kad tai esąs netas-pats paveikslas tik nuo jo nuimta kopija, kada tas paveikslas dar muzėjuje sveikutis tebekabėjo. Bet jų vistiek policija nebepaleidė.

× **Dūma kalbės apie Iliodorą.** Prieš atsidarant Rusijos Dūmos posėdžiams Saratovo deputatai rengiasi įnešti valdžiai paklausimą, kaip ji žiūri į žinomą vienuolį Iliodorą, kuris keliaudamas po Rusijos miestus visą šį metą kėlė maištus net prieš valdžią ir suteikė gėdą valdžiai prieš visą pasaulį.

× **Naujas krizis Chinuose.** Sečuen provincijoje iškilo nuogandi agitacija prie liaudies sukilimų. Pakol kas agitatoriai nekursto žmonių prieš svetimtaučius, bet visi žino, kad sykį išsiverš sukilimai, tai svetimtaučiams išeis ne ant sveikatos. Ypatingai galės nukentėt misionieriai, kurių čia aibės apsigyvenę; ypač yra daug amerikonų misionierių. Nusigandę dvasiškiai dabar šaukiasi prie chinų valdžios, o ši užtikrino, kad visuomet apginsianti. Kitas klausimas, ar galės apginti. Šita provincija yra didžiausi visoje Chinijoj, skaito net į 70,000,000 gyventojų.

× **Uždarė Rusijos esperantistus.** Vidaus ministeris uždarė visos Rusijos esperantistų liigą. Jis tą padaręs pasiremdamas dar net ant 1906 metais išėjusio įstatymo. Kuom esperantistai prasikalto prieš valdžią, nežinoma.

× **Prie suirutės Francijoje.** Maištai ir demonstracijos Francijoje nepasiliauna. Minios žmonių tebereikalauja nupiginti maistą. Viena iš didžiausių demonstracijų šianedėl įvyko mieste Charleroi, kur tūkstančius demonstrantų čielas keturias valandas vaikė nuo gatvių raiti kavaleristai. Ministerija su prezidentu Fallieres tariasi, kaip čia užganėdinti žmones. Maistas ištikro šią vasarą Francijoje pakilęs, kaip dar niekad nebuvo. Bet tas esą visoje Europoje delei ištikusių šiemet sausymečių. Pakol kas nutarta gabenti kiek galint daugiau gyvulių ir javų iš svetimų kraštų, numesti nuo maisto muitus ir papiginti gelžkelius jo įvežimui.

× **Didelė ekspropriatorių byla.** Kieve rengiama milžiniška byla, kurioje karės teismas teis net 43 ekspropriatorius, kaltinamus už 25 ginkluotus užpuolimus po aplinkines gubernijas: ant kasyklų, ekonomijų, stočių, vienuolynų, iš kurių ekspropriatoriai išsinešė bažmą piningų; prie to jie užmušė 4 žmones.

× **Orlaivijos aukos.** Šie metai daug aukų paėmė iš orlaivininkų tarpo. Šis mėnuo ypač gausią davė donį. Taip rugs. 7 d. užsimušė du: vokiečių orlaivininkas pulkauninkas Newman ir Peru respublikoje, ties Lima pražuvo peruvietis Tenaud. Tą-pat dieną Karlsruhes priemiestyj nukrito nuo aeroplano vokiečių orlaivininkas Senge ir persiskėlė galvą. Pora dienų pirmiau Francijoje, ties Buc, užsimušė oficieriai Grailly ir Camine, ir kitą dieną francūzas Leforesier nukrito iš 240 pėdų augštumos Huelvoje, Ispanijoj ir užsimušė. Tokiu būdu šiemet jau žuvo 78 orlaivijos mokslo kankintiniai.

× **Džuma Rusijoje.** Pasibaisėtina viešnia, dar baisesnė, negu cholera, — tai liga džuma (maras) neina mažyn, bet dar apima vis didesnes Rusijos sritis. Šiomis dienomis ji išsiveržė Uralsko oblastyj ir labai plačiai progresuoja.

× **Perplaukė žmogus pusjurį.** Tūlas Paryžiaus kalvis Burgess šianedėl perplaukė Anglijos Kanalą, per kurį nevienas iš mūsų Amerikon atvykdamas perplaukia, tik, žinoma, ant laivo. Burgessas perplaukė pats savim. Plaukė jis 22 ir pusę valandos, padaręs 60 mylių. Tuomi jisai veik susilygino su tūlu Webb, kuris atgal 36 metai, ir po penkiolikos nepasekmingų bandymų, taip gi šį pastebėtiną plaukimą buvo atlikęs. Tiktai Burgess išbuvo vandenyj 40 minučių mažiau, negu Webb.

× **Zingeris prasiskolino Rusijai.** Žinoma amerikoniškoji siuvamųjų mašinų firma „Zinger'' tampa patraukta Rusijos teisman. Mat finansų ministeris susekė, kad Zingero kompanija, kuri turi Rusijoje savo agenturas, čielą dešimtį metų neapmokėjus muito. Visa suma dabar išnešanti apie 800,000 rublių. Bet sulyg indomios sutarties su valdžia, prisieisią Zingeriui apmokėti net 8,000,000 rublių. Tai bent bus rusų valdžiai geras pasipelnymas!

Iš Lietuvos.

VILNIUS. Pedagogijos kursai mokytojams atidengti ir dabar gyvuoja šiose vietose: Minske, Nesviže, Paričiuose, Polocke ir Panevėžyj. Išviso laikinuose kursuose dalyvauja 320 pradinių mokyklų mokytojų, skaitant ir 40 ūkio kursų mokinių.

Vidurdienio šovimas. Vilniaus miesto duma antrą kartą jau nutarė nešaudyti nuo Pilies kalno. Vieton to būsią intaisyta elektrikos laikrodis.

ALUNTA, Ukm. pav. Čionai smarkiai taisomi keliai ir tiltai. Kalbama, kad būsią kareivių manevrai. Žmonės su baime laukia, nes vasarojus tebestovi ant lauko. **Viturys.**

SUBAČIUS, Ukmer. pav. Subačiuje gale miestelio šale vieškelio Raguvon stato Navikų sodžiaus ūkininkas P. Pielia, garu varomą maluną. Šiomis dienomis žada pradėti malti. Motorą žada pirkti iš „Žagrės''. Girnas liejo vietoje. Linkėtina laimingo pasisekimo, nes apylinkėje mažai tėra vėjinių malunų. **Ar ne tas.**

LIESNICTVOS val., Naumiesčio pav. Šiame valsčiuje yra 4 pradinės liaudies mokyklos su 4 lietuviais mokytojais. Koks jose mokslo stovis ir kokią vietą turi lietuviškos kalbos mokinimas, apie tai, kaipo valstietis, negaliu daug spręsti, nes negalėjau gerai patirti. Vienok, tikrai galiu sakyti, jog silpniausiai lietuviškai vaikai sugrabalioja tai Žėglinės mokykloj.

Mokyklų aktai. Pavengrupių mokykloje buvo berželio 19 d.: mokytojas J. Adomaitis, vaikų atėjo 29; Raugalų — berželio 20 d. mokytojas P. Domeika, vaikų atėjo 17; Žėglių — berželio 21 d. mokytojas J. Dėdinas, vaikų atėjo 25. Keturnaujienoje — berželio 22 d. mokytojas J. Sederevičius, vaikų atėjo 41. Gana puiki tai šventė mokyklos mokiniams: mokyklos gražiai papuoštos žolynais, veidai visų linksmųs. Vaikų tėvų ir šiaip svečių kiekvienon mokyklon prisirinko po būrelį. Viskas puiku, malonu. Bet štai prasideda svečių vaišinimas: degtinė, alus ant pirmos vietos. Labai stebėtinas tai pavyzdis patiems mokyklos mokiniams, matant savo tėvus ir pačius mokytojus raičiojant alaus bačkeles. Tik Keturnaujienuos gėrimų buvo kiek mažiau. Visų mokytojų buvo parengti šioki-toki pasilinksminimai su šokiais.

Argi jau gerbiamieji mokytojai nemato doresnio kelio susiartinimui su mumis, valstiečiais, kaip tik per baltakę ir alutį? **Valstietis.**

NAUMIESČIO pav., Suvalkų gub. **Javų derlius.** Žieminiai: rugiai ir kviečiai augščiau vidutinių. Dobilai pirmutiniai buvo menki, o antrieji ir da blogesni, nes nėra lietų.

Trįs savaitės suėjo, kaip prasidėjo didelės kaitros. Senieji kalba, jog senai taip karšta buvę. Dienoviduje kai-kuriomis dienomis siekė 35o pagal Reomiuro. Lietaus irgi nėra. Didelė sausuma. Pievos nudžiuvusios. Vasarojai: miežiai, avižos, bulvės būtų geri, bet del sausumo ir kaitros be laiko noksta. Daržai vysta. Jeigu ir toliau tęsis kaitra, tai jau ypač gyvuliams gali prisieiti ir pabadauti. **V. Krivaitis.**

KRIOKIALAUKIS, Kalv. p. Liepos 24 d. čia buvo lietuviškas vakaras. Vaidino 4 veik. kom. — „Vagis''. Lošė gerai. Dainos taipogi pasisekė. Lietuvių hymno nedainavo, girdi, draudžiama. Blogai, kad po vaidinimui buvo alučio. Tai rengėjų kaltė. **Žinomas Dzukas.**

DAMBRAVA, Pan. pav. Liepos 24 d. Burbiškio dvare buvo lietuviškas vakaras. Surengė vietinė moksleivių jaunuomenė. Vaidinama buvo „Genovaitė''. Kai-kurie vaidino gerai, kiti blogiau. Buvo šokiai. Gaila, kad neteko girdėti dainelių. Žmonių prisirinko nemažai. **Miško Ąžalėlis.**

PLUNGĖ, Telšių pav. Metai del ūkininkų išrodo labai blogi. Bet plungiškiai nenusimena ir po senobei traukia baltakę su alumi. Šventadieniais ir prekimečiais aludės pilnos prikimštos. Pavakarėj, gerokai išsisiurbę, pradeda peštynes... sargybiniai tempia šaltojon.

JUŠKĖNŲ sod., Ukm. pav. Mūsų sodžius padarė nutarimą dalintis vienasėdžiais. Tiktai blogai, kad negali pabaigti derybų: matai, yra 40 deš. sausžemio ir 30 deš pirktos žemės, tai delei tų negali susitaikinti. **Gerai žinantis.**

TRYŠKIAI, Telšių pav. Nežinau, ar visur taip yra, kaip Tryškiuose, su elgėtnamiu prie bažnyčios. Keletą metų atgal čia, Tryškiuose, parapijonįs pastatė naują elgėtnamį ir apgyvendino ten bažnyčios tarnus, senelius ir elgetas. Bet parėjęs į Tryškius naujas kleb. kun. Rimeikiis, išskiriant bažnyčios tarnus ir tuos, kurie lauko darbus jam dirba, kitus visus elgetas ir seniukus išvarė; jų vieton apgyvendino savo kumiečius, nežiūrint to, kad parapijonįs buvo leidę elgetnamyj gyventi ligi mirties kitiems, t. y. žmonėms jiems ilgą laiką tarnavusiems. Žmonės nors ir mato tas skriaudas, bet nieko nesako. Vertėtų parapijonims atkreipti į tai akį ir neleisti kun. Rimeikiui ir kitiems panašiems šeimininkauti parapijos namuose. **Tyrulio Baltras.**
(„Liet. Ukin.'')

Vilniaus kaliniai. Iš guber. kalėjimo išsiųsta 25 katorginiai kaliniai prie Amuro gelžkelio statymo.

Iškeliaujantiems žinotina. Vilniaus žydų kolonizacijos draugija pataria visiems norintiems iškeliauti užrubežin išanksto duoti apžiūrėti save daktarui (ypač akis) ir pasirūpinti visus dokumentus pasparto išgavimui. Kuosmulkiausius patarimus suteikia komitetas. Čia pat dovanai parašo visokius prašymus, išrūpina šifkortes, suteikia žinias apie išplaukimą, nurodo kur geriau važiuoti ir t. t. Komiteto adresas: Vilnius, Vokzalna gatvė No. 3 butas No. 25.

VABALNINKAS, Panevėžio apskr. „Lietuv. Kat. Moterų Draugijos'' skyriui vyriausybės neleista taisyti moteriškųjų išdirbinių parodos 14, 15 ir 16 d. rugpjūčio mėn. Gavus leidimą, bus pranešta irgi per laikraščius.

VIEKŠNIAI, Šiaulių ap. Rugsėjo 1 d. čia inkuriama valdiška keturiaklasė miesto mokykla su teisėmis. Šį rudenį bus atidaryta tiktai pirmoji kliasa.

MARIJAMPOLĖJ yra besitverianti dainavimo, muzikos, teatrų ir kt. meno draugija **Gabija.** Įstatymai jau buvo gubernatoriui paduoti užtvirtinti, tik delei kaikurių mažmožių sugrąžinti atgal papildymui. Tikimasi, kad antru kart jnos nusiuntus draugija įsikurs. Geros kloties!

RUDILIAI, Palavėnės par. Uk. pav. **Stebūklingas gydytojas.** Rugpjūčio 3 d. į Rudilių kaimą užėjo kokia tai mergelė, sakėsi iš Puponių. Kaip paprastai kaime daroma, moterų buvo paklausta kur eina, kur buvo, ko reikia ir t. t. Mergelė atsakė, kad surašanti ligonius prie stebūklingo daktaro. Žinoma buvo paklausta, kas toksai tas gydytojas. Ji paaiškino, kad tai esąs labai, „šventa asaba''. Ją stebūklingai išgydęs: buvusi šluba ir rankos nevaldžius. Vilijoje prieš Šventą Petrą (28 berž.) važiavęs per Subačių ir kaip tik ją palaiminęs, tuč tuojaus likus sveika. „Šventa asaba'' paėmusi iš jos lazdą ir liepusi eiti. Žiūriu-galiu eiti, einu, vis einu. Tiktai parėjusi namo pasitikrinusi, kad sveika esanti. Pirma sugydyti niekas negalėjęs. Tas jos papasakojimas padarė veikmę. Pasakius mergelei, kad tas „daktaras'' vėl važiuosiąs pro Subačių, ar Kupiškį, ir kad jam nereikia sakyti ligos (jis ir mislį žmogaus žinąs, netiktai ligą) ir gavimui palaiminimo tereikią duoti 3 k. ir užrašyti pas ją savo vardą ir pavardę, ligonių atsirado daugiau, kaip reikia. Vyrai, moterįs, jaunos mergelės ir vaikai pradėjo kišti tai viešniai piningus. Bežiūrint mergelė prisipylė nemažą maišelį piningų. Už gerą „rodą'' gavo sūrį ir ryšulį obuolių. Moterįs uždusę lakstė po kaimą, 3 kapeikomis nešinos. Buvo ir tokių, kurios prieš norą prirašinėjo savo ir suaugusius vaikus. Matai manė, „ar neduos Dievas Dvasios Šventos vaikams, ar nebus geresni, kai palaimįs toki „Šventa asaba''. **Jonas Pasuosis.**

SĖJA. Kai-kuriose Kauno gub. vietose jau prasidėjo žiemkenčių javų sėjimai. Žemė nevisur da užtektinai drėgna, bet žmonės skubinasi su sėjimu, bijodami, kad neatsikartotų vėl karščiai. **(„Liet. Žinios''.)**

VILNIUS. Kariuomenės mokykloj, pirmiau junkerių mokykloj, rugpjūčio 6 dieną buvo skiriami į oficierius. Tarp kitų paskirtas oficierium lietuvis Aleksandras Jakaitis į 113 Senos Rusijos pulką.

Nustojo ėjęs. Nesenai pradėjęs eiti Vilniuje antras pigus (kapeikinis) lenkų dienraštėlis „Goniec Wilenski Poranny'' aną savaitę nustojo jau ėjęs. Matyt, neišlaikė rungčių su „Gazeta 2 grosze''.

Miškų gaisras. Ukmergės apskrityj apie Troškūnus, Raguvą, Taujėnus dega keliose vietose valdžios ir privatiniai miškai, taip, kad dūmai visur pakvipę, ir dūmų debesįs darė ūkaną dieną, bet lietus liepos 25 d. apstabdė ugnies baisenybes.

Ligšiol taip buvo karšta ir sausa, kad lapai nuo medžių nugeltę krito, tarytum vėlybame rudenyje. **(„Viltis''.)**

KEDAINIAI, Kauno ap. Švietimo ministerija čia leido inkurti nuo 1 rugsėjo keturiaklasę miesto mokyklą. Dabar, su ta mokykla, Kauno gubernijoj bus išviso 14-ka keturiaklasių miesto mokyklų.

MARIJAMPOLĖ, Suv. gub. Per paskutinį ūkio parodos posėdį (15 rugp.) nutarta imti parodai vieta ir tuojau tas ruimas tinkamai aptverti, nes jau atsišaukia norinčių statyti savo pavilijonus. Inž. Vitkauskas sutiko būti parodos kamisorium ir visuomėt duoti paaiškinimus, kas tik parodos reikalais kreipsis su visokiais užklausimais. Paskaitas vyriausybė pažadėjo leisti; tai dar komitetas susirašinėja su skaitytojais (lektoriais).

SEINAI. „Šaltinio'' Redaktorius kun. Antanas Civinskas jau sugrįžo ir apėmė savo pareigas.

Nauji teisėjai. Patvirtinti vyriausybės šie rinktiniai Suvalkų gub. gminų teisėjai: Vladas Radžukynas — Kalvarijos apskrityje ir Antanas Marčulenis ir Juozas Vilkutaitis — Marijampolės ap.

LINKMENĮS, Šventėnų ap. Iš didelio karščio, kuris taip ilgai traukias be lietaus, vietomis išdegė nors jau suaugęs vasarojus. Žmonės aimanuoja, nes tikėjosi sulaukti gero vasarojaus, kuriuo ligšiol gėrėjosi, bet dabar vėl abejoja su vasarojum; rugiai taipogi buvo negeriausi. Miškai išrodo margi, nes beržų lapai visi išgeltonavo. Vietomis ir klevai jau geltonuoja. **Faust. Kirta.**

Naujukų skaitlius 1911 m. Iš Vilniaus gub. šiemet reikia paimti kareivijon 7 tūkst. 9 naujukai, iš Kauno gub. — 6 tūkst. 201 ir iš Gardino gub. — 7 tūkst. 558.

Girios dega. Kam teko važiuot Liepojaus geležinkeliu nuo Mažeikių link Šiaulių ir Kedainių, tas dažnai per langą iš vagono matė didelius dūmus — tai dega girios. Tarpe Šiaulių ir Gružd žių jau trečia savaitė, kaip dega didelės Nariškino girios. Sutraukta iš apylinkės 22 darbininkų ugnį gesinti, bet nieko nepadaro, nes ugnelė apėmė labai didelius plotus. Sakoma, kad Nariškino girių išdegė už pusę milijono rublių. Gorskio Šaukoto parapijoj išdegė girių apie 200 dešimtinių. **Kun. J. Krištolaitis.**

PANDĖLIS, Ežerėnų apskr. Lebedžių sodžius jau nuo seniau tarėsi skirstyties vienkiemiais, bet vis nesusitardavo. Tik štai kilus barniams del nevienodumo darbo lauke, tuojau padarė vyrai sueigą, galutinai nutarė ir pasirašė išsiskirstyti. Nors trejetas ūkininkų tam prieštaravo, bet jų niekas nebepaisė. **Leonas Katela.**

BARČIAI, Seinų ap. 28 liepos pasimirė Antanina Plukienė. Josios vyras perėjo per kaimą, prašydamas žmonių prie nabašninkės. Barčių vyrai jauzdami, kad degtinės ir alučio nebus, nei viens neketino eiti, ir nabašninkė gulėjo per naktį viena, ir paskui nuo degančių žvakių užsidegė josios rūbai. Apdegė galva, kojos, rankos ir visas paklodas. Nuvargęs nabašninkės vyras buvo užmigęs kieme (atšlaime). **Boleslavas Verbus.**
(„Šaltinis''.)

IŠ LATVIJOS.

Žemės drebėjimas Rygoje. D-ras H. Kempte, Kaselio anilinų dažylių fabriko direktorius, gyv. prie Dinamindo g. No 17 (Uždauguvyje), praneša „Rig. Zeit.'', kad jis rugpjučio 5 d. apie 2 val. ryto pasergėjęs žemės drebėjimą, kurs tęsėsi 30 sekundų ir buvęs taip stiprus, kad jis iš miego išbudęs; didžioji lempa prie lubų ir mazgojamasis bliūdas lingavę ir sudrebėję. D-ras Kempte esąs pergyvenęs keliolika žemės drebėjimų Japonijoje ir kito-

se šalyse ir todel esąs persitikrinęs, kad nesuklydęs. „Rig. C.'' prie šios žinios prideda, kad Dorpate seismografas nesenai registravęs (pažymėjęs) žemės drebėjimą, tik dar esą negalima sužinoti, kokioje dienoje atsitiko.

Velosipedų fabriko savininkas Leitneras, iš Rygos, nesenai inteikęs dovanų du velosipedu sosto inpėdiniui Aleksėjui, dabar gavo nuo caro padėką ir aukso portsigarą su valstijos herbu, diementu papuoštu.

Latvių Naujasai Teatras Rygoje išleido atsišaukimus palaikyti teatrą aukomis.

Katorgininkų partija 7 rugpjučio, išgabenta iš Rygos į Siberiją Amuro gelžkelio darbų. Kalėjime bandė pasikarti Feod. Barabinas, 24 m., pernai karės teismo pasmerktas ant 5 m. į arestantų rotas, bet liko dar išgelbėtas ir nugabentas į kalėjimo ligonbūtį.

Nelaimė. Jakavičiaus spaustuvėje anot „R. M.'' vienam mokiniui Kadeckiui 10 metų mašina sutriuškinus 3 pirštus.

Delei 20 kapeikų. Rygos apygardos teismas 2 d. rugpjučio pasmerkė Kauno g. valstietį Serg. Zaicevą 31 m. ant pustrečių metų į areštantų rotas už tai, kad Zaicevas kątik atsėdėjęs 4 metus kalėjime vėl pavogė vienoje arbatinėje ant Maskvos gatvės staldengtę, vertės 20 kap.

LIEPOJUS. Pėtnyčioje, 5 rugp. atvažiavo čia iš Kauno Žemaičių vyskupas Cirtautas. Stotyjo Jo Myl. sutiko su duona ir druska didelis būrys vietinių katalikų atstovų su vietine katalikų dvasiškija priešaky.

LIEPOJAUS lietuviai daugiausiai yra Kauno gubernijos. Nemaža yra gerokai aplenkėjusių. Tuomi daugiausiai atsižymi kedainiečiai. Kiti net pavardes savo verčia į lenkiškas, ir patįs visaip savo kalbą kraipo. Laike šermenų gieda lietuviškai, o savo tarpe kalbas lenkiškai: taip sako esą „panckiau''. Pastarame laike ėmė lietuvių susipratimas tikėjimiškai ir tautiškai gan žymai gauties, lietuviškos kningos ir laikraščiai vis labjaus platinas žmonių tarpe. Nuopelnai nemaži čia vietinių kuningų, ypatingai klebono Vizbaro, kurs rūpinas apšvietą platinti mūsų žmonių tarpe per mokyklas ir laikraščius, patsai yra visiems lengvai prieinamas, bešališkas, geros širdies.

Lietuvos Paukštelis.

LIEPOJUS. Išeiviai grįžta atgal. Liepos mėn. per Liepojų iškeliavo marių keliu 2900 žmonės, iš kurių 1404 vyrai ir 1496 mot. Tame pačiame mėnesyje sugrįžo 1205 (852 vyr. ir 353 mot.), taip kad iš šimto iškeliaujančių vyrų grįžta 60, o iš šimto moterų 24.

DORPATAS. Estų blaivybės draugijos norėjo inkurti savo sąjungą, bet vidaus ministerija neleido. Rugpjučio 7 dieną čion atsiliko susivažiavimas apšvietos draugijų atstovų, kurių atvyko apie 300, daugiausiai liaudies mokytojų. Paskaitas skaitė estų visuomenės veikėjai: - Tenisonas, Peld, Kampman.

Estų krašte atšalimas žmonių prie liuterų bažnyčios prieinąs iki to, kad kartais šventadieniais negalima laikyti pamaldų, nes niekas neateina jose dalyvauti. Taip antai 7 rugpjučio Cirau kirchėje nebuvę pamaldų delto, kad niekas jon neatvykęs.

(**„Ryg. Garsas''.**)

LAIŠKAI IŠ LIETUVOS.

JONIŠKIS, Šiaulių pav.— 25 d. liepos atsilankiau į Joniškio miestelį ir pamačiau baisią ir apverktiną regyklą. Gaisro sunaikintas veik visas miestelis. Kur stovėjo puikiausi mūrai, papuošti krautuvėmis ir kitokios pramones įstaigomis, šiandien tėnai švilpja vėjai; kur buvo dailiausi medeliai, apsidengę žaliais lapais, liko tiktai vieni stuobriai, arba visai kiti sudegė. Taipgi sunaikinta nemažai krautuvių ir kitokių pramonių. Įžymiausią blėdį gaisras padarė sunaikindamas joniškiečių „Suvartotojų Bendrovės'' krautuvę, kuri del stokos krautuvės namo, turi talpintis ankštame senosios špitolės name, kur maža vieta ir žmonėms neparanki užeiga.

Po sudegimui, ir „Beturčių pašalpos draugija'' taipgi silpnai laikos; į narius niekas nenori įstoti, nes kiekvienam gaila užmokėti 3 rublius metinės mokesties; bet smūklėse joniškiečiai nesibijo palikti ir du sykiu po tiek.—

Ačiu mūsų pažangesniems veikėjams čionai tapo sutverta klubas, vardu „Artojas''; dar nesenai pradėjo gyvuoti, o jau gerbjamojo vietinio klebono Butkevičiaus tapo apšauktas „bedievių lizdu''. Labai būtų geistina, kad mūsų gerb. klebonas paaiškintų, iš kokių šaltinių tas žinias sėmė, kad tai joniškiečių klubas yra „bedievių lizdas''? Ir kodel jis tokį vardą užsipelnė.— Ar gal todel, kad tėnai yra mokslišką kningų, ar gal todel, kad tėnai susirinkęs jaunimas paskaito ir pasikalba paie pagerinimą ūkio, ar delto kad tėnai jaunimas susirinkęs praleidžia laiką ant skaitymo ir tobulinimo savo proto, kalbasi kaip pagerinti savo būvį, kaip išdirbti ūkį ir t.t.?

Jeigu taip, tai labai būtų liūdnas ir apgailėtinas atbalsis, kad mūsų kuningėliai neatskiria gero nuo blogo, ir nesirūpina mūsų pakelti kulturiškai ir dvasiškai, bet rūpinas mus nupuldyti morališkai!

Ir aš klubui „Artojas'', kaipo dar jaunam išdygusiam diegeliui ant joniškiečių kulturiškai ir agronomiškai tautiškosios dirvos, linkiu pasekmingai bujoti, ir atnešti gausius vaisius, mūsų broliams artojams joniškiečiams.

Kaštanas.

IŠ ARGENTINOS.

Ensenada. VIII. 9. 11.— Mažas miestukas Ensenada stovi puikioje ir patogioje vietoj, netoli nuo Atlantikos didjurio; iš jurių išeina didelė prieplauka prekinių garlaivių. Taipogi yra vienas fabrikas — gyvulių skerdykla, kuris maitina apie 7,000 darbininkų; tame skaičiuje randasi ir lietuvių apie 100 ypatų ir rusų apie 90. Likusieji daugiausiai graikai, italai ir turkai.

Tarp kitko, lietuviai šiais metais šiek-tiek atsižymėjo, nes gegužės mėnesį susitvėrė Lietuvių Savyšalpos Draugija „Vargdienis''; narių turime 30. Mokestis — įstojant į draugiją 2 pesų, mėnesinė 1 pesą. Be to dar įsteigėm kningynėlį. Laikraščių pareina po vieną egz. „Vienybės Liet.'', „Lietuvos Žinių'', „Kovos'', „Keleivio'' ir „Lietuvos Ukininko''. Pažymėtina, jog draugija laikosi vidutiniškai; per susirinkimus ir per keturius mėnesius draugijos gyvavimo turime jau gryno kapitalo 100 pesų. Galima pasitikėti, jog ir ateityje draugija šiaip-taip galės gyvuoti. Tiktai vieną nelaimę turime, jog draugijos vedimui nėra atsakančio žmogaus, kuris pilnai išaiškintų draugijos reikalus ir jos naudingumą; ir antra — jog laikraščius gauname labai pasenėjusius, negreičiaus kaip per mėnesį, o kai-kurių numerių ir visai negauname; pražūna nežinia kur. Bet visų daugiausiai kenkia draugijos veikimui perdaug įsivyravęs nelaimingasis alkoholizmas (girtuokliavimas), per ką nustoja mūsų tautiečiai savo vertės ir užsipelno paniekinimą nuo svetimtaučių už savo netikusius pasielgimus, k. v. peštynės, nesantaiką tarp savęs, kazyravimus iš kruvinai užpelnytų skatikų ir t. p.

Laikas būtų pamesti tokius negerus papratimus ir žengti tobulesnin gyveniman, nes atsiliekam nuo kitų šalių darbininkų.

Lietuvos Bitelė.

KIEK LIETUVOJE ŽMONIŲ.

Pagal valdžios apskaitymą, Kauno gubernijoje yra katalikų 1,297,000, žydų 262,000, stačiatikių ir sentikių 800,000 ir po biskį liuteriško, kalviniško ir kitų tikėjimų. Pagal tautas — lietuvių yra 1,167,000, baltgudžių 73,000 ir lenkų 57,000.

Vilniaus gubernijoje yra išviso 1,815,000 gyventojų ir iš jų 1,099,000 katalikų, 461,000 stačiatikių ir 253,000 žydų. Katalikai pagal tautas taip skirstosi: baltgudžių 576,000, lenkų 277,000 ir lietuvių 246,000.

Gardino (Grodno) gubernijoje yra 1,762,000; iš jų stačiatikių yra 974,000, katalikų 471,000 ir žydų 316,000. Pagal tautas Gardino katalikai taip skirstosi: baltgudžių 379,000, lenkų 77,000 ir lietuvių 15,000.

Pačiame mieste Vilniuje, Lietuvos sostapilėje, pagal apskaitymą 14 sausio šių metų, buvo 217,000 gyventojų — iš tų: katalikų buvo 97,700, stačiatikių 8,842 ir žydų 101,238. Likusie yra kitų tikėjimų. Lietuvių Vilniuje esą tik 2000.

Tokiu būdu šiose trijose Lietuvos gubernijose, sulyg valdžios suskaitymo butų gyventojų apie **šešis milijonus** (5,936,000) o lietuvių vos **pusantro milijono** (1,430,000). Jeigu sutiktume su taja valdžios skaitline kaslink lietuvių ir dar pridėtume Suvalkų gubernijos lietuvius, tai visgi iškoštume viso labo Lietuvoje lietuvių apie **du milijonu.** Tačiaus męs valdžios statistikai anaiptol netikime, — ji perdaug mėgsta užrašyti lietuvius rusais ir lenkais; tam, žinoma, prigelbsti ir patįs užaušėliai lietuviai, kurie šliejasi tai prie lenkų tai prie rusų.

Tikros lietuvių statistikos, — deja! męs ir po šiai dienai neturime. Net ir mūsų kalendoriai, kurie kasmet turėtų paduoti lietuvių priaugimą, nieko apie tai nežino. Versk kokį nori kalendorių ir kokių nori metų, o nerasi jokių žinių iš lietuvių statistikos. Oi tie mūsų kalendorninkai išgamos!

Iš Amerikos.

Šungrybjai užnuodijo dvi valstijas. Long Island, Westchester ir New Jersey valstijos daugelyj miestelių ir kaimų žmonės užsinuodijo šungrybjais, kurių per paskutinėsias lytingas savaites taip daug pridygo, kad moterįs ir vaikai miškuose grybaudami nebeatskiria, kur geri grybai, o kur nuodingi. Iš tos priežasties jau 19 žmonių užsinuodiję pasimirė, o daugybės guli ligonbučiuoseė

Gelžkeliai parduoda supuvusius kiaušinius. Philadelphia, Pa.— Vos sugrįžęs iš Europos Readingo gelžkelių prezidentas Bear, tapo patrauktas teisman, kadangi minėtas gelžkelis susekta pardavinėjant į krautuves susenusius kiaušinius, kurių siuntėjai nuo stočių nebeatsiimdavo. Tyro Maisto komisija patyrė, kad tais kiaušiniais daugelis žmonių užsinuodijo.— Ištikro mūsų gelžkeliai, nebevien milijonus dolerių suplėšia augštu gelžkelio tarifu, bet dar griebjasi tokių biznių, kurių drovėtųsi dažnas sąžiningas krautuvninkėlis!

Daktaro bedarbė privertė vogt. Pittsburgh, Pa. čia tapo sugautas daktaras A. Miller, kuris buvo pavogęs arklį užkinkytą kalamaškaitėj ir jį pardavęs, kad su tais piningais galėtų sugrįžti į Ithaca, N. Y. pas tėvus. Daktaras prisipažino, kad jį prie to privertusi bedarbė, tai yra ligonių stoka. Vargšas daktaras išdavęs egzamenus Chicagos universitete ir čia apsigyvenęs, bet per devynius mėnesius tegavęs iš ligonių . . . $4!

Laikraštininkas užvaldo valstijos demokratus. Žinomas taip vadinamųjų „geltonųjų''-sensacijinių laikraščių leidėjas Hearst, kuris leidžia New Yorke garsųjį „Journal'', Chicagoje „Examiner'', Bostone, San Francisco ir kitur kitokius laikraščius, dabar įsigriovė į Illinojaus valstiją politikon ir žada visą šios valstijos demokratiją pasikinkyti į savo geltonąjį vežimą.

Roosveltas prieš Taftą. Šianedėl viešai išsišoko priešais prezidentą Taftą ex-prezidentas Roosvelt, savo organe „Outlook'' išpeikdamas Tafto padarytą sutartį su Anglija ir Francija. Roosveltas mano, jog Amerika turi prisilaikyti Monroe doktrinos, kad „Amerika — del amerikonų'', ir kad Amerika jokiomis sutartimis neturinti savęs varžyti, nes pasaulio tvarka prigulėsianti nuo Amerikos galingumo ir viršenybės ant visų šalių.

Tikisi, jog Taftas laimės. Agrikulturos sekretorius Wilson užreiškė Denveriuje, Col. per viešą kalbą, jog iš republikonų partijos kitiemet niekas nebūsiąs nominuotu ant prezidento, kaip tik p. Taftas. Ir jis esąs tikras, kad vėl Taftas laimėsiąs krėslą.

Moteris trukdo teismą. Bellingham, Wash., čionai pirmą sykį, kaip moterims buvo sulygintos teisės, tapo išrinkta „maišytas'' prisiekusiųjų teisėjų teismas — šeši vyrai ir šešios moterįs. Teisiama yra vienas saliūnininkas, kuris prieš įstatymus pardavė degtynę vienam indijonui. Teismas dar tebeeina, nes jokiu būdu negali teisėjai prieiti prie vienbalsės ištarmės, kadangi viena teisėja moteris nepristojanti ant didžiumos nuomonių.

Plieno fabrikuos užginta rūkymas. Pittsburgh, Pa. vietinėse plieno dirbtuvėse visur iškabinėta parašai: „Šalin su tabaka''! Šiuomi aštriai uždraudžiama rūkyti fabrike darbo valandomis ir jei kas įsineš tabaką, bus ji konfiskuojama. Pirm to čionai iškėlė rūkytojams kovą žinoma tiltų industrija, „American Bridge Co.''

Gelžkelių strenkas tebesirengia. San Francisco, Cal. čionai buvo susivažiavę penki prezidentai tarptautiškosios gelžkelių sąjungos skyrių, ir tariasi apie iššaukimą milžiniško streiko. Pirmiausiai manoma iššaukti streiką visais Ramaus Okeano pakraščiais.

Sugavo laukiniausį indijoną. Kalifornijoje, ties Oroville, tapo sugautas laukinis žmogus, kurį išvijo iš kalnų užsidegę miškai, Laukinis atvežtas į San Francisko ir pavestas antropologams tardyti. Pažinta, kad jis paeina iš indijonų veislės, bet tokios, kokios dar niekas nematė. Iš jo kalbos niekas iš mūsų indijonų nieko nesupranta. Mokslinčiai jau ištraukė iš jo ant fonografo volelių apie 300 žodžių.

Pražuvo kalnuose studentas. Ant garsaus milžinkalnio — Mount Tacoma, Washingtono valstijoje, išsirengė užlipti tūlas Wisconsino universiteto studentas Garret. Praėjo pora savaičių ir jis nebegrįžo. Dabar išėjo partija vyrų jo jieškotų. Ta partija jau užlipo 8000 pėdų augščio į kalno viršūnę, bet Garreto niekur neranda. Manoma, kad jisai pražuvo audrose ir sniego pustymuose, kurie ant kalnų siaučia.

Mašinistas numirė — traukinis sudužo. Erie, Pa. ties Dock Junction, pasažierinis traukinys įvažiavo į tavorinį ir sukūlė kelis vagonus. Užmušė keturius pasažierius. Patirta, kad pirm to bevažiuojant buvo savo kajutoje pasimiręs traukinio mašinistas.

Atrado mantą šiukšlynėj. Bayonne, N. J. žydelis Greenberg, niekuo neišsitikėdamas indėjo piningų $2000 į poperinį maišelį ir pametė kampe. Kasgi iš kampo vogs! Tuomtarpu namų tarnaitė maišelį išmetė į šiukšles, o šiukšlevežys sumurdė į vežimą, išvežė už miesto, — ir atlikta. Pasigedo Greenbergas savo mantos, ir be kvapo išbėgo į laukus jieškoti. Nubėgęs į šiukšlynę, pusę dienos kasinėjo, pagaliaus ir atrado savo brangų maišelį.

Neduokit vaikams piningų! New Rochelle, N. Y. 18 mėnesių, vaikiukas, Tumas Mulligan, bežaisdamas nurijo nikelinį penkiuką. Delto užsinuodijo ptomainu jo kraujas, ir kūdikis baisiose kančiose pasimirė. Būtų gerai, kad tas būtų visiems tėvams pamokinimu, jog nereikia duoti vaikams piningus.

20 tomų Tafto kalbų. Prez. Taftas ruošiasi važiuoti į vakarines valstijas su prakalbomis agituodamas už savo kandidatūrą ir už savo administracijos politiką. Viso labo jis dabar laikysiąs apie 200 kalbų, iš kurių susidarys abažus tomas. Taigi dabar išviso būsią Tafto kalbų surašyta jau 20 tomų!

Gubernatorių susivažiavimas. Richmond, Va. čia yra laikomas Amerikos gubernatorių susivažiavimas, delei sulyginimo visose valstijose uždedamų taksų ant pavienių žmonių ir fabrikų. Suvažiavime yra reprezentuota 40 valstijų; nuo trylikos valstijų yra patįs gubernatoriai atvažiavę.

Vakarai reikalauja centų. Kaip žinoma, vakarinėse valstijose ikšiolei nebuvo centų. Mažiausis piningėlis buvo — tai nikelis. Laikraščiai parsidavinėjo po penktuką, krautuvėse nieko negalėjai pirkti už centą. Jei kas iš rytinių valstijų atvažiavęs pasirodydavo su centu, tai visi jį pakeldavo ant juoko. Bet gyvenimas eina brangyn. Piningų ir kainų išdalinimas būtinai pasirodė reikalingu ir vakaruose. Todel dabar Salt Lake, Utah valstijose eina judėjimas, kad bankai parūpintų ir centus. Ypač to reikalauja moterįs, nes su centais galima būsią daugiau sutaupyti piningų.

Neleido parodos pro kalėjimą. Los Angeles, Col. miesto majoras Alexander uždraudė per Darbo Dienos šventę eiti darbininkų parodai pro kalėjimą, kuriame sėdi broliai McNamarai, laukiantįs teismo neva už dinamitavimą, ir kurių byla atsibus sėkantį mėnesį. 15,000 unijistų turėjo eiti aplinkui, bet prisiartinusi prie arčiausios kalėjimo vietos, minia visi kaip vienas nusiėmė kepures ir vienplaukiai praėjo tą vietą.

Išdinamitavo tiltą. Mount Vernon, N. Y. aną subatą tapo išdinamituotas naujai statomas tiltas, priklausąs New York, Westchester ir Boston gelžkelio kompanijai. Pusė tilto nunešta. Kas tą padarė, dar iki šiai dienai nesusekta. Būk kas ten matę, kad bėgo nuo tilto du vyrai ir viena moteriškė. Policija spėja, kad tai kerštas atleistų nuo darbo darbininkų.

TARP AMERIKOS LIETUVIU.

LAWRENCE, MASS.

Jau mėnesis baigias, kaip šioje apylinkėj gyvenu. Žmogus pribuvęs naujon gyvenimo vieton, stengiasi pirmų-pirmiausia susirasti draugų-pažįstamų. Kas to nežino!... Jautiesi iš pradžių nesmagus, liūdnas, o paskui jau, apsipažinęs, apsipratęs ir užganėdintas. Tiek to! Kas kam rūpi kieno kokie įspūdžiai būna...

Lawrence'as, netoliese Bostono. Apylenkė graži, miškuota, pušynais apaugusi, lyguota. Smagu ir geriesi pušynų, sakų kvapsniu, medžiais... Patsai Lawrence'as irgi gražus, švarus, nors tūlose vietose, ypač italų apgyventose, paprastai, — kaip ir kitur. Nors patsai Lawrence'as ir yra „nususęs'' anot žmonių pasakos, nes pastaruoju laiku miesto valdžia, majoras, ir tam panašųs, sako, miesto piningus „praulioją''. Taigi gatvės, tramvajai nevisur užlaikoma švariai kaip turėtų būti. Bet užtai pakraščiuose miesto viskas žėrėte žėri: gėlės, įvairųs krūmai, darželiai, pušįs, kaštanai, vaisiniai medžiai, ir t. p. Tokių gražių vietų, nors jau gerokai esu po Suv. Valstijas pavažinėjęs, nič-niekur neteko matyti. Į keletą varstų nuo Lawrence'aus į šiaur-vakarius yra milžiniškas žemės plotas (sakoma apie 600-800 akrų žemės) apmūryta stora akmenų tvora su cimentu, suvirš sieksnis augščio. Tame plote žemės išmėtyta yra keletas gražių gyvenamų namų, matyt užžiūrėtojams tų „gerybių'' ir žemės. Sakau „gėrybių'', nes tame plote žemės ant kalnelio tarp pušų medžių išstatyti namai, paminklai, akmens sienos su langais ir štangomis, bokštais ir tt., bet gyvos dvasios nesimato, ten nieks negyvena. Žiūri į tuos mūrus, „užburtus palocius'' ir jauti širdgėlą. Tūkstančiai žmonių-darbininkų neturi savo pastogės, sklypo žemės, o čion tuščia, žemė-motina apklota akmenų sienomis, marmurais, paminklais, palociais ir be gyventojų. Tos visos „gėrybės'' priguli turčiui Sears, kuris gavo nuo savo pačios-našlės; pirmiaus tos „gėrybės'' prigulėjo tūlai gelžkelių kompanijai. Patsai turčius Sears čionai negyvena, jis turi kitur dirbtuves (audimų). —

Taip tai maždaug išveizdi Law-

rence'as.

Lietuviai, kaip patyriau, gyvena neblogiausiai. Yra jų gana turtingų. Vartoja tūkstančius. Žymiausią vietą tarp lietuvių užima p. Ant. Ramanausko įstaiga (randasi: 101 Oak str.); minimasis žmogus vietiniams lietuviams suteikia didelę naudą: čionai randasi visi lietuviškieji laikraščiai, kningynas, pačto skyrius, laivakorčių ir piningų siuntimo agentūra, banka, kolonialinių daiktų krautuvė, ir tt. Kiekvienas lietuvis šioje įstaigoje gali atlikti visus reikalus ir gauti patarimus. Bet ar visi lietuviai čion lankosi? Ne! Dauguma jų eina pas svetimtaučius, pas žydus. Gėda, jei pas savišką,sąžinišką žmogų, daug pasidarbavusį ir pražilusį del lietuvių labo nelabai lietuviai nori ateiti ir atlikti savo reikalus. O, žmonės, bent godokime savuosius, svetimtaučiai pragyvena ir be mūsų paramos.

Kita įstaiga, tai kooperativiškoji lietuvių draugija, ji turi didelę valgomųjų daiktų krautuvę. Sąnarių turinti apie 300. Tat nereikia ir aiškinti, kaip ji puikiai gyvuoja. Ateityj galės nevieną krautuvę turėti pačiame Lawrence, bet ir daugiaus, taipgi galės atidaryti ir aplinkiniuose miestuose, būtent: Lowelyje, Haverhilyje, Nashua ir kitur. Didesnio pasisekimo jai.

Yra čion ir švietimo draugijų kuopų, būtent, T. M. D. 7 kp., S. L. A. 41 kp. ir kelios pašalpos, tai laisvos, tai bažnytinės. T. M. D. kuopa kaipir miega, nes apsnūdus po IV T. M. D. seimui, nėra kam paakinti ir sujudinti. Kažin ar ilgai dar snaus naujoji T. M. D. valdyba?... Valdybai apsnūdus, nėr kas daro ir sąnariams. S. L. A. kuopa turėjo suvirš šimtą sąnarių, dabar turi apie 20; liūdna... Bet ką gi darysi... Atsitaisys.

Apskritai imant Lawrenco lietuvius ir jų gyvenimą, matosi neblogiausia. Kam nors daugiaus tarp jų pasidarbavus galima būtų sulaukti gerus vaisius.

Tai tiek tam kartui. Toliaus stengsiuos daugiaus vis parašinėti. **M—b—is.**

CHICAGO, ILL.

Pažvelgus į Chicagos didmiestį iš kitur atvykusiam atrodo indomu. Vienur turčiai linksminasi po teatrus, balius, parkus; vieši geriausiuos viešbūčiuose; čia visoki tarnai, automobiliai, ir tt. Moterįs išsirėdžiusios brangiausiais rūbais; šilkai šnabžda. Pamįslini žmogus: vat tai gyvenimas, tai žydiškas rojus! Paėjus porą gatvių toliau užmatai ką kitą; žiūrėk iškaba: Saloon, Free Lunch, (už dyką užkandis). Apie tą saliūną, lauke ir viduj knibžda girtuoklių spiečiai. Vieni sėdi ant gatvės, kiti girti voliojasi, rėkauja kai miškiniai žvėrįs, taip kad sunku ir praeiti; ištiesę rankas maldauja praeivį dešimtuko nakvynei...

Šita benamių armija rinkimų laiku atiduoda savo balsą tam, kas daugiau jiems alaus nuperka, ir da keletą centų duoda nakvynei. Išrinktieji viršininkai su jų pagalba nei nebaudžia girtuokliavimų ir plėšimų ramių gyventojų. Šiais metais miesto viršininkai yra daugiausiai demokratai; bet valdžia taip palaida, kad plėšimų, paleistuvių namų, girtuokliavimų netrūksta; gatvės apleistos, netaisomos; dulkių, dūmų smarvės nepakeliamai; stritkarių, traukinių, didžių vežimų skambėjimas ausis užtrenkia.

Bet Chicagos miestas yra žinomas visame pasaulyj! Ir ne nuostabu, kad čionai privažiuoja visokios rųšies žmonių, visokių tautų; kai-kurie apsigyvena ant visados; bet būna ir tokių, kurie sunkiai uždirbtus centelius praleidę, išvažiuoja tavoriniais traukiniais, ant kurių daugumas ir galą gauna.

Lietuvių čia skaitoma desėtkais tūkstančių; kai-kurie iš jų prasisiekę; bet daugiau vargšų. Lietuvių čia rasi viskuom užsiimančių: vertelgyste, daktaryste, advokatūra, prasti darbininkai; ir ko čia nerasi! Dabar, vasaros laiku, daugumas lietuvių išvažiuoja ant piknikų ir tęn praleidžia laiką; nueik ant piknikų — pilnai lietuvių; nueik į bažnyčią — pilna; į karčiamą — nėra ką ir besakyt — nesutelpa! Ateina subatos vakaras, nedėlia, tai beveik žėdname saliūne visokios muzikės graina, jaunos merginos, nušilusios iki vėlybai nakčiai šoka ir geria. Ant galo, žinoma, ir be peštynių neapseina už merginas... Kuo jau kuo, o su karčiamomis lietuviai gal pasigirti; kiti gatavi ir ant antrų lubų karčiamą užsidėti!

Kada taip girtuokliaujama, tai galima numanyti, kokia ir apšvieta tarpe jų: kningoms ir laikraščiams nėra vietos, kur dinerkė alaus būna. Tiesa, yra ir blaivų ir skaitančių, ir mokinančiųsi, bet tai vis mažesnė dalis.

Šį metą darbai labai silpnai eina; atvažiavusiam iš kitur labai sunku gaut darbas; o kurie ir dirba, tai po didžia priežiūra aštrių formanų, kurie pagatavi žmogaus visą gyvastį atimti. Žmonių dauguma yra be darbo; tūli labai skundžiasi, sako: jeigu šį metą taip silpnai eina, kas bebus kitą metą, kuomet bus rinkimai Suv. Valstijų prezidento! Palei gyvulių skerdyklas ir geležines šapas žmonių stovi tūkstančiai, laukdami darbo; kaip ant gatvių, prie statymo didžių namų, nors ir yra galima gauti, bet tas darbas trumpam laikui, užtat ir nenori prie jų dirbti. **J. Garnupis.**

WILKES BARRE, PA.

Rugpjučio 31 d. čion atsilankė visiems jau girdėti Lietuvos svečiai: kun. J. Tumas ir kun. K. Olšauskas. Nuvykau ir aš ant prakalbų, pasiklausyti, ką jie mums amerikiečiams pasakys.

Pirmiausiai sudainavo bažnytinis choras „Kur bėga Šešupė''; bosų nebuvo girdėt, persilpni buvo; tenoras tik vienas spiegė. Dek lamavo eiles p. Jurgelaičiutė, apie mainierius; gaila, kad be jokio gyvumo; mat tik vietinio kuningo išmokyta, lyg poterius kalbėjo. J. Loppata advokatas atidarė susirinkimą ir kalbėjo apie svečių siekį, jog tie kuningai esą renka aukas, yra atstovais „Saulės'' draugijos ir turi paliūdijimus nuo vysk. Cirtauto iš Kauno. Toliaus jis kalbėjo apie Lietuvos meilę ir ragino neatsisakyti nuo aukų; esą, jeigu kiaulių skerdikai (tai jau chicagiečiai) galėjo sudėti $4.000, tai ir męs nepasilikim.

Perstatė kun. K. Olišauską su kalba: Aš esu atstovas nuo „Saulės'' draugijos ir mano tikslas — rinkti šitai draugijai aukas. Toliaus ragino prie mokslo; svarbesni jo kalbos punktai šie: per mokslą pakelsime Lietuvą, pakelsime savo tautą — progresuosime. Nesirūpindami gi mokslu męs žūsime svetimtaučių bangose. Todel ragino skaityti kningas, laikraščius ir tautos reikalus šelpti; nesigailėti tautos labui keletą skatikų paaukauti; netikėkite, sako, tiems, kurie sako, jog „Saulės'' kursuose vien tik poterių mokina. Tęnai mokina kalbų: vokiškos, franzūziškos, graikiškos, latiniškos ir angliškos, — kas kokios nori; ir mokslo šakų mokina: matematikos, geometrijos, Lietuvos historijos ir geografijos Lietuvos ir kitų tautų; padaroma gerus profesorius (mokytojus) vaikams; žinoma mokina ir poterius, ir apie Jievą su Adomu, bet tą kiekvienoje mokykloje daro. Toliaus pasakojo, kaip lenkai lietuvius persekioja; esą nors ir jie yra katalikai, bet mus išjuokia ir neduoda giedoti lietuviškai bažnyčiose. Revolucijos laiku 150 mokytojų rusų išvyta iš Lietuvos. Tuomet, sako, męs ir uždėjome tokius kursus, kurie mums duos lietuvius mokytojus, o tie mokys vaikus, nes ligšiol nebuvo lietuvių mokytojų; o kur juos gaut? reikia patiems padaryti.

Kalba kun. Olšausko man labai patiko, nes progresiviškai kalbėjo, vis ragino prie mokslo ir vienybės.

Kun. J. Tumas kalbėjo apie reikalą grįžti į Lietuvą, nors ant senatvės, nes esą visi mūsų geriausi ir tvirčiausi vyrai ir merginos yra Amerikoj; ragino lietuvius amerikiečius prie vienybės, neskirstyti tų mažų draugijėlių į dar mažesnes ir dar menkesnes daleles. Kalbėjo apie laisvesnius žmones, priminė apie revoliuciją Lietuvoje, kad revoliucijos pastumia prie progreso visas tautas, kaip va graikus, francūzus. Kalbėjo apie Irlandiją — airių salą; esą tęn yra 6000 mokyklų, o tik išeivių piningais palaikomos, ir anie aukauja piningus išpirkimui žemių nuo Anglijos lordų. Privedė rusinus, kurie taipgi stropjai rūpinasi apie savo tėvynę ir kaip tik galėdami atperka žemes nuo lenkų dvarininkų, kurie slėgia rusinus; bet jau tie suprato savo padėjimą, siunčia aukas ir patįs važiuoja čia pabuvę keletą metų, kad tik atpirkti žemę nuo lenkų dvarponių. — Čia esą, tik privedu kaip ir faktais iš kitų tautų; bet mūsų tauta tai poetų tauta, dainių tauta, tvirčiausių fyziškai, teisingiausių ir darbščių žmonių. Esą, kiek nepervažiavau šalių ir tautų mačiau, o mūsų kalba gražiausia ir sveikiausi žmonės, o apie mūsų šalį ir jos klimatą tai jau nei kalbos nėra, kad kur-nors tokią gražią būčiau matęs: paukšteliai čiulba po šlaitus, o po kaimus mūsų sesučių dainos aidai gaivina kiekvieną širdį. Priminė apie amatus, kad amatai yra reikalingiausi ir jų reikia mokintis, nes kuomet sugrįšite į tėvynę mokėdami gerų amatų, tęn męs turėsime gerus amatninkus, nusimanančius apie ūkės dalykus, nes čia geriau gali prisižiūrėti ir sugrįžęs būsi geru ūkininku. Pasakojo apie vartotojų draugijėles: kiek jos gero atnešė lietuviams Lietuvoje, apie Mokslo Draugiją Vilniuje ir apie jos namų statymą. Esą, mūsų tauta smarkiai jau kįla; turime jau 50 mokytojų iš „Saulės'' kursų, kurie mokina po kaimus ir miestelius; labjausiai ragino užsidirbus skatikus grįžti į Lietuvą, ir tęn užsidėti kokį nors biznį; esą tęn gerai eina biznis amerikiečiams, kurie tik parvažiavę užsidėjo; priminė apie kelis tokius.

Iš tų prakalbų išsinešiau gana gerą įspūdį; jaučiaus kartais rodos Lietuvoj tai vėl Amerikoj, nes tiedu kuningu, Tumas ir Olšauskas, sėja sveiką sėklą, į dar nesubrendusius lietuviškus gaivalus... Nevienas man kalbėjo iš laisvesnių žmonių, girdėjusių tų kuningų kalbą; sakė: juk tai skelbja mokslą, kuris panaikįs vergiją. Ir kasgi drįstų jiems ką užmesti bei nepritarti!?

Toliaus dar sudainavo keletą dainelių bažnytinis choras ir tuom baigėsi vakaro programas.

Pranešė jog turį surinkę $6.400 iki 31 d. rugpjučio.

Ir kas ką sakytų dvasiškijai, jeigu ji taip visados mokintų žmones, nieko neužgaudami. Ir šitie kuningai, nors ne jų dalykas, bet priminė rištis į tas tris dideles organizacijas, tai yra: į S. L. A., T. M. D. ir S. L. R. K. A..; nesiskirstyti į mažesnes, nes prigulint prie tų didelių organizacijų, bus daug lengviau šelpti tauta visokiuose reikaluose.

Lai taip visi kuningai skelbja, lai būna su mumis, tuomet męs juos mylėsim. **Strauss.**

LEVISTON, ME.

Aš manau, kad visur tokia-pat tvarka pas lietuvius,ar dideliam ar mažam mieste. Čia lietuviai dau giausiai dirba dirbtuvėse, prie kitokių amatų maža griebjasi. Skurdu žiūrėt į tas dirbtuves: vienas kitam pasivydi liuoso laiko arba gero darbo, vienas ant kito graižos, pagatavi suėsti! Randas ir tokių silpnapročių, kurie teikiasi bosams, mįslina, kad jie užkabįs kokį medalį. Dirba sunkiausiai ir kitus savo draugus ragina sunkiai dirbt. Kitas vos žino porą žodžių angliškai, jau turi tokių saugotis; bent kiek užpyko, tai jau žiūrėk priėjęs prie boso snypščia lig gyvatė... O jau kuris painioja bent kiek angliškai, tai jau apsaugok pone! Turi jau tokiam inpilt baltakės į gerklę... O jeigu neinpilsi, tai jau žiūrėk pradeda jot ant sprando savo tikrų brolių! Laikas, vyručiai susiprast ir nebebūt tokiais nevidonais. Laikas prisižiūrėt į kitas tautas, kaip kitos tautos puikiai elgiasi... Niekas taip nedaro, kaip męs, lietuviai.— Už žėdną menkniekį tąsomės po teismus; bent kiek kas, tuojaus bėgame į policiją, manom gal kad užtai užmokės. Toli gražu! tik išsitraukiame patįs iš savo kišenės paskutinius centus. Kiek lietuviai levistoniečiai, per penkius metus sėdėjo belangėje, ir išmokėjo bausmių, tai jeigu tie piningai šiandien sugrįžtų į mūsų rankas, galėtumėm puikų namą ir mokyklą pasistatyti!...

P. O. Kapickas.

PITTSTON, PA.

Mūsų vientaučiai anglekasiai, atsiėmę dviejų savaičių uždarbį, kartais išgirsti kalba: „reiks jau taupyti piningus; nežinia kas bus pavasarį (mat pasibaigs nuo 1 balandžio sutartis anglekasių su kompanijoms), kad nereiktų į sienas kabintis''. Ir taip šventai savo tuos prižadus pildo, net lig tol, kol vėl gauna dviejų savaičių uždarbį; bet piningai nežinia kur vėl iš kišenės pražūna...

Kada keletas žvilgučių skamba kišenėj, tai apie ką čia lietuviui mąstyti: pilk į gerklę! Taip per naktis smūklėse ūžia, staugia, kartais ir apsiausuoja, rodos kad tiems žmoneliams gyvenimas pienu teka.

Ištikro, broliukai, užmokestį atsiėmę pamąstykim apie pavasarį; nes tąsyk mąstyt, kada jau plikas kaip tilvikas — ne laikas

J. Pelėda.

WAUSAUKEE, WIS.

Čia nedidelis miestelis, į 2000 gyventojų. Lietuvių nedaug yra, pertai, kad darbų nėra. Yra 5 lietuviai ūkininkai, toliaus nuo miestelio.

Čia vienos nelygumos, labai kalnuota, ir labai maža yra pradirbtos žemės, veik da tik girios, laužai, šakos, avietįs, gervuogės ir didesni medžiai tebėra. Per visą žiemą kerta medžius ir veža prie gelžkelio parduotų. Tą ir lietuviai daro, net ir vasarą. O kur jau šiek-tiek žemė pradirbta, apie kelmus, visokie javai auga. O šakniavaisiai, tai galima sakyti, tikrai auga. Agurkai labai auga. Kiti turi net po 15 akrų apsodinę agurkais, renka kasdien ir veža parduoti į virš minėtą miestelį. Skiria agurkus į tris kainas: už bušelį mažųjų 55 centai, už didesnių 20c., da didesnių 15c.

Minėtame miestelyj žydelis intaisė fabrikėlį agurkų raugimui. Net 100 ūkininkų stato agurkus žydeliui.

Vargšai žmonelės, vargsta yt žiurkės po kelmynus, dejuoja, kad nėra laiko nei poterius sukalbėti per sunkius darbus. O apie apsišvietimą, tai nėr nei kalbos. Yra da daug nematę lietuviškų laikraščių, tiki visiems da burtams **A. Čekanauskas.**

SCHENECTADY, N. Y.

Būnant Schenectady susipažinau su vietiniais lietuviais, kurių čia gražus būrelis randasi: rokuoja apie 4—5 šimtus. Yra viena draugystė — „Šv. Kazimiero'', pašalpinė; narių turi neperdaugiausiai. Taipgi yra L. Apšvietos Klubas, kuris turi jau savo šiokią-tokią svetainę, nupirktą sudėtiniais piningais. Graži vietelė susirinkti lietuviams praleidimui liuoso laiko. Yra taipgi ir moterų draugystė vardu „Birutė'', kuri dar nesenai užsidėjo; sąnarių taipgi nedaugiausiai turi; bet poniai Gudzinskienei pasidarbavus likosi suloštas vienas teatras, vienas maskaradas ir dabar rengia ką-nors tokio padaryti; kaip patyriau, tai balių su lakiojančia krasa. Kasoj „Birutės'' yra piningų netoli poros šimtų dolerių. Ligoje taipgi sušelpja po tris dolerius. Matyt, kad Schenectady lietuuviai triūsiasi, darbuojasi, lavinasi politiškoje dirvoje; tankiai rengia ir prakalbas. Iš to galima spręsti, kad apšvietos diegai yra įleisti tarpe lietuvių; laikraščių matyti pareina visokios rųšies; pas kitą matyti dar po kelius.

Tarpe lietuvių daugiausiai darbuojasi Schenectady A. Gudzinskas ir p. Čižauskas; yra ir daugiaus, bet tie du daugiausiai.

Lietuviai daugiausiai dirba dirbtuvėse, kurios tik dvi ir yra: „American Locomotive Co.'' ir „Gen. Electric Work''. Darbus turi neblogus, dirba daugiausiai ant stukių ir uždirba neblogai net iki penkių—šešių dolerių į dieną. Nekurie gerai uždirbdami sutaupino grašį ir nusipirko savo stubas, ir dar nebile kokias, bet gražias, kad išlauko pusės pažiūrėjus nesakysi, kad lietuviai gyvena. Inėjus į vidų rasi švarius kambarius, su puikiais rakandais, kampe pianas. Netrūksta ir tokių, kurie uždirba gerai, bet visus piningus padeda į taurinę banką, iš kurios daugiaus nebeatsiima. Užuot nuošimčius gauti, tai dar patįs primoka daktarams už ką pagydo. Tokie gyvena prastose stubose, susikrovę bent po keletą į vieną kambarį; išto pareina visokios ligos.

Iš „biznių'', tai tiktai saliūninkų ir mėsinyčių yra, bet kitokių lietuviškų krautuvių nėra. Taip miestelis gražioje vietoj del apsigyvenimo, tik šiuomi laiku darbai eina prastai, dikčiai be darbo yra. Pertai ir iš kitur pribuvus sunku darbas rast.

Lietuvių Apšvietos Klubas daro kas subatvakarį šokius, į kuriuos susirenka ir ženočiai su savo jaunomis žmonomis. Šoka daugiausiai polkas, kadrilį ir kitus iš Lietuvos atvežtus šokius; kalbasi tarp savęs lietuviškai. Vaikinai guodžiasi, kad merginų lietuvaičių mažai yra, pertai progai atsitaikius veda lenkes. Merginoms Schenectady yra geri uždarbjai pas ponus; yra tokių vietų, kad gali dirbti ir dirbtuvėse.

Juris.

WILKES BARRE, PA.

Rugpjučio 22 d. persiskyrė su šiuo svietu Johanna Raisiutė, 21 metų amžiaus. Velionė paliko motiną, tris brolius, dvi seseris ir patėvį, dideliame nuliūdime. Pusantrų metų atgal numirė jos vyresnėji sesuo.

Velionė buvo darbšti mergina ir gera dainininkė, prigulėjo prie bažnytinio choro S. L. R. K. A. ir L. S. S. teatrališkos. Draugai L. S. S. paaukavo po dolerį ir nupirko puikų vainiką ir buketą gėlių. Visi draugai aukavo apart vieno. Ir kiti draugai ir draugės sumetė po kelis centus ir nupirko gėlių bukietus. Velionė buvo palaidota su bažnytinėmis apeigomis ant airių kapinių.

M. R. Bo—tė.

EAST CHICAGO, IND.

East Chicaga randas per 22 angl. mylias nuo didžiojo miesto Chicagos. Šis miestelis daugiausiai apgyventas lenkų, airių ir vokiečių. Yra ir lietuvių skaitoma išviso apie 300.

Darbų yra čionai visokių, daugiausiai gelžies išdirbystės; bet visos dirba ne po pilną laiką. Mokestįs čionai prastam darbininkui nekokios: nuo $1.65 iki $2 už 10 val. darbo. Lietuvių yra apsigyvenę jau nuo keliolikos metų ir jau nuo 13 metų turi savo pašalpinę draugystę, Šv. Stanislovo, bet nevisi lietuviai ja būdavo užganėdinti; todel šiemet susitverė T. M. D. kuopa, taipgi su pašalpa ligoje. Ši kuopelė darbuojasi stropjai; buvo parengusi prakalbas ir porą pasilinksminimo vakarėlių, užlaiko savo kningyną su visokioms moksliškoms kningomis, ir dalija skaityt visiems, kadir neprigulintiems į draugystę.

Lietuvių čia mažai randasi linkusių prie skaitymo; iš jų vieni lenkystės suvaržyti, kiti praleidžia laiką smūklėse. Lietuviai čia neturi savos bažnyčios nei mokyklos; skurdu pažiūrėt į lietuvių vaikelius, kurie neturi prigimtoj kalboj mokyklos, o beveik visi leidžiami į lenkų mokyklas, kur mūsų vaikams iš pat kūdikystės davatkos inkala lenkų dvasią. Taigi patarčia savo tautiečiams, patiems pasirūpinti pramokint namie lietuviškai skaityti ir rašyti, o paskui leisti vaikelius į valdžios mokyklas, nes ten išguldoma daug naudingesnis ir reikalingesnis mokslas, negu pas lenkų davatkėles.

Gal nevienas iš skaitytojų paklaus: kaipgi gali išmokint be mokytojaus? Tiesa, yra sunku išmokint namie be mokytojaus, bet visgi galima. Kas gi mus išmokino? Gi ne kas kitas, kaip mūsų tėvai ir motinos. Pamename, jog Lietuvoj per 40 metų uždrausta buvo mokint lietuviškai netik mokyklose, ale ir po namus; taipgi nebuvo nei kningų nei lementorių; o visgi mus išmokino savo mokslo motinos, sunkiai dirbdamos, ar tai ratelį sukdamos ar ruošdamos kasdieninį darbą mus mokindavo. Taigi reikėtų imti paveikslas ir broliams amerikiečiams, mažuose miesteliuos apsigyvenusiams iš tų praeitų laikų ir stengtis mokinti vaikelius savo tautos mokslo; čia daug yra parankiau mokint, kaip Lietuvoj, nes jau randasi visokių pradinių vadovėlių ir daug atsakančio laiko; tik reikia gero noro ir pasišventimo.

Žolynas.

LAWRENCE, MASS.

Šiomis dienomis apleido šią vietą visiems Lawrenco lietuviams

žinomas, p. Zigmus Jankauskas ir nuvažiavo į Valparaiso baigti komercijos mokslą. Pastaruosius du metu jisai dirbo vietinėje lietuvių vartotojų draugijoje **Lith. Cooperation** prie kasos. Minėtasai Jankauskas daug turto ir spėkų padėjo prie suorganizavimo vietinės kooperativinės krautuvės valgomųjų daiktų ir jam bebūnant taip sutvirtėjo, kad galima spręsti, jog niekad ji negrius. Nors gaila lietuviams p. Jankauską išleisti, bet ką gi darysi, jam linki baigti mokslą ir paskui apsigyventi tarp savųjų. Juk skleidimas susipratimo ir gerovės yra kiekvieno apšvietūno šventoji ir nenuilstančioji pareiga.

Z. Jankauskas tarp lawrentiečių yra atsižymėjęs kaipo artistas ir vakarų rengėjas. Dirbdamas visad dienomis ir vakarais jis mėgo dalyvauti ir scenoje. Lošdavo visad atsakančiai. Beto jis rašo gražum stylium eilutes ir šiaip įvairius dalykėlius. Viso jam pasisekimo! **M. Bėdulis.**

ASHLEY, PA.

Rugsėjo 6 d. kasyklose No. 20 Lehigh W. B. užmušė Ant. Pranaitį, 24 m., penktas metas Amerikoje; iš Žemosios Panemunės par., Suv. red. Buvo laisvas net perdaug, nes niekur neprigulėjo ir į nieką netikėjo. Nabagą sutrynė visą, o galvą rado vėliau, nes puolė 100 pėdų tiesiog žemyn į uolą. Bet tame jo paties kaltė. A. Pranaitis, kuomet atvažiavo Amerikon stačiai nuo ūkės, padirbęs mėnesį laiko, nusipirko per kitą mainerio poperius (egzamination miners) ir ėjo vienas dirbti, be jokios praktikos ir išmokimo. Tuom tarpu yra tiesos, kad niekas negali būti mainieriu, kuris neišduos mainerio egzameno ir nebuś išdirbęs 5 metus kasyklose prie kito už leberį. Daugelis taip žįsta, nemokėdami darbo ir klastingu būdu ingiję poperius.

Strauss.

VALPARAISO UNIVERSITETAS.

Nors nemažai jau buvo rašyta apie šitą mokyklą, vienok, gaudami nemažai prašymų nuo atskirų ypatų, randame reikalingu viešai parašyti keletą žodžių su tikslu paaiškinti apie šią įstaigą.

Pirm negu pradėsim kalbėti patį dalyką, manome nebus prošalį ištarti keletą žodžių, taip sakant, iš pašalies. Ši mokslo vieta, kaipo pati per save, nėra perdaug iškilusi, nei nusmukusi; esant čia keletui desėtkų lietuvių-mokinių ir dar, kaip žinome, iš lietuvių Suvienytose Valstijose Valparaiso Universitete randasi didžiausias būrys, mūsų viengenčiams ši vieta gal netik dažniausiai girdisi, bet ir labjausiai apeina. Paskui, esant by kokiam bureliui žmonių, rasime nemažai skirtingų nuomonių; tas visai neindomu: męs visuomet turime tikėti, kad rasime keletą skirtingų minčių, nes jie (mokiniai) „tam tikslui sutverti" kad kalbėti arba mąstyti netik apie kokį vieną daiktą, bet ir apie antrą, trečią; pažengti čion ir tęn, žodžiu sakant, į visus kampelius be jokio išėmimo.— Tai mokinio užduotis. Tas čionai mokinių beveik ir yra atliekama, nors, toli gražu, dar nevisi tuo užsiima. Bet, štai žiūrėk viename ar antrame laikraštyj, o ypatingai kuninginiuose, jau ir rasi berašoma: girdi, Valparaisas yra bedievių, arba socialistų ir dar kitokių lizdas. Žinoma, aš nesakysiu, kad čionai nėra tų „bedievių" ar kitokių, nes čia bile doras, morališkas, atliekąs savo darbą turi vietą kliasose ir niekas jo neklausia: kokių pažvalgų esi. Bet šios pažvalgos yra paliekamos **pačiam mokiniui**; jis gali būti ščyriausiu kataliku, krikščioniu, mariavitu arba nei jokiu; taipgi jis gali būti socialistu, republikonu, demokratu, tautiečiu (keista, kad dar sutverta „tautiečių" luomas: juk tautiečiu yra kiekvienas lietuvis.— **Red.)** ar kokiuo-nors kitokiu. Prie to tikybiniu dar lengviaus tapti, negu laisvamaniu, nes čia bažnyčių yra didesnis nuošimtis negu kurnors kitur; ant galo jeigu jis būtų ir laisvamaniu, tai nėra nieko tokio viršgamtiško ir dar niekam nieko pikto nedaro, jeigu tik jis tebėra inteligentiškumo rybose.

Bet mūsų laikraščiuose kartais randame suvisai neteisingus valparaisiečiams užmėtinėjimus ir dargi nuo tokių ypatų, kurios nei nematė Valparaiso, ir tas duodasi dažniausia išgirsti iš doros ir teisybės vadovų, mūsų dvasiškijos, lūpų. Iš antros pusės, argi ne keista, kad žmogus nei sykio neapsilankęs, nesiteiravęs, nesusidūręs su apkalbamaisiais, o gal kur išgirdęs „bedievį"—valparaisietį, stengiasi išaiškinti jų sielos vidurinį stovį, ūpą. Tokis apipiešimas turi tiek svarbos ir teisybės, kiek kūdikėlio sapne.

Netik aš, bet ir kiekvienas Valparaiso Universiteto mokinys pasakys jums, jeigu jųs norite mūsų vidurinį stovį pažinti, — meldžiame atsilankyti pas mus, pagyventi keletą dienų, ateiti į mūsų susirinkimus ir šiaip-jau pasiteirauti; męs noriai priimsime kiekvieną svetį ir parodysime ką turime, o ko trūksta. Tada patįs savomis akimis pamatysite ir ramiai, be apsirikimo galėsite kitam papasakoti, jeigu noras tarnaus; bet kur tau: nei zvanės. Iš svietiškųjų dar kartais pasirodo vienas, antras, nors ant trumpo laiko; o kaip iš mūsų dvasiškijos tai per paskutinius pustrečius metus nei vieno iš jos nebuvo, — jei bent tik paskaitysime kleriką, kuris nepersenai čionai viešėjo; bet ir to niekur negalima buvo surasti; matomai, gludėjo kur pasislėpęs. Iš to trumpo pasakymo, gali kiekvienas aiškiai sau persistatyti apie Valparaisą ir nuodugnesnių žinių delei, kiekvienas žingeidaująs yra laukiamas ir pageidaujamas atsilankyti ir ypatiškai susieiti.

Šioje mokykloj mokslo metas susideda iš keturių bertainių, kurių kiekvienas turi 12 savaičių. Kiekvienoje bertainio pradžioj lekcijos yra pradedamos nuo pradžios, o jojo gale baigiamos, taip kad bertainis lyg kad perstato mokslo laiko vienutę. Lekcijos esti kiekvieną dieną, išskiriant subatą, ir prasideda nuo 6:30 ryto ir tęsiasi iki 6:00 vakaro; tame tarpe pietums laiko duodasi nuo 12 valandos iki pirmai. Mokestis už mokslą $18 į bertainį arba $60 į metus, jeigu iš kalno užsimoki visam metui. Už laboratorijas reikia mokėti atskirai. Valgis nuo $17 iki $24 ir brangiau į bertainį arba 12 savaičių. Kambarys galima gauti nuo 50c. iki $2 savaitei; bet už 50c. ilgiau esančiam mokiniui nelabai užsimokėtų imti, nes jis yra mažas, tamsus ir žinoma — nesanitariškas. Žodžiu sakant, čia metus galima pragyventi už $250, o šykščiau užsilaikant net ir už mažiaus. Darbštus vaikinas gali užsidirbti nemažą dalį išlaidų: dirbdamas tai už valgį, arba kambarį.

Įstojant nežiūrima amžiaus; vyrai ir merginos lanko, taipgi norint įstoti nereikia jokie egzaminai laikyti. Patogiausias laikas pradėti mokytis, tai nuo pradžios bertainio, nors galima įstoti ir bėgyje bertainio, vienok tada pačiam mokiniui neparanku. Į šią mokyklą galima įstoti suvisai mažai žinančiam ir taipgi svetimtaučiui, nežinančiam angliškos kalbos, nes čia yra tam tikras mokytojas pirmapradiniams ir svetimtaučiams; pastarasis dalykas ir yra parankiausias nemokantiems angliškos kalbos. Toliaus, čia galima užbaigti: mediciną, dentistiką, inžinierystę, advokaturą, aptiekorystę (pharmacy), kommerciją, pedagogiją, muziką, oratoriją, etc. Medicinos paskutini du metai Chicagoj, o dentistika visa Chicagoj, tik priklauso Valparaiso Universitetui.

Iš to galima matyti, kad svetimtaučiams, o ypatingai lietuviams yra ganėtinai parankus, nes: mokestis nedidelė; vėlgi galima įstoti nors ir su mažu mokslu, o svarbjausia — tai lietuvių--mokinių Literatiška Dr-stė ir lietuviškos kliasos, kurių yra dvi kasdieną ir kurias gali lankyti kiekvienas lietuvis, be jokios užmokesties. Mat šios įstaigos valdyba yra prielanki lietuviams ir pasidarbavus darbštiems vaikinams, šios kliasos buvo jų įsteigtos ir mokytojui užmoka pati mokykla. Šiose kliasose yra išguldoma: lietuvių gramatika, syntaxė, retorika ir prarečiais literatura.

Kaip lietuviškos kliasos, taip ir Literatiška Dr-stė turi didelę intekmę ant kiekvieno lietuvio mokinio. Pirmąsias lankydamas arčiaus susipažįsta su savo prigimtąja kalba ir per tą ineina į artimesnę pažintį su savo tautos praeičia ir jos kilimu. O L. Dr-stė laikydama savaitinius susirinkimus ir savo kningynu duoda kiekvienam progą aktiviškai išreikšti savo jausmus ir abelnai lavintis. Tas palaikymas tėvynės dvasios turi didelę intekmę ant kiekvieno, o ypač ant čia gimusių, iš kurių čia pabuvę daugelis tampa tikrais tėvynainiais. Žodžiu sakant, Valparaise pabuvęs tūlą laiką vaikinas ar mergina, būdami darbštus, jauslus ir dori gali vėliaus ar anksčiaus išeiti gerais draugais bei užtarėjais liaudies ir tėvynės. Jeigu jis ar ji bus bejausliais ar tingiais, tai iš tokių tegali būti vien tik pelai, bet apie tokius aš nekalbu: reikia atskirti pelus nuo grūdų.

Pirmas bertainis šio 1911—12 mokslo meto prasidės 19 rugsėjo š. m. Taigi kurie norite mokintis, patarčiau važiuoti į Valparaisą, o esant darbščiais nebūsite suviltais. Jeigu kam būtų neaišku, meldžiu kreiptis žemiaus paduotu adresu, indėdami krasos ženklelį už 2c., o męs noriai suteiksime platesnes žinias.

Kadangi nevisi skaito vieną laikraštį, o tas būtų svarbu girdėti kiekvienam, tai visus kitus laikraščius meldžiu perspauzdinti šį paaiškinimą.

S. Biežis.

751 Cyrus st.,
Lithuanian Library,
Valparaiso, Ind.

UŽSIENIŲ 'KANKINIŲ KASOS' KOMITETO ATSTOVO PRANEŠIMAS.

Nebegalint dabartiniajam užsienių „Kankinių Kasos" Komiteto atstovui A. Vardui pildyt savo pareigų K. K. su žinia L. S. D. P. ir L. D. P. ingaliavo mane užimti A. Vardo vietą. Sutikęs pildyti „Kankinių Kasos" užsienio atstovo pareigas ir priėmęs nuo A. Vardo visus K. K. dokumentus ir kasą pranešu apie tai visuomenei, pridėdamas abiejų Partijų ingaliavimą.

Su tikra pagarba
K. Šakaitis.

23. VIII. 1911 m.

Ingaliavimas.

K. K. atstovui A. Vardui paprašius paliuosuoti jį nuo tos pareigos, K. K. praneša, kad tarpininkavimui tarp Europos ir Amerikos kankinių šelpimo organizacijų išrinkta, su A. Vardo žinia, K. Šakaitis.

L. S. D. P. ingaliotinis (pasirašė) **Rapolas II.**

L. D. P. ingaliotinis (pasirašė) **Marija.**

1 (14) VIII 1911 m.

KO MĘS LAUKIAME?

Matome laikraščiuose, kad ne vienur tai kitur, pasirodo agitacijos vedamos delei emigracijos sušelpimo. Tik žodis, tik balsas atsimuša į visuomenės širdį. Kaikurie atsidūsta, kai-kurie nusidžiaugia, kad tas didelis tautiškas darbas pradeda siubuoti ir kilti į viršų; jau rodos ūkanos baigiasi ir neužilgo pasirodys giedra dienelė.

Bet viskas taip eina povaliai, rodos mūsų visuomenė neša didžiausią sunkenybės naštą, o žėdna savaitė matosi mūsų organe „Vienybėje Liet." patalpinta vardai ir pavardės mūsų brolių ir seselių, gražinamų atgal iš Ellis Island. Gal nevienas pamįslys ar pamįslino: kodel tas emigracijos komitetas nieko negelbsti tiems nelaimingiems ateiviams, nes jo turėtų būti užduotis gelbėti ir sušelpti ateivius; neveltui juk jis tą vardą nešioja — emigracijos komitetas. Tuom tarpu dalykai ve kaip stovi.

Emigracijos komitetą išrinko draugyščių pirmoj konferencijoj, atsibuvusioje Brooklyne, N. Y., kur dalyvavo apie 26 draugijos. Tam komitetui tapo skirta — agituoti visuomenę prie ateivių šelpimo ir tvarkyti emigracijos reikalus. Agitacija rods pasiplatino po visas Suvienytas Valstijas. Jau keletą kartų komitetas atsišaukė į visuomenę, apreikšdamas kad reikalingas yra ant Ellis Island žmogus, kuris pagelbėtų mūsų ateiviams. Tas perbėgo per visuomenę kaip žaibas, ir atsišaukė keletas ypatų, norėdami užimti vietą ant Ellis Island. Ką męs turime daryt? Visuomenė gal mano, kad jei toks žmogus yra reikalingas, tai lai emigracijos komitetas jį pastato, ar tegul jie patįs tuo rūpinasi. Bet ką toks komitetas gali nuveikt be jūsų, be visuomenės, be aukų, be piningų?

Nemįslykit, kad emigracijos komitetas reikalauja piningų ar aukų del savęs. Emigracijos komitetas neima jokių algų ir nereikalauja jokių lėšų už savo triūsą ar važinėjimus. Jis yra pasišventęs visuomenei tarnaut ligi ji nesusitvarkys ir pastatys emigracijos reikalų ant tikro kelio, ligi išimsim čarterį, gausim pavelijimą laikyti žmogų ant Ellis Island. Tas žmogus prigulės prie slovakų emigracijos namo, kuriame ikikol mūsų emigrantai bus patalpinti, ikikol sužinosim apie lietuvišką emigraciją, kaip anoji yra didelė, ir jei matysim reikalą, tąsyk atsiskirsim vieni sau, ir turėsim savo emigrantų namą.

Pastatydami žmogų ant Ellis Island prie slovakų emigracijos namo, męs jam uždėsime tokias pareigas, jog tas žmogus turės prigulėti ir slovakams netik lietuviams; užtai męs naudosimės jų namu ir turėsim pilną progą vesti savo emigrantus pas slovakus; slovakai sako: jei lietuviai duotų 500 dolerių ant metų, tai jie galėtų pastatyti žmogų nuo savęs del lietuvių. Bet kaip pereitais metais jie turėjo žmogų, tai suvisai mažai tam žmogui mokėjo, — 7 ar 8 dol. į savaitę. Męs galime suprasti, kas gi darbštus ir inteligentiškas žmogus apsiims dirbti už tiek mažai. Taigi męs pakol kas taip ir sutikom, jog męs pastatysim savo žmogų ir jam algą patįs mokėsim, ir męs būsim instruktoriais tam žmogui.

Taigi, vientaučiai, nelaukim ilgai! Imkimės už darbo netiktai su žodžiu, bet ir su darbu, su centu; ir kaip greit turėsim užlaikymui žmogaus pakaktiną sumą, taip greitai susimažįs grąžinamųjų ateivių skaičius. Čia nereikia piningų užlaikymui viso komiteto, bet tik užlaikymui vienos ypatos. Nemalonu ir pamįslyti, kad apie 300,000 lietuvių negalim užlaikyti vienos ypatos, apmokėdami jam 75 ar 80 dol. ant mėnesio.

Ir tos draugijos, kurios esate paskyrę aukas, teiksitės prisiųsti, kaip greit galima. Kuoilgiaus lauksim, tuo daugiaus mūsų brolių bus sugrąžinta.

E. K. Pirmininkas,
S. Jankauskas.

Feljetonas.

PUIKIAUSIAS DALYKAS — SAPNUOTI...

Nėr puikiausio dalyko, kaip sapnuoti...

Sapnas — tai ištikro — puikus „išmįslas".

Ko sapnuodamas nepatirsi, nepamatysi? — viską. Kitąsyk žmogus sapnuoji, kad puoli nuo augštų kopėčių. Koks baisumas!... plaukai šiaušiasi ant galvos, visas persigąsti; šiurpuliai vaikščioja po visus, ištisai, kaulus; ir tarsi jau „pabaiga svieto" prisiartįs ir... prarys. O baisumas! — taip, kaip davatkoms antikristus!

Bėda su tais sapnais. Kartais tiek turi daug laimės panešti, tiek prisikamuoti, kad nei vienas „didžiavyris" neprisikamuos tiek bebraukdamas negeistinus tos draugijos sąnarius, kurioje jis viršininkauja.

Ir dar kartais kaip būva navatna — „kovosi", „kovosi" ir štai tik netikėtai pribudai — ir viskas jau dingo.

Bet Jųs nesakykite — sapnų visgi yra daug vertingų; daleiskime, kad ir baimę išvysti, tai juk nei geriausi kinematografo mašina puikiaus ne atvaizdįs.

Kitą sykį žiūrėk ir atsivelka pas gydytoją ligos ištirti.

— Kas Tamistai? — klausia gydytojas.

— Nesveikas... sapnai kankina.

— Tai nemiegok, Tamsta. Neužmigk ir nesapnuosi.

Žmogus ir eina nusispjovęs. Jisai šią naktį tiek prisikamavo, kuomet — jam sapnuojant — keli jį laikę, o vienas per prievartą, ir jau daug buvo supylęs alaus. Oje! kokis baisumas... žmogus tarsi imsi ir jau suvisai nutrokši. Pamįslykit?! ar tai dar mažai pavojinga liga. Ir tai dar kokia — tokius nenormališkus apsireiškimus gali prašalinti tik „stebūklingas" Institutas arba Klinikas, jei kas atsiduos jų globai...

O aš Jums sakysiu, sapnuoju papraščiausiai sapnus — gerus. Jeigu aš tik visus atminčiau išpasakot, pamatytumėt, kas per indomumas.

Beje... gal ir atsiminsiu. Taip. Sykį aš sapnuoju — esu redaktorius.

...Redaktorius!? kiek tai prakilnumo, nors sapnuojant. Vadinas — aš esu visuomenės reikaluose patarėjas, mokytojas. Esu gilus mąstytojas — nuoseklus veikėjas. Aš galva; o jie visi, kas tik ne redaktoriai, — vaikai, „moksliškiai malkontentai"..

Kaip tik kieno vienas batas pirmiaus prakiuro, tuojaus laikraščio skaitytojas ir rašo klausimą redaktoriui: delko pirmiaus prakiuro vienas, o ne sykiu abudu?

Ir rašo atsakymą, ponas redaktorius. Jisai viską žino: ir — kodel batai nevienodu laiku nusidėvi, ir kodel jaunoji nustoja mylėjusi savo mylėtinį ir t. t. ir t. t.

Taip; mūsų ponas redaktorius labai prakilnių minčių žmogus — jis „viską žino", — anot davatkos: kaip kuningėlis... „viską žino", net nuo glicerinos muilo poperėlių moka turkišką apgarsinimą perskaityti...

Ir taip — viską žinoti, tai puikus dalykas. Daleiskime, aš buvau redaktorium. Laikraščio, kiek aš atmenu, antgalvis buvo: „be pradžios ir be pabaigos".

Rėdau laikraštį. Laiškanešys atneša pundulį laiškų; tuojaus paėmei, pervertei, susirinkai rankraščius ir nešies. Paėmei į darbą. Vieno, žiūrėk, rankraštis mažiau reikalauja taisyti; ot, paėmei plunksną subraukei, sutaisei ir atidavei statytojui, — vis tai mažai bėdos. Bet žiūrėk, atsiunčia tau vieną — kitą rankrašti, kurį skaitai ir dar reikia skaityti.

Skaitai ir dar reikia skaityti, tai ištikro jau žmogų iš kantrybės išvaro! Ar gali taip leistis redaktorius? — ne. Jisai, Jo Augščiausia Mylista, gali taip paliepti rašyti, kaip jo loskelė nori. Jisai gali straipsnius sutrumpinti, apkapodamas po kelis žodžius nuo kiekvieno sakinio, o jei ten bus kas silpna, tai atsakys užtai autorius. Beletristikos rašėjai taipgi rašo nesvietiškai ilgais sakiniais. Poetai perdaug lekia į misticizmo padangę, perdaug kalba su visokiomis fantazijomis apie vieną dalyką. Taip negerai: reikia rašyti kuotrumpiausiai ir daug pasakyti. Tai bus naujas realizmas.

Taip ponas redaktorius pasiėmęs savo eilių pluoštą, pradėjo skaityti sulygindamas jų vertę su kitų eiliuotojų. Eilės, po tiesai, buvo gana „įvairios". Pradžioje poetas kalba apie blezdingos dainą rytmetyj, o ant galo apie... lašinius.

Visai nuoseklu — kas priešinsis po dainai užsikąsti.

Ir tai da! eilės buvo vos nuo dvylikos eilučių, o tiek daug pasakyta! Nei geriausias poetas tiek nepasakys, nes geriausi tan-

KAZYS PUIDA.

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

Ir apsiniaukė minčių padangės, širdį gelžies pančiai suspaudė ir žvangėjo jie krūtinėje, lyg garsus vakaro varpo gaudesys... It tarė tuomet manin rūstusis mano minčių svajojimų tėvas:

— Tu ištverti turi!...

Ir mirė tuomet nusiminimas krūtinėje, palaidojau jaunai-sename mano sielos kapinyne — pačion gilumon ir užmiršau jo būtybę manyje...

O jis nuolatos vartės, nuolatos prisimindavo ir spyrė mane paties savęs kalviu būti, spyrė dvasios jėgą kalti, spyrė gyvenimo sopuliais, apsivylimais ir nuodais galybės jėgą tverti...

Siaubūno dvasios jėgą liepė susisitverti...

Ir tuomet sutikau Tave...

* * *

...Kupina, skaisčia, jausmais pertekusia širdimi atėjai į gyvenimo bangas... Atėjai prie gemančios jausmo Aušros ir sustojai:— svajojimų sparnai kančių padangės nepažinojo — tai buvo jausmo pranašai...

Ir atsimušei, nepatyrusi, nežinios sienon, apsistojai ant jausmų kryžkelio...

O jaunutėje širdies bažnyčioje gimė ir gyveno galingas, noru įniršęs ir išeigos jieškąs troškimas — Meilės troškimas...

Jausmai tavyje verpetais trankėsi, audros gaidomis kaukė — ir tu jų nestabdei...

Bet štai, to troškimo metu, atvykau aš...

Ir suvirpėjo džiaugsmo lietaus sukrapinta tavo širdis, mažutėse akytėse žybterėjo įdomumo kibirkštėlė ir gaivus, giedras, yt mano sielos sopulys-ilgėsis, tavo džiaugsmo angelų choras užtraukė skardžią Hossana!...

Ir skrydo tasai šauksmas į visus tavo kūno sąnarius, rožių kvaptimi apsvaigino širdies gaidas ir lėkė garsiu atbalsiu tavo sielos bažnyčion, atsiklaupė prieš tavo jausmo aukurą ir maldingoje ekstazoje šnabždėjo:

— Tai mano!... Tai mano!...

* * *

...Atsimeni!...

Pavasaris gyvybės lūpomis bučiavo giedros ištroškusią žemės krūtinę...

Gamta veržėsi gyvybėn — ir mudviejų širdįs, dar viena kitos nepažinusios, veržėsi į svaigulingas jausmų vilnis... Dar nepasižinova, o širdįs jau ištolo ilgėsio sparnais apsikabino ir tvėrė didžio jausmo bažnyčią...

...Atsimeni!...

Sėdėjau tavo tėvų salėje, o tu skambinai... Muzikos gaidos blyzgančiais kardo ašmenimis smeigės krūtinėn ir tvėrė...

Taip... Tu skambinai... O iš tavo muzikos gimė baisiausias mano nevidonas, gimė pragaro kankintojas, gimė mano sopulių Bennu — Ilgėsis gimė...

Ir įsidėjau krūtinėn Ilgėsio dievąšmėklą ir, juo nešinas, išėjau į žmones ir atsistojau ant didžio pasaulio ilgėsio vieškelio...

Ilgėsį mano jausmų kelionėn davei — ir siunčiu tau šiandien iš jo preglobsčio sopulingą ačiu...

* * *

Akmenimi nesviedžiu į tave!

O, ne!

Nes tavo jausmų giedroje slėpės netolimos audrós žaibai-kibirkštįs...

Mokėjai, jausmų pagauta, savo dangaus giedrą ir audrą tverti; mokėjai iš laimės blaivų nelaimės šmėklų juodą rūbą pasisiūti; mokėjai laimę jauzdama — nelaimės trokšti...

* * *

Saulė leidosi už nuvargusių miško viršūnių ir geso paskutiniai saulės-gaivos spinduliai...

Ir tavo krūtinėje geso skaistųs manim pasitikėjimo jausmai...

Nors seniai pravėriau mano dvasios rūmų duris, įvedžiau tave širdin, pasodinau ant mano ilgėsio-sopulio sosto ir tariau:

— viešpatauk mano sielos bažnyčioje;

— ausk mano ilgėsio auksinį kaurą;

— sopulio šaltinį gaivink jauna tavo jausmo-laimės srove;

— sukurk tokį milžinišką, liepsnojantį jausmo laužą, kad net pragariškoji dangaus rūstybė jame sutirptų ir ilgėsio-sopulio vilnimis subanguotų...

Ilgėjaus, troškau — tu savo pavasario būtybės sopulį tvėrei...

Sopulio troškai: nes jaunutė širdis jau buvo laimės nuodų ragavusi, dvasia-gi kančių-karionių-žygių troško — savo jėgos slėpinio jieškojo, kad galėtų išsitiesti ant savo dvasios skausmų kryžiaus ir sušukti gyvybės balsu:

— *Ecce puella dolorosa!*...

Ir susitvėrei savo sopulį...

Gimė jis audringą, vaitojantį gilaus rudens vakarą ir rudens liūdėsiu užklojo, visuomet rimtą ir minties rūbu apvilktą, tavo veidelį...

Akyse sužibo ateities kančių takas — tolimas. be pradžios ir galo ir vedė jis tave ant Tavo ant Tavo Golgotos Kalno...

* * *

...Atsimenu!...

Sėdėjai prie pianino ir, dvasios gaidos klausydamos, pirštais bėginėjai po klavijaturą — jieškojai akordo, kuriame būtum galėjusi tąlaikinąją sielos gaidą išreikšti...

Ir pradrėskė orą raudąs gaidų spindulys — siela prabilo graudžia aida.

O aš sėdėjau tavo tėvo kabinete ir, vienodo su tavim jausmo gaivinamas, virpančia ranka rašiau:

— *Komm, folge mir in das dunkle meines Leidens Reich hinab!*...

— *Komm, folge mir nach wo des Geistes Freiheit blueht!*...

— *Komm, folge mir nach wo das Unsterbliche stirbt!*...

— *Komm, folge mir nach wo das herliche Lebensauferstehung seine Lieder singt!*...

Galingais sielos troškimais vadinau tave su savim...

Ir tu neišgirdai manęs...

O paskui, kuomet laimės troškimą pamynei po kojų ir sopulio užsigeidei... metei manin didžiausią savo sielos troškimą—slėpinį, baisiausią sopulio kardą mano krūtinėn įsmeigei:

— Aš tokia jauna!... Aš taip mylėti noriu!...

* * *

Ir eidamas mano gyvenimo taku, dažnai ant jausmų—sopulių kryžkelio sustodamas ir ton netolimon praeitin pažvelgdamas — matau audros draskomą kankynių vandenyną...

Užviešpatavo jis mano anuometinės ramybės viešpatiją, atsisėdo ant mano jausmų valstijos sosto, nusitvėrė trinagę šakę ir krapšto tų jausmų tamsybėse...

— Būdėk!... Tverk!... Jausk!... — šaukia į mane pragaro nusišypsojimu.

Kartais skardžiu juoku prabils ir skrysta pešėlęs jo juokas mano sielos miškė, darda pačion paslapčiausion jausmų gelmėn...

Apmirsta nusiminimo ir skardaus sopulio pagauta širdis ir tyliai—ramiai klausо beneišgirs, išvys vieną giedrą praeities jausmų spindulėlį...

Tuomet tai šmėkla, vidaus bieso gundoma, sušnypščia, suurzgia ir meta mano tylos—ramybės likučių begalinėn tą baisiausiąjį:

— Aš tokia jauna!... Aš taip mylėti noriu!...

* * *

Daug kas šiandien užmiršta, daug kas krūtinės viešpatijoje mirė, išnaujo gimė ir vėl mirė, tik tavęs atminimas visuomet vienodas...

Ir meilė nuraminti galima...

(T. b.)

VISUOTINOJI Historija

(SATYROJE)

Teffi, Dymov'o ir Avierčenko's prisiskaitęs parašė

T(oks)... Š(ioks)... K(itoks)..

(Tąsa.)

Athėnos, be paliovos dalinosi, kaip jau regėti turėjome progą, į filas, dimas ir fratrijas. Tas gyvenimo surėdymas, žinoma, pats savaimi turėjo nupulti — tad ir Athėnos nupuolė taip-pat kaip ir Sparta, nors čia ir nebuvo to besidalinimo į skyrius. Žuvo Athėnos, žuvo ir Sparta. Iš to išeina: «eisi per kiemą — gausi lazdų, neisi per kiemą — gausi lazdų».

* * *

Pats toksai dalykų stovis reikalavo, kad kaipnors ir kur-nors graikai turėtų savo kolonijos. Tas buvo reikalinga ir naudinga. (Ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje senai jau kalbama apie lietuvių koloniją Ar kas išeis iš tų kalbų, nei visagalinti Pildomoji Taryba nežino). O inkurti kolonijas nebuvo sunku. Pirma matėm, kad tai įstatymdavėjai, tai kitokie vyrai — vis keliavo, tad belandydami po įvairius kampus galėjo vieną-kitą gerą vietą apžiūrėti ir apčiupinėti. Prie to ir valdžia ir kompanijos rėmė tokius keliauninkus. Paveizdan, valdžia suteikdavo visus būrius pagelbininkų ekskursijoms vesti (tik ne «moon light» ekskursijoms, kurios tėra žinomos tūlai Chicagos jaunuomenės dalelei); kompanijos pardavinėdavo «Return Tickets» už papigintą čienią (tas paprotis iš dalies užsiliko iki mūsų laikų. tūlos kompanijos parduoda tikietus už papigintą čienią kuningams, išsirengusiems kur kelionėn su gaspadine, ar ir be gaspadinės).

Bepig buvo bastyties prie tokių aplinkybių! Pabandytų jie dabar, kuomet už vieną angliską mylią lupama du centu!

* * *

Be paminėtų viršiaus garsių veikėjų Graikijoje buvo dar daugelis kitų. Vienas iš jų — tai svarbjausis. Kalbame apie Herostratą; su tuo vardu yra apsipažinę visi, kas tik skaito mūsų laikraščius. Tasai vardas ne tiek yra garsus delto, kad apie jį rašoma laikraščiuose, kiek delto, kad to vardo savininkas, kitaip sakant pats Herostratas, sudegino Ephese buvusį deivės Artėmidos šventnamį. Kam jis sudegino? Matot, Arthemidos šventnamis buvo tuose laikuose puikiausias būdinkas pasaulėje, o Herostratas — šiaip sau bėdinas, niekuo nepragarsėjęs žmogelis. Jis teisingai protavo; anot jo ir kvailas gali pragarsėti, jei sunaikįs garsų ir gražų daiktą. Tat taip ir padarė. Sudegus Arthėmidos šventnamiui, visoje Graikijoje buvo įsakyta užmiršti Herostrato vardas; tą įsakymą visi baisiai uoliai pildė. Graikas, nors jis būtų prikeltas naktį iš miego ir užklaustas, ką jis turi užmiršti, jis tuoj pasakytų:

— Pusprotį Herostratą!

Nebūtų prošalį nubausti tokiu būdu visus mūsų veikėjus, kurie, norėdami pragarsėti, ardo, naikina ir trukdo prakilnių kitų žmonių darbams. Apsižvalgykit aplinkui, o surasite tokių lietuviškųjų Herostratų pilną galybę: nors kosę virk! Tik bėda, kad nebūtų kas tą košę valgo.

MACEDONIJA.

Macedonijoje, kaip visiems gali būti aišku, gyveno macedoniečiai.

Macedoniečių valdonas, Pilipas Macedonietis, buvo labai veiklus viešpats. Nuolatiniuose mūšiuose jis neteko akių, rankų, kojų, krūtinės ir kitų reikalingų kūno dalių, iki, galų gale, nepaguldė galvą už savo žmonių ir tėvynės gerovę. Be abejonės daugelis mūsų tautos veikėjų atsisakytų nuo tokių smagumų, nesa jie aukaujasi tankiausia ryksmu ir tai pseudonymais prisidengę!

Pilipas Macedoniškis užsimanė užkariauti Graikiją Prieš jį išsirengė kalbėtojas Demosthėnas, prieš kurį net mūsų garsiausis «Ef—Džei» nieko neatsveria. Demosthėnas tatai, prisikimšęs burną mažų akmenaičių ir sustojęs prieš užiančias jūras, inkalbėjo graikams, kad jie neapsileistų Pilipu, o rengtųsi pasipriešinti.

Minėtojo Pilipo sūnus buvo Aleksandras Macedonietis arba Didysis. Jis dar nebuvo gimęs, o jau žinojo, ką daręs: kad nebūtų niekas garsesnis ar didesnis už jį, jis ir užgimė tą-pat naktį, kada gimė ir Herostratas. tas pats, kurs sudegino Ephezo šventnamį.

Aleksandras nuo pat mažens buvo patvirkęs ir mėgo lėbavimus, del tos priežasties laikė numylėtą arklį vardu **Bukefalis.**

Sykį tūlas Klitas, išgelbėjęs kitą kartą Aleksandrui gyvastį, papeikė jį už nedėkingumą. Aleksandras pertikrinimui, kad taip nėra, čia pat nudurė Klitą. Jis dar nužūdė karvedį Parmenijoną, jo sūnų Filoną, filosofą Kallispheną ir daugelį kitų.

Atlikęs daug karžygiškų darbų, Aleksandras nuvargo ir pasimirė.

Diogenas.

Baigdami pasakoti apie Graikiją, turime pasakyti, kad niekas neatnešė Graikijai tiek garbės, kaip Diogenas. Tas galvočius buvo nusiminęs iš to, kad ant svieto nėra teisingo žmogaus.

Iš to nusiminimo jis apsigyveno statinėje (bačkoje) ir išeidavo iš jos tik dienos laiku; eidavo jis žvakę rankoje nešinas ir visur jieškojo teisingo žmogaus, o surasti niekur negalėjo. Nelaimingam seneliui, matomai, nepasitaikė užeiti pas katrą nors mūsų kuningėlį. kuris būtų parodęs daug teisingų žmonių: pradėtų nuo kuningų ir užbaigtų... kuningais. Beto įsakytų pas progresistus neiti teisingo žmogaus jieškoti, nesa visi progresistai — jų nuomone — velnio išperos!

Nelaimingas Diogenas!

(Romos patricijai.)

ROMA.

Iki šiai dienai lietuviai nežino, kaip teisingiau sakyti: Roma, ar Rymas. Net kalbų žinovai ir tie ne vienodai terašo. Vienas rašo Roma, romėnas, romėniškas; kitas — «Rymas» (Emile Zola, vertė J. Laukis), rymiškas, rymionas!

Roma — taip męs vartosime — yra Italijoje, toje šalyje, iš kurios Amerikon ateina daugybė «popežiaus vaikų», tai yra italų. Italija panėši batui su ilgu aulu, ir tai tokiam batui, kuriame koja visada prakaituoja, nesa Italija yra karšta šalis.

Romos pradžia.

Albalongoje viešpatavo geraširdis Numitoris, kurį nustumė nuo sosto Amulijus. Numitorio duktė Rea Silvija, buvo atiduota į vestales (tiek pat, kaip ir į švento Kazimiero seseles). Silvija, būdama vestale pagimdė dvynius, kuriuos užrašė į metrikus, kaipo gimusius iš dievo Marso mylistos. Rea už tokį darbą buvo užkasta į žemę, o vaikai, pavadinti Remu ir Romuliu, augo. Vieni sako, kad juos žindydavo vilkienė; kiti tam netiki ir spėja, kad Remų ir Romulių žindė piemuo.

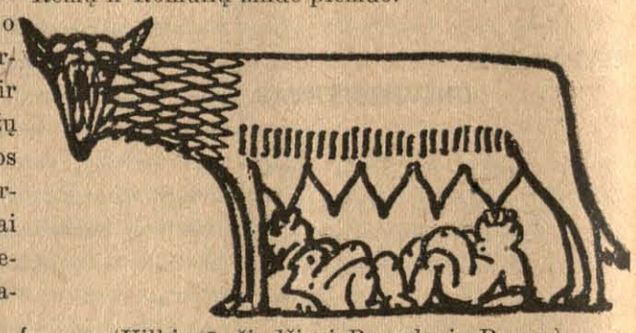

(Vilkienė, žindžiusi Romulų ir Remų.)

Kaip tęnai nebūtų buvę, o vaikai užaugo ir kurstomi vilkienės pabudavojo Romą, kurioje dabar randasi baltasis popežius su raudonais kardinolais ir mėlynais vyskupais.

Išpradžių Roma buvo mažas miestelis — bet su laiku pradėjo augti ir susilaukė senatorių ir kitokių didžiūnų.

Atsiradus senatoriams, žinoma, visi gyventojai turėjo pasidalinti. Tad ir pasidalino į patricijus turėjusius tiesą užgrėbti visus laukus ir turtus, — ir į plebėjus, turėjusius tiesą mokėti mokesčius ir nieko neturėti.

Brolių Tarkvinijų Bendrovė.

Kaip visur, taip ir Romoje, vienas valdonas sekė kitą. Vieną jų, Servijų Tullijų, nužūdė Tarkvinijus, pragarsėjęs iš savo sūnų dėkos. Jo sūnųs, pasivadinę «Brolių Tarkvinijų Bendrovė» (mat bendrovės ir senovėje buvo), atsižymėjo triukšmingu būdu, ir reta Onutė ar Katriutė tegalėjo jiems pasipriešinti. Tėvas labai didžiavosi savų vaikų darbais, už tat ir liko pramintas: Tarkvinijus Didžiulis.

Didžiulis, besididžiuodamas vaikais, taip inkyrėjo žmonėms, kad jie nutarė (ar slaptu balsavimu ar viešu referendumu — nežinia) prašalinti Tarkvinijų ir jo sūnų bendrovę. Šitoji firma, ilgai nelaukdama, pasileido keliauti. Delei tos tai aplinkybės, Roma virto aristokratiška respublika.

Juk ir Bagočius, pavarytas iš Susivienijimo prezidentų, nerimo ir dėjosi talkon su «Keleiviu» prieš Susivienijimą, tad ko benorėti nuo Tarkvinijaus Didžiūlio! Jis tatai susidėjo į kompaniją su Etruskų valdonu Porsena, padaręs tokią bendriją:

(T. b.)

APIE LATVIŲ KALBĄ.

(Užbaiga.)

Dabar latvių kalba dalinasi į dvi pamatines prakalbės: **lejzemnieku** (žemutinių latvių) ir **augšzemniekų** (augštaičių); leizemniekų prokalbė vėlgi dalinasi į augštaičių ir viduriečių prokalbę arba literatiškąją kalbą Viršutinę prokalbę vartoja latviai Talzo ir Ventspilės apskričiuose Kuršžemėje ir šiaur ritinėje dalyj Vidžemės (Lieslaaces ir Limbažų apygardėse). Vidžemės viršutinės prokalbės rubežius nesueina su Kuršžemės prokalbe. Nuo kitų prokalbių jąsias atskiria jūra, ir todel josios prastoja daugelio savo panašumų. Kaip tas išaiškinama? Mat tose apygardėse latviai yra susimaišę su livoniečiais Tokiu būdu livoniečių kalba ir padaro ant augštaičių latvių intekmę, atitolindama jų prokalbės dalis vieną nuo antros.

Latvių kalboje ilgosios balsės gali stovėti visuose skiemenyse, bet suomių kalboje tiktai lygiame skiemenyj. Suomiams sunku ištarti nelygiame skiemenyj ilgoji balsė. Augštaičiai latviai, iš didesnės dalies, jau nuo suomių prokilmės šliedamies prie libiečių, nelygių skiemenų galunėse išmetė balsę, pav. „straadat'' (dirbt) — „straad't''.

Kai-kurios ypatybės skiria Kuršžemės augštaičius nuo Vidžemės augštaičių. Kuršžemės augštaičiai ir visi Kuršžemės vakariečiai pailgina balsę **e** ir **a** prieš pusbalsę. Vidžemės augštaičiai ir visi vidurinių prokalbių latviai sako: „kert'', „darbs'', „karsts''; bet Kuršžemės vakariečiai taria: „keert'', „daarbs'' „kaarsts''. Tūlos Kuršžemės augštaičių formos yra įsispraudusios ir rašomojon kalbon: „baargs'', „veergs'', „gaards''. Bet Vidžemės ir Kuršžemės vidurinė prokalbė šiuos žodžius ištaria su trumpu kirčiu, todel nėra reikalo juos rašyt su ilga balse.

Skiemenis „ir'' bei „ur'' Kuršžemės vakariečiai paverčia į „ie'' ir „o'': „mirt'' — miert, „durt'' — dort Vidžemės gi augštaičiai šitų balsių neperkeičia.

Latvių rašomoji kalba **yra kilusi iš vidurinės prokalbės.** Pirmieji latvių raštijos tėvai gyveno Kuršžemės viduryj ir rašė toj kalboj, kurioje girdėjo kalbant liaudį. Dabar nėra nei vienos latvių prokalbės, kurios kalba arti rištųsi su rašomosios kalbos formomis. Tarpe Mintaujos ir Dobelio latviai kalba arčiausiai prie rašomosios kalbos; tačiaus ir čia užeinama kurios-ne-kurios smulkmenos, skiriančios šią prokalbę nuo rašomosios kalbos. Pav. po ilgųjų balsių „a'' ir „e'' apie Dobelį prieš priebalses ir pusbalses iškrinta raidė „r'' — „vaa(r)ds'', „bee(r)ns''. Apie Mintaują vėlgi nebesigirdi sumenkštintos „r''. Vidžemės vidurinė prokalbė dar labjau atsitolina nuo rašomosios kalbos.

Augštaičių (augšzemniekų) prokalbė skiriasi nuo žemaičių (lejzemniekų) prokalbės su ištarimu balsių raidžių.

Grynoji	**a**	išsitaria kaip	**o**
	aa	” ”	**oo**
	uo	” ”	**uu**
	ie	” ”	**ii**
	ii	” ”	**ei**
	uu	” ”	**ou, iu, yu, eu.**

Yra žymus skirtumas ir priegaidėse (akcentuose). Žemaižių (lejzemniekų) pailgoji priegaidė pas augštaičius visai pranykusi. Augštaičių prokalbė stovi visuarčiausiai lietuvių kalbos.

Inflantiečiai patįs save vadina ir kiti pradeda juos vadinti **latgaliais,** vienok be pamato. Chronikose inflantiečiai draug su Vidžemės rytų gyventojais pavadinta **latgaliais.** Inflantiečių prokalbė aštriai nesiskiria nuo Vidžemės ir rytų Kuršžemės prokalbjų. Jųjų prokalbėje tiktai jaučiamas įsiskverbimas lenkiškų žodžių ir kai-kurie pasiskolinimai nuo rusų kalbos, ir daugiau nieko nėra vidžemninkų ir kuršžemninkų prokalbėje ypatingo. Mūsų laikraščiams nereikėtų inflantiečius imti per latgaliečius; tas palengvina tiktai jų pažinimą tarpe kitų latvių.

Keletas šimtų latvių gyvena arti Prūsų rubežiaus. Tie jau katolicizmo laikuose yra pasitraukę į Kuršžemės vakarus. Mokyklose ir bažnyčiose juos mokina vokiškai arba lietuviškai, todel reikia manyti kad jie negalės ilgai latviais bepasilikti. Jie kalba kaip ir Kuršžemės vakariečiai, bet kalboje randasi žymi intekmė lietuvių kalbos.

Baltiškųjų tautų kaiminystėje nuo seniausių laikų iki mūsų dienų gyvena **suomiškosios** kiltįs. Visų seniausi priskolinimai suomių kalbon iš Europos indo-europiečių kilmės, paeina nuo baltiškųjų kalbų Paskolinimai nuo germanų ir slavų kalbų yra jaunesni. Tad suomių kilmė yra buvusi pirmiausiai sąryšyj su baltikų kilme, o vėliaus su germanų ir slavų. Iš baltiškųjų kalbų skolinti žodžiai randasi nevien pas tikruosius suomus, bet ir laplandų (lapų), mordvinų ir čeremisų kalbose. Iš germaniškų kalbų skolintieji žodžiai randasi jau tik pas tikruosius suomius ir laplandus, bet nesiranda jau mordvinų ir čeremisų kalbose. Pastarieji mat jau yra atsiskyrę nuo suomių, kada šie ėjo sąryšyj su slavais. Vėlesniuose laikuose po suomių kilmes ant kaimyniškų kalbų ypatingą intekmę turėjo latvių kalba. Dabartinėje libiečių kalboje beveik pusė žodžių yra skolinta iš latvių kalbos. Taipogi ir igaunių kalboje daugelis žodžių yra paimtų iš latvių burnos. Baltiškųjų tautų kultūros būta augštesnės už suomių kilmės kultūrą pačiame jos pakilume.

Kaslink suomių kalbos, tai senesniuose laikuose jos į baltiškąsias kalbas neįsiveržta. Bet naujesniuose laikuose daug žodžių paskolinta latviškon iš igaunių ir libiečių, ypač Vidžemėje ir Kuršžemės vakaruose. Augštaičių prokalbėn jaučiama įsitarpusi balsių ir formų intekmė.— Nėra galima rasti tokių žodžių, kurių pabaltiškiai būtų skolinęsi dar tuo laiku, kada visos Pabaltijos tautos kalbėjo viena kalba. Rods yra randami tik tokie pasiskolinimai, kurinos buvo pasiėmę nuo slavų kalbos lietuviai, latviai ir prūsai, kada šios viena nuo kitos jau buvo atsiskyrę.

Seniausi latvių pasiskolinimai iš slavų kalbos paeina iš rusų kalbos. Nuo rusų skolinta bažnytiniai terminai „baznyca'' (dievnamis), „svėts'' (svietas), „grėks'' (nuodėmė), „kristit'' arba „krustit'' (krikštyt), „svanit'', „gavet'' ir kiti. Lenkų laikuose latvių kalbon įsiskverbė kai-kurie lenkų žodžiai; šiandien daugelis lenkiškų žodžių yra ypač pas inflantiečius.

Baltiškų kalbų įsiskverbimas į slavų kalbas labai nedidelis. Vienintėlė lietuvių kalba įsimaišė į baltarusių ir lenkų kalbas. Tose kalbose randama nemaža skolintų žodžių iš lietuvių kalbos.

Vėliaus, kada paliko pertraukti sąryšiai tarpe latvių ir rusų, į latvių kalbą pradėjo įsibriauti vokiškoji. Lietuviai gi tuom tarpu pasiliko sąryšiuose su rusais ir lenkais. Todel lietuvių kalboje yra daugiau pasiskolinimo nuo slaviškų kalbų, bet latviai daugiau skolinosi nuo vokiečių. Daugelis pasiskolinimų iš germaniškųjų kalbų yra labai seni; tie dar paeina iš tų laikų, kada baltiškosios tautos gyveno kaimynystėje **gotų** (pirmame šimt. po Kristaus). Taip, latvių „klaips'' (duonos kepalas), vok. „Laib'' yra skolintas iš gotų, pas kuriuos šitas žodis buvo tik rašomas „hlaifs''. Latviai neturėjo raidės **h,** taip pas juos ir pasiliko **k.** Tokie pabaltiškių sąryšiai su germanais tęsėsi iki XIII šimtmečio. Nuo XIII šimtm. tą intekmę latvių kalbon užėmė vokiečiai, ypatingai žemutinių vokiečių prokalbė (plattdeutsch). Iš plattdeutschų prokalbės yra labai daugelis skolinimų į latvių kalbą. Apie XVII. šimtmetį, švedams ant latvių viešpataujant, į latvių kalbą įsispraudė ir švediškų žodžių, nors tokių žodžių nedaug tėra — kokie trįs, keturi.

Vokiečių chronikose nuo XIII š. užeinam pirmiausius užrašytus latvių žodžius: daugelio vietų ir asmenų pavadinimus. Iš tų galim dasižinoti, kad **c persimainė į k, dz į g, oo į an, ū į un,** ir tt. jau pirm 1200 m. Daugiau iš chronikų negalima patirt. Nuo XVI šimtm. jau yra ir latvių rašto paminklai. Iš tų matosi, kad tuose laikuose latvių kalba jau buvo maždaug tokia, kokia yra dabar. Labai su mažu skirtumu. XVI. ir XVII. šimtmečiais daugyskaitos naudininka (dativo) linksnyj galūnė buvo — **ms:** „tiems viiriems'' (tiems vyrams), „taams sievaams'' (toms moterims); šitokias formas ir dabar randame daugelyj Kuršžemės prokalbių. Be to seniausiuose raštuose užeiname vietininko linksnio (locativo) formą — **an:** „tan vietan'' (ton vieton), „pirman kaartan''. Kitokio skirtumo nei kalbos formose nei raidėse nerandam.

Panaudoti raštai: Poržežinskij „Vvedenie v jazykoviedienie. Moskva. 1910.— Tomson „Obščee jazykoviedienie''. Odesa. 1910.— Schrader „Reallexikon der indogermanischen Altertumskunde''. — Hehn „Die Kulturpflanzen und „Haustierein ihrem Uebergang aus Asien nach Griechenland, Italien und dem uebrigen Europa''.— Schrader „Sprachvergleichung und Urgeschicte'',.

Vertė **S.**

VISUOMENĖS VADOVAMS.

Tai gadynė pražydėjo!
Turim linksmintis visi:
Turčiai ir vargšai basi —
Laikas bėgo nestovėjo.
O ką laikas pagamino,
Del visuomenės naudos, —
Ar ji džiaugsis, ar raudos?
Vieni dievai tik bežino!
Žmonės laiko pagaminti,
Juk visuomenės nariai.
Laike, ką tu padarei?
Kokiu tave pavadinti?
Tu sudalinai žmoniją,
Grupoms, partijoms, būriais,
Kurie maišos sukuriais,
Po kiekvieną viešpatiją.
Socialistai, liberalai,
Taučiai, nacionalistai,
Laisvamaniai, anarchistai,
Demokratai, klerikalai.
Kožnas vis kitokiu maistu,
Mųs visuomenę maitina,
Vienas keikia, kits mokina.
Tas išrodo gyvu maištu.
Tokių vyrų nebetrūksta
Ir tarp mūsų, lietuvių, —
Pilna visokių srovių,
Verda jos, garuoja — rūksta!
Gerai darbui pasišvęsti
Ir dirbti — juk darbo laiks!
Privalo kiekvienas sveiks.—
Bet jųs darbo im nebkęsti....
Apmąstykite vyručiai,
Ar kas bus iš to naudos?
Ar jus žmonės paguodos?..
Jųs į tą tikite drūčiai.
Kitaip matos iš šalies.
Jųs tarp savęs vaidus keliat,
Viens antram į žandą skeliat, —
Juk tas tiesa, iš dalies...
Visuomenė jieško maisto.
Seka mintį po minties,
Lauk geresnės ateities!
Jųs dar neinate iš raisto...
Atsiminkite tik šitą:
Žmonės myl tuos ir brangina,
Sveiką maistą kas gamina.
Jums gal būt visai kas kita!..

Pinavyjas.

INTEKMĖ DANTŲ ANT ŽMOGAUS GYVENIMO.

(Užbaiga.)

komas, norints patįs dantįs būtų ir sveikiausi. Tiesiog tada smegenįs pūna, nes pilni pūlių. Ta liga vadinasi «Pyorhea Olocoloris» (dantų džiova).

Ta liga tankiausiai yra neišgydoma.

Dantų nesveikumas dar štai kokias pasekmes pirmiausiai išduoda. Kaip tik kas turi blogus dantis, labai retas tokis turės savo sveikus vidurius. Tankiausiai jo viduriai yra užkietėję. Nuėjus pas gydytoją su užkietėjusiais viduriais, tankiausiai gydytojas užrašo vaistą „Mercurijaus'' (gyvsidabrio), girdi paliuosavimui vidurių. Kas turi dantis apneštus viršuj minėtomis druskomis, jeigu jis dabar vartos šitą receptą, pirmiausiai jo smegenįs palei pačius dantis pasidarys juodai-mėlynos o, prie pat dantų susirinks balta materija (pūliai). Čia gaunasi nauja liga, vadinama „Mercurial Stomatitis''. Galibūt, kad žmogaus viduriai ir pasitaisys nuo tų gyduolių, bet visi dantįs neužilgo turės būti ištraukti laukan. Ir tas mat bus iš priežasties nešvarumo, nes reikia neužmiršti, kad dantįs buvo nešvarųs, kada tas žmogus pradėjo gerti tas gyduoles.

Daėjus iki tokiam laipsniui žmogus ištikro randasi nelaimingame padėjime. Valgyti jis negali, jeibent tik gali gerti pieną, ir tai per triubelę, nes jeigu dasilytėtų dantų, žmogus tiesiog alpsta iš skausmo. Pasilieka vienintėlė nuo tos ligos gyduolė, tai ištraukimas visų dantų.

Dar bakterijoms ėdant dentiną, jau dantįs pradeda būti bailųs: bijosi šalčio, karščio, saldumo arba sūrimo, o pradėjus ėsti nervą, jau skauda dantis, nes bakterijos, dasigavusios į gyvas gįsleles, padaro „inflamation'' (uždegimą) ir toliaus einant daro „Fermentation'' (elementų rūgimą į alkoholinę ir aldehydo rūgštis). Toliaus, iš to darosi „Putrofaction'' (skirstymasi elementų į jų pradinį stovį arba darymas pūlių — puvimas). Tokį skaudėjimą vadina abscesu (skauduliu). Tokį dantį taipgi sunku bepagydyti. Visada reikia eit dantį taisyti, kada pradeda pirmą sykį skaudėti, nes antrą kartą, kada jau skauda, beveik visados yra pervėlu jį pataisyti! Nemalonu nei vienam yra traukti dantį, kuris turėtų būti mums visiems labai brangus, nes nuo dantų sveikumo daug-daug mūsų sveikata ir abelnas gyvenimas priguli.

Taigi — **Kaip užsilaikyti, kad dantįs neskaudėtų?**

Jeigu dantys bijosi šalčio, karščio, saldumo etc, eik pas dantų gydytoją, nes jis žinos geriau, ką reikia su juo daryti. Nedasiekiant dantų gydytojaus, ir jeigu skaudantis dantys nėra ilgesnis kruvoje už kitus dantis, nusipirk vaistinyčioje „Oil of Cloves'' (dobilų alyvos), susivyniok gumurėlį čystos vatos ir iššluostyk tą išpuvusią dantyje skylutę, o paskui kitą maža gumurėlį vatos pamirkyk į tą alyvą ir indėk į tą skylutę, o dantys ūmai nustos skaudėti. Prie to inmerk kojas į karštą vandenį arba visas brisk į karštą vonią (moterįs nėščios negali merkti kojas į karštą vandenį nuo dantų skausmo). Bet jeigu jau žandas pradeda tinti, sunku ką padaryti be instrumentų; nes tada viduryje šaknių yra pasidarę pūliai ir visoki gazai juos galima prašalinti tiktai išgręžus skylutę ir i leidus tuos pūlius laukan, o paskui dėti tam tikra gyduoles kol išgija. Bet jeigu toli yra dentista ir negali pas jį nueiti, tai visu pirmu prie toki danties dėk ką-nors šaltą, o kada jau žandas sutį ta — dėk karštą.

Bet užvis geriausi gyduolė nuo dantų skaudė jimo — tai **švarumas.**

Mazgok savo veidą iš viršaus žėdną rytą ir va karą, kad išrodytų gražus ir švarus. Mazgok sa vo rankas o labjausiai panages, kad nebūtų tęna milijonais bakterijų, nes žinok, kad prisieis gal s čysta ranka sveikintis. Mazgok savo kojas žėdn vakarą, kad nedvoktų. Bet **neužmiršk mazgoti i tų biednų dantų!** Juk jie yra ištikro brangųs tav gyvenimui Su jais turi savo maistą kąsnoti, i kurio kūnas maitinasi. Gamta apdovanojo tav su čystais dantimis; pažiūrėk, kada kūdikiui dyg ta dantįs: kokie jie čysti ir gražųs! Gamta nu tavęs šito reikalauja, o neišpildant peržengsi jo įstatymą ir ji duos tau kryželį, suteikdama visokiu dantų skaudėjimus ir kitas iš to paeinančias liga

Čystijimas dantų.

Dantįs čystyti galima labai paprastu ir leng vu būdu Nusipirk smulkiai sumaltos kreidos i švelnų šepetuką; paimk tą šepetuką, pirma sušla pink čystame vandenyje, o paskui padažyk į tuo kreidos miltelius ir trink dantis. Tą padaręs, i mazgok su vandeniu. Trindamas dantis netrin smegenų, nes perdaug trindamas, gali užnuody dantų smegenis. Bet jeigu eini pas dantų gydyto ją, paprašyk, kad jis tau užrašytu dantų milteli ir juos vartok. Skįstimas dantų mazgojimui yr taipgi reikalingas, todel privalai jį turėti ir mazgo burną porą kartų į dieną, nes milteliai negali ine ti į mažus tarpdančius, o skįstimas inbėga į ma žiausius plyšius ir būdamas antiseptiku užmuša a bent sustabdo augimą visokių bakterijų. Mazgo ti dantis patogiausis laikas yra vakare einant gu tų.

Tikrai pagirtinu papročiu yra dantis valyti r su šipuliuku, kaip paprastai yra tas daroma, bu turėti drobinį siūlą ir tą suvaškavus braukti į visu tarpdančius, laikant vieną galą siūlo vienoj ran koj, antrą kitoj. Siūlas lengvai ineina į visus tarp dančius ir išbraukia viską laukan. Rakinėjan dantis su šipuliuku, kaip kada pasitaiko, kad maž skeliaudrėlė nuskįla ir įlenda į smegenis, ir tęn užnuodija smegenis; labai tankiai atsitinka, ka reikia dantį iš tos vietos traukti, o paskui jau ne gydyti tas užnuodytas smegenis.

Užlaikant dantis pagal tuos trumpus augščia paduotus patarimus, jeigu dantįs ir nebus visiška išgelbėti nuo skaudėjimo, tai nors maž-daug bu apsaugoti nuo užpuolimo bakterijų, kurios gamin „Pyorhea Olocoloris''.

Užlaikymas dantų pas mažus kūdikius.

Kada kūdikiui suauga visi dantįs, patartin motinoms pratinti savo kūdikius prie vartojim šepetuko; neleisti kūdikio nueiti gult neišmazgoju dantų. Nepratinti kūdikius prie saldumynų, jeigu jau reikia duuoti jiems saldumynų, ta niekados nepirkti tokius, kur galima už skatik gauti pilną rieškučią, nes tie pigųs saldumyn (ypač čion Amerikoje) yra padaryti iš „sacharino' kuris yra nuodai. Motinos, eidamos pas dentist turi vestis ir savo vaikus, ir tokiu būdu juos pr pratinti, kad reikalui priėjus jie nesibijotų denti to. Daboti vaikus, kad nepriprastų čiulpti sav pirštukų, nes yra blogas paprotys. Vaikas, kur čiulpja pirštą, negali likti gražaus veido, nes čiu pjant nykštį jis išverčia viršun ir priekin viršutin žandakaulį, ir tuomi sugadina kvėpavimo organ nosyje. Čiulpdamas kitą kokį pirštą išverčia ap tinį žandakaulį priešakin ir pasidaro apatinis žan das daug ilgesnis negu viršutinis. Tada dant priešakyje nebegali susitikti apatiniai su viršut niais ir tokiu būdu, kada reikia atkąsti, tai negal o jeigu dar pridėti, kad tas sugadina kūdikio gr žumą, kurį gamta suteikia, tai męs suprasime, ka labai svarbu yra sergėti kūdikius nuo tokio blog inpročio.

Daboti reikia kūdikius, kad nekvėpuotų p burną, nes del kvėpavimo yra nosis, o burna ti del kalbėjimo, valgymo, etc. Tėvai privalo ir s ve švariai užlaikyti bei daboti savo sveikatą; b didžiausią atidžią turi atkreipti ant savo kūdiki nes juk nuo jų priguli gerovė ateinančios gentka tės.

A. J. Zimontas, D. D. S

---

* * *

— Jonai, kas čia per kerėplas ant tavo nosė

— Tai karpa.

— Tai, kodel tu, brolau, jos nesunaikini?

— Negalima... Ji yra ir ant pasporto užrašyt Jei sunaikinčiau, turėčiau bėdos!..

kiausiai apie vieną dalyką poemoj prirašo kelis desėtkus, net ir daugiaus, puslapjų. Taip: toki rašėjai toli gražu „ne'' modernistai.

Su eilėmis da kaip ten nebūtų. Bet su beletristika suvisai blogai, — redaktorius ir nei ištaisyt negali. Jie rašo, kaip tik sau nusimano.

Tik vienas beletristas buvo daugiaus žinąs. Jo kalboj palyginimai buvo nuoseklųs, tikri. Paprastai rašytojai merginą nevadina tokia jau, bet angelas, dievaitė ir t. p. O kaipgi daryti su kitais palyginimais? Žinoma, turi būt — dailė.

Ir taip artistas daro. Jis visuomet turi indėti tik, kas yra dailu. Taip ir daro. Jeigu jis darys netaip, tai tik sumažįs vertę savo rašinio ir skaitytojui skonį pagadįs.

Rašo jis apie vieną vakarėlį. Gražiai, poetiškai; pas rašėją viskas gyva: ir medžiai kalba, ir vabalai grajina, ir tylioj naktyj girdžiasi melodiškoji byla. Tuos švelnius tonus atjaučia tik pora meilužių. Jie abudu gražųs; gražųs taip, kad aš čia juos aprašyti gailiu tiek poperiaus užimt, ir... dar daugiaus ko.

Kaipgi ten yr?

„Visur buvo tyla. Jie abudu nutilo ir giliai vienas kitam žiūrėjo į akis, kuriose giliai, tarsi spindulys, žibėjo laimė. Ir ji arčiau glaudėsi link jo. Jos širdis ėmė plakti kaip didžiausias miesto pilies bokšte laikrodis.''

Taip: nuoseklu. Mat širdis yra visoj krūtinėj — kaip žąsis— o žąsis panaši laikrodžiui...

— Kaipgi dar ten?

„Paskiaus ji nusijuokė. Jos balsas švelnus, malonus, tarsi arfos pajudinta styga, skrido į nakties tylą, ir toli skambėjo, tarsi garsus lokomotivas...''

Taip, aš buvau redaktorius.

Pasiėmiau plunksną ir rašau: „Tamsta turi puikų skonį beletris tikoj, ir pretensiją likti gabiu rašytoju.''

Ir „rašėjas'' įsidrąsinęs rašydavo kuone į kiekvieną numerį po kelias špaltas. Ypatingai dar tuo buvo pagirtinas, kad parašydavo visas raides, tad jau redaktoriui nereikia nei kiek taisyti.

Ir kaipgi nebus puiku būti redaktorium: gali patarti rašėjui kokias tėmas pasirinkt, kokias pažvalgas išsidirbti — vadinas, gali būti kitų pamokytojum.

— Redaktoriai! — aš tik sapnavau — o Jųs ar ištikro taip darot?!...

Dusininkų Jonas.

KELETAS PASTABŲ IŠ II-JO LIETUVIŲ LAIKRAŠTININKŲ SUSIVAŽIAVIMO.

I.

Jeigu rašyt apie mūsų laikraštininkų antrąjį susivažiavimą, tai reikia nepraleistišito nepabriežus, kad susivažiavimo rengėjai manė įvykdysią grandiozišką Amerikos lietuvių šviesuomenės susirinkimą. Tikėjosi turėsią apsčiai svečių netik iš Amerikos lietuviškų kolonijų, bet ir iš Europos. Tačiaus tūla dalis šitų lukesčių neišsipildė, nes rengėjų viltį suvylė ir amerikiečiai šovinistai ir europiečiai svečiai, kurie čia Amerikoje viešėdami ir pirmiaus net viešai prisižadėję dalyvauti susivažiavime, — staigu ir be jokių pasiaiškinimų atastupsti nuėjo... Bet neužbėgkim prieakin. Viskam savo vieta. Tik nekankindami skaitytojų, paaiškinkim užduotą mįslę, kad tais europiečiais buvo, kaip skaitytojai gal jau ir patįs dasiprotėjo, — kuningai Tumas ir Olševskis...

Jau rugpjučio 22 d., taigi gana išanksto, Scrantono angliškas dienraštis „The Tribune—Republican'' iškilmingai pranešė, jog čia susirinks visos Amerikos lietuvių spaudos atstovai ir redaktoriai, sekančiu straipsniu: „Ateinančią savaitę lietuvių laikraštininkai turės čia savo tautiškąjį (nacionalinį) susivažiavimą. Tai bus antras susivažiavimas visų šios šalies didžiųjų lietuviškų laikraščių atstovų. Posėdžius savo laikys 28,29 ir 29 dd. rugpjučio, salėje 110 W. Market str., North Scranton. Panedėlyj bus Auditorium salėje minios susirinkimas, kur laikys kalbas įžymesnieji šiosios draugijos sąnariai, taipgi europiečiai atstovai iš įvairių šios organizac. šakų. Pažymesnieji kalbėtojai bus dar šie: Jonas Vanagaitis iš Tilžės, Vokietijoje, atstovas lietuvių spaudos Rytų Prūsuose. Kuningai Tumas ir Olševskis, iš Kauno, Rusijoje, dalyje Lietuvos Kuningaikštijos, taipgi laikys kalbas. Pagaliaus svečiai ir delegatai bus kviesti ant vakarienės 9 val. utarninko vakare Ricco restoracijoje. — Susivažiavimas turės išvaizdą literatiško kongreso,nes delegatai ir apsilankantie svečiai yra labjausiai apsišvietę šios šalies lietuviai. Dr. Jonas Šlupas iš North Scrantono yra šios organizacijos sekretorium ir pirmininku komiteto, kuris priims svečius''.

Taip dailiai anglų spauda pasitiko lietuvius! Be abejonės, šitą žinią scrantoniečiai padavė į laikraščius su Dr. Šliupo žinia. Iš tos žinios ir iš komiteto rengimosi, aišku, jog rengėjai ir Šliupas tikėjosi sukviesti prie šito didelio darbo visokių pažvalgų lietuvius inteligentus ir laikraštininkus; ypač gi dėta svarba, kad susiartinti su europiečiais. Juk tiek męs esame vieni nuo kitų nutolę, tiek yra tarp mūsų įvairių nesusipratimų, tiek yra bendrų Didžiosios Lietuvos ir Amerikos viengenčių reikalų ir tiek yra šaukiama, kad „mums reikia susivienyti''! Trįs yra iš Euporos inteligentai ir net laikraštininkai. Nepaprastai gerai susibėgo aplinkybės. Jau kad Dievas davė, tai ir dribtelėjo! Tikra tautos reikalų šventė... Čia D-rui Šliupui reikia atiduoti pagarbą už prakilnią ir tolerantišką mintį — sukviesti visus, kas yra lietuvis. Sakome— „tolerantišką'', nes žinome, kad jis yra nelabai draugiškuose santykiuose su siauromis partijėlėmis, ypač gi klerikalais. Tačiaus šiame atvejyj jo dvasioje užtrium favo tėvynainio ir žmogaus—veikėjo dvasia: kur reikalai visos tautos, ten Šliupas šiuo kartu save pergalėjo...

Bet štai ateina susivažiavimas, ir nuvažiavę mūsų veikėjai į Scrantoną išgirsta ve kokią žinią: socialistai nedalyvausią, — tai viens spuogas; klerikalai nedalyvausią, — tai antras spuogas; kuningai, svečiai iš Lietuvos, nedalyvausią, — tai trečias spuogas. Jug užtenka ir tų žinių, kad atimti energiją... Kodel socialistai nedalyvavo, tai aišku: juk ar mažai pas juos buvo rašyta abecelinių „publicistų'' ir net redakcijų išsispaviedota, kad jie prie šitos didelės nuodemės, kaip laikraštininkų susivažiavimas, neprisidėsią, nes tai esąs užgimstantis „laikraščių trustas''; katras gi iš ščyro socialisto prisidės prie trustų tvėrimo?!... Bet didelė paslaptis buvo ir tebėra, kodel mūsų klerikalų laikraščiai bijojosi susivažiavime pasirodyti? Pereitais metais „Draugo'' redaktorius ir leidėjų atstovas, kun. Kaupas labai augštus pastatė susivažiavime etikos reikalavimus. Tą patį jis ir šiandien teberašinėja po „Draugą''. Kodel jis ir „Žvaigždė'' išsilenkė lietuviškų laikraštininkų susirinkimo šiemet? Męs nenorėtume kuningų organams užmesti dėmės, kad jie nori palaikyti mūsų laikraštiją toje dumblynėj, kurioje dvadesėtkis metų ji be jokių rimtų reformų tūno. Greičiau tai bus, kad kaip socialistai taip ir klerikalai tiesiog pabijojo savo akis parodyti kultūrnešių tarpe: vieni nelaimingi save baido su „laikraščių trusto'' kaliaause, kiti (kuningai) baidosi mūsų laikraščių tarpe pasirodyti, kad nepavirstų patįs bedievais, — kadangi šiandien didžiuma mūsų laikraščių yra demokratiškai-liberališki, o ta šmėkla mūsų „Deus et Patria'' vadovams dar baisesnė, negu socialistams „lietuviškų laikraščių trustas'' (žinoma, niekur neesantis, tik inkaršėjusiose smegenyse išsvajotas!...)

Bet dar lieka išknarplioti mazgas: kodel suvažiavime nedalyvavo kuningai Tumas ir Olševskis,-- tie „nebuvėliai svečiai''? Juk buvo pasižadėję. Juk jie atstovauja ne savo asmenį ir ne savo luomą, kaipo kuningai, bet visuomenės reikalus, — reikalus Lietuvos mokyklų. Tumas yra net buvęsis ir dabar **de facto** esan tis laikraštininkas, kaip ir visi mūsiškiai. Argi jam nerūpėjo pamatyti savo brolių amerikiečių spaudos atstovus, mūsų veikėjus, išgirsti jų kolektiviškąjį balsą, pagauti lietuvių amerikiečių dvasią ir sielą, išgirsti, koks balsas sutraukė čionais nemažą būrelį ir iš tolimiausių miestų tėvynainius atvažiuoti? Argi jiems nesvarbu buvo išnešti platus abrozas iš pagyventų Amerikoje savaičių, pamatyti visi mūsų kultūros kampeliai, netik vien klebonijos? Argi pagaliaus ne jų priedermė buvo apsilankyti susivažiavime ir gyvu žodžiu pranešti suvažiavusiams laikraštininkams, kaip stovi lietuvių spauda Lietuvoje, ką ji nuveikė po sunkių uždraudimo metų, kokius kelius prakirto lietuvių apšvietime ir kokie Lietuvos laikraštijos uždaviniai nusižymėta ateityje? Argi jiems nepriderėjo pasidalinti savo patyrimais laikraštijoje su savo broliais, pas kuriuos dabar į svečius atvažiavo ir prikvietė padėti jiems darbą — rinkti „Saulės'' mokykloms pašalpą? Argi ne jie mums amerikiečiams nuolatos duria į akis, kad mūsų spauda netiška, kad mūsų kningos išeina lubočnos, kad mūsų kalba baigia virsti į liuberišką žargoną, kad męs spaudoje nesistengiame suprasti savo tėvynės reikalų, kad męs vaisome saliūnus, kad laiką praleidžiame tik kovoje su kuningų gaspadinėmis? Argi ne čionai buvo vieta patarti, kaip reikia gerinti mūsų laikraštiją? Šimtus galima pastatyti jiems tokių klausimų, kurių kiekvienas vis užsibaigs: kodel nedalyvavo, jeigu ne kaipo laikraštininkai, tai kaipo visuomenės veikėjai, o jeigu ne kaipo visuomenės veikėjai, tai bent kaipo laikraštininkai? Nesitikim męs čia sulaukti nuo jų atsakymo. Jeigu jie ir atsakytų, tai nesitikime, kad atsakytų nuo širdies. Nes jeigu atsakytų nuo širdies, teisingai ir paėmę pilietišką drąsą, tai rasi pasirodytų, kad visų tas gerbjamas kuningas Tumas yra... tuščia pasaka: buvo sykį ji graži pasaka, ypač kada važinėjo Tumas po Lietuvos klebonijas ir drąsiai perkūnus mėtė surambėjusiams klebonams, kad jie klebonijas pavertė į lenkiškos ponijos kudurnyčią; kada rinko piningus palaikymui lietuviškosios užsienyj spaudos (tiesa, tik „Tėvynės Sargo''...); dar sykį buvo graži pasaka apie kuningą Tumą, kada jį pereitą žiemą Vilniuje dvasiškoji vyriausybė atstatė už modernizmą nuo vietos ir net administrativišku būdu iš „Vilties'' redakcijos pavarė. Taip, buvo ta pasaka ir graži ir, pasakysim net, kad brangi. Dar švietė Tumo aureolė ir Amerikon jam atvažiavus, kada Chicagoje pasisakė, jog jisai nežino kitos partijos, kaip „lietuvio partiją''. Bet ta aureolė staigu ir mizernai nupuolė su Scrantono incidentu. Ir šitą incidentą iššaukė ne laikraštininkai, nei Šliupas, bet — patįs „svečiai nebuvėliai''. Ar tą jie padarė savo baigštumu, ar neapykanta ant mūsų demokratiškų laikraščių? — klausimas mums nesvarbus, net neapeina mūsų. Mus apeina patsai faktas, kad abu svečiai, Lietuvos kuningai, neparodė laikraštininkų susivažiavime nei akių. Kodel, tai jie tur būt patįs bandys išsiaiškinti, nors atkartojame, jog netikim, kad tas jiems dorai ir prigulinčiai pasiseks...

Nedalyvavimas laikraštininkų susivažiavime nei socialistų nei klerikalų mums dar sykį parodė, kad fanatikai nėra pataisomi, — bent negalima tikėtis juos lengvai pataisyti. Koks jisai bus fanatikas, ar po raudonu veluku, ar po juoda kuningiška sutana, jisai vistiek yra fanatikas; jis nieko pasaulyj nemato, kaip indusų dervišius, kuris save užhypnotizavęs sakosi matąs kitą sviętą ir skelbja publikai pranašystes su putomis lūpose. Tai ne reališko gyvenimo ir ne reališko darbo žmonės. Tai žmonės vienpusiai, vedantie kitus tik į saviškį dangų, o neklausantįs žmonių vargų, jų reikalų, nematantįs, kame mūsų visuomenė kenčia. Tai tokie žmonės, kurie gyvenimo audrose ir speigose, kada visas kūnas nuo šalčio stira, pataria tautai dėvėti tik vieną kepurę, nors visas kūnas būtų nuogas. Kodel? Delto, kad jie tik kepures temoka siūti. Ir ant jų nei mūsų laikraštija nei visuomenė negali pasitikėti. Užeis jiems koks ūpas, ir jie gali pakratyti rankas nuo didžiausio visuomenės reikalo.

Ūpas, o ne kas kitas privertė ir kuningus Tumą su Olševskiu, taip juokingai ir taip baugščiai nuo Amerikos lietuvių laikraštininkų pasislėpti. Kiek žinoma, tas šitaip atsitiko Pakol šitie svečiai buvo Chicagoje, patol jie liberališkai kalbėjo. Žadėjo dalyvauti susivažiavime, žadėjo suvažiavimo prakalbose laikyti kalbas. Tas buvo net „Drauge'' paskelbta. Bet štai atvažiuoja kuningai Tumas ir Olševskis Pennsylvanijon, užeina Tumas net pas Šliupą ir bučiuoja jį, sakydamas: „Jonai, aš tave myliu, bet tavo raštus deginu ir degisiu!'' Žinoma, Šliupas, išgirdęs iš savo svečio ir savo namuose tokį pasveikinimą, biskį atvėso, o su tuo atvėso ir mūsų „svečių nebuvėlių'' liberalizmas. Persikeitė ūpas, sumindžioti tapo prižadai, išgaravo svečių didelės ideos, didelė tėvynės meilė, nubluko auksiniai geismai ir norai! Ir vien tik nuo pasimatymo kun. Tumo su Šliupu. Lyg jis tik dabar Šliupą pažino, lyg tai visa mūsų visuomenė ir mūsų laikraštija priguli tik nuo Šliupo!...

Nedalyvavo, na ir ką? ar lietuvių amerikiečių kultūros reikalai iš to nukentės? Anaiptoli, ne!

Ilga pastaba, skaitytojau, ar gi ne? Bet ką padarysi: šis atsitikimas labai svarbus, kad jį pen-ketu žodžių išreiškus. Tas incidentas mums nuaiškįs toliaus, kokiu keliu kokie žmonės eina ir kaip kam lietuvių tautos reikalai rūpi. Męs nenorim išpeikti kuningų Tumo ir Olševskio, nei jų misijos, kurią jie pildo Lietuvos mokyklų reikaluose. Bet kaip tik jie iš šitos misijos nusikreipja, tada męs jų negalim girti. Šiandien amžius yra kritikos amžius. Tas-pats žmogus vieną dieną gali atlikti darbą, iš kurio džiaugsis visa tauta ir visa žmonija, o antrą dieną, kada nukryps iš visuomenės reikalų, užsipelno aštrią kritiką; trečią dieną gali būti vėl pagerbjamas. Męs renkame grūdus iš pelų. **Reporteris.**

LAIŠKAI IN REDAKCIJĄ

Chicago, Ill.— „Vien. Liet.'' korespondencijų skyriuje tilpo ne tai žinia, ne tai kritika, ne tai humoras žemiau kurios žiba penkios raidės „Žilis''. Kam tiek nuodų ir tiek melo ponas Žiliau?

Sako: „Ne taip jau Chicago garsi kaip apie ją manoma ir kalbama''. Ar bent p. Žilis panašum dailiažodžiavimu mano labjau Chicagą ir jos veikėjus išgarsinti? Labai žemai ačiu. Tai jau bus ištiesų meškos patarnavimas.

Nesuprantu, ką turi Žilis prie Chicagos visuomenės? Jeigu jau, anot jo, chicagiečiai nieko neveikia tiktai giriasi, tai kodel Žilis daugiau nieko nežino, kaip per laikrašti kolioti žmogų, — spjauti jam į veidą?! Ką nuveikia Žilis ir jam panašųs žinovai —raštininkai-korespondentai? Bijaisi, brolau, kaip žiurkė pasirodyti su kuo nors prieš visuomenę, o kitą kaip greit moki inkąsti ir kolioti! Tai dar maži nuopelnai. Neužmirškite, kad kas nieko neveikia, tai tas ir klaidų nedaro ir kritikos nesibijo!

Bet kam meluoti?!

Kad Žilio minėtos prelekcijos autorius nėra vyras mokslo (gal net mažesnio už Žilį) tame aš nieko tokio stebėtino nematau, bet kad jo norai geresni už norus Žiliaus, tą kiekvienas ir pats Žilis gali pasakyti.

Abejoju ar buvo Žilis ant pirmos prelekcijos: („Delko žmonės gyvena ant svieto'') ir ar girdėjo savo ausimi jos skaitymą, bet rašo, kritikuoja neva ir kalba ką sugriebęs apie antra prelekciją, kurios nieks niekur neskaitė ir liko net nepradėta skaityti po šiai dienai.

Tai jau perdaug, broluži; perdaug ypatiškumo! Rašyti, kalbėti ir kritikuoti tą, ko visai nebuvo; taip, nebuvo!

Gal prisisapnavo?

Tai tau ir korespondentas! Kritikuoja roles pavieniai, kritikuoja suloštą veikalą, o teatro visai net nebūta. Apsaugok Visagali nuo tokių kritikų ir korespondencijų!

Yra ir daugiau p. Žilių. Rašo pamenu vienas: „Buvo teatras! Atgrajino artistai labai, labai linksmą komedija „Alkani Žmonės''. Šia tau!

Pasekmės panašių korespondencijų žinomos: žmogus žinantis teisybę negali nutylėti, na, o melagis kur tau nusileis; visgi nors aguonos grūdą sąžinės turi, štai tau ir ginčai, o jeigu užklups ant nelaimės, tavo korespondencija ant redaktoriaus blogo ūpo: „ypatiškumų nenorių!'' ir melagis triumfuoja, melagiaus teisybė.

Daugiau, daugiau sąžiniškumo, ponai žinių „pisoriai''!

Gal kada ir skaitys M. M. Jonelis antrąją prelekciją (tegul skaito ir kiti), bet patarčia tada p. Žiliui būti ten, girdėti savo ausimi, o paskui parašyti gryną teisybę apie prelekciją, nežiūrint ar prelegentas yra draugas Žilio, ar jis kalvis, ar staliorius, ar maliorius, šiaučius, ar kriaučius.

Nevisi pasiekę mokslus, bet ne visi Žilio kurpalio tempti.

A. Sandarga.

New Yorko žinios.

¶ **Emigracijos šelpėjų atidžiai!** Meldžiu viengenčius patėmyti, jog aš permainiau savo adresą; todel siųsdami emigracijos šelpimui aukas, nebesiųskit senuoju, bet šiuo adresu: J. Jukelis, 307 W. 30th str., New York City. (Pirkdami Money Orderį jį išrašykite, kaip ir pirmiaus, ant vardo išdininko p. V. Daunoro, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y., ir pasiųskite man.)

E. Š. K. fin. rašt.

J. Jukelis.

¶ **Ateiviams nakvynės būstai.** Industrijos ir immigracijos viršininkas, p. Frances A. Keller, mums prašo paskelbti, jog inėjo naujos tiesos, kad visokios įstaigos, kurios ikšiolei liuosai užlaikydavo immigrantų nakvynę, turės dabar imti laisnius: kur nakvoja iki 10 ateivių, laisnis kaštuos ant metų $5; iki 50 — $10; viršaus 50 — $25. Mokestis už nakvynę, nuvedimą ateivių palei adresus ir kitokius patarnavimus, turės būt ant sienų iškabinėta anglų ir svetimose kalbose. Už ėmimą perbrangiai, bus atimta laisnis. Šitas vietas nuolatos peržiūrės inspektoriai. Kiekvienas nuskriaustas ar apvogtas šiose nakvynėse, privalo raštu ar žodžiu pasiskųsti į imigracijos bjūrą: 40 East 29th str. New York City.

¶ **Budavos ferus.** Dokų komisionierius Tomkins piešia planus atbudavojimui ferų ant 39tos gatvės tarpe New Yorko ir Brooklyno. Ateinančiais metais ferai jau būsią gatavi.

Vietines Žinios.

— **Prasideda ruduo.** Jau antra savaitė, kaip pasirodė vėsųs ir labai nevienodi orai: tai lija, tai apniukę, tai saulė kiek prašvis ir vėl pasikavoja.

— **Laisvamanių prakalbos.** Vietinė Laisvamanių Susivienijimo kuopa, vardu 'Francisco Ferrer', rengia viešas prakalbas, nedėldienyj, 22 d. spalinio, nuo 2ros val po pietų. Tautiško Namo salėje. Kalbėti atvažiuos gerb. Dr. J. Šliupas iš Scrantono. Prakalbos bus pamargintos skambinimu ant piano, dainavimu solo ir deklamavimu. Bus kviesta ir daugiaus kalbėtojų.

Sekr. P. Lauraitis.

— **Išvažiavimai.** Pereitą nedėldienį buvo net du lietuvių pirmeivių jaunuomenės išvažiavimai: vienas taip vadinamos „Šventakuprių Partijos'', kitas „Dainos'' ir south brooklyniečių chorų, vedamų p. L. Eremino. Chorai buvo susirinkę į Jamaica girias, ant Maple Grove Park. Susirinko apstus būrelis dainininkų ir šiaip pašalinių svečių. Tarp ko kito buvo dailiai padainuota ir

pasilinksminta. „Šventakuprių'' išvažiavime irgi dalyvavo į 200 žmonių: vyrų, moterų, vaikinų, merginų. „Šventakuprių tėvas'' p. A. Rinkevičius sakė prakalbą ir skaitė referatą ant tėmos: mūsų reikalai ir santykiai. Jaunimas žaidė visokius lietuviškus žaidimus. Pagaliaus susirinkusių būrys nusiėmė fotografiją.

— **Nebuvėliai svečiai''.** Girdėtis, kad ateinančią subatą į Brooklyną atvažiuosią su prakalbomis kuningai J. Tumas ir K. Olševskis.

— **Illustruotos lietuviškos dainos.** Žinomas mūsų kinematografistas, p. A. T. Račiūnas šį rudenį nufotografuoja įvairius lietuviškus typus, kuriuos paskiaus pritaikįs į kinematografą ir stereoptikoną prie lietuviškų dainų — dainavimui ir deklamavimui per lietuviškus vakarėlius. Tam tikslui p. Račiūnas keletą sykių buvo sukvietęs Brooklyno ir New Yorko jaunimą išvažiuoti nedėldieniais į laukus, kur nufotagrafavo įvairias grupes. Dabar su tuo tikslu p. Račiūnas išvažiavo į Naująją Angliją.

— **Antras lietuvis daktaras.** Nesenai užbaigęs mokslą, lietuvis daktaras Jonas Misevičius įsikūrė savo ofisą ant 272 Berry st., Williamsburge. Taigi dabar turėsime čia du lietuviu daktaru: Dr. Aldoną Šliupjutę-Jankauskienę ir J. Misevičių.

— **Laikraštininkų susivažiavimo paveikslai.** Parėjo iš Scrantono du paveikslai, kurie buvo nuimti nuo laikraštininkų susivažiavimo: vienas laikraštijos atstovų, kitas visų svečių. Paveikslai didelio formato; už du kaštuoja $1.50 su prisiuntimu. Adresas: B. M. Bujanovski, 1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

— **Apsivedę lietuviai:** Izid. Šereika su Karolina Rutkauskiute, abu nuo 205 Grand str. Bol. Slavickas, 500 Metropolitan Ave. su Petrone Tomašauskiute, 213 So. 4th str. (Padavė žinią P. Butkus). Taipgi apsivedė Juozas Alkevičius iš Mariner Harbor, Staten Island su Kastule Lapinskiute, 153 Grand str. Lapinskiutė yra „V. L.'' skaitytoja ir viena iš pažangesniųjų lietuvaičių; dalyvauja teatrališkuose perstatymuose ir Scenos Mylėtojų chore. Linkime gražaus gyvenimo!

— **Išsiėmė apsivedimo laisnius:** A. Skripka 67 Cranbery str. su Franciška Ambrojute iš New Yorko. Ignas Visvaitis 152—28th str. su S. Šimbarskiute 2,663—57th str.

— **Kova su ištvirkimu.** Lošikų lindynės, ištvirkėlių namai, ir tam panašios votįs persikėlė iš New Yorko ir mūsų palaimintan Brooklynan. Kovoti su šita epidemija susitvėrė tam tikras „Keturiolikos Komitetas''. Jisai šiais metais žada iškelti su ištvirkimu kovą ir parodyti stebūklus. Jau ir apie lietuviškus saliūnus to komiteto agentai smylinėja, nes esą kai-kas patirta.

— **Pradėjo dreadnautą.** Vietiniame laivynkiemyj pradėjo budavoti didžiuliausį plieninį karės laivą-dreadnautą, vardu „New York''. Jis būsiąs didžiausis už visus Amerikos ir Anglijos karės laivus, nes pakelsiąs 27,000 tonų; užbaigsią tik į trejus metus.

— **Mardi Gras karnavalai.** Pereitame panedėlyj prasidėjo žinoma Coney Island „šventė''-karnavalai, kurie tęsis ištisas devynias dienas. Steeplechase rezorte atsibus juokinga karunacija karaliaus ir karalienės. Po šitų karnavalų Coney Island ima tuštėti ir mažai kas bevažiuoja.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

RAPORTAI INTEIKTI IV SEIMUI T. M. D.

Pirmininko raportas.

Po III seimui turėjome ūmai griebtis už gana sunkaus ir kėblaus darbo; kuriuomi buvo ekspedicija Kud. raštų. Mažiau būtų buvę kėblumo ir darbas kur kas būtų buvęs lengvesnis, jeigu Kud. raštai būtų atėję visi kartu ir į vieną vietą. Bet, kada pirmame siuntinyj buvo tik neapdarytos kningos ir dar labai neparankiai išskirstyta, nes III, IV, V ir VI tomai pasiųsta Chicagon, o tas I ir II tomai pas T. M. D. kningių, į Plymouth, Pa., šitaip dalykams stovint neišpuolė kitaip kaip dvi ekspediciji daryti. Pirmutinė padaryta iš Chicagos ir išsiųsta kuopoms III, IV, V ir VI tomai, o likusios kningos pasiųsta T. M. D. kningiui, p. J. Simanavičiui. Antroji ekspedicija atidėta iki ateis apdarytos kningos, nes kitaip elgiantis būtų reikę net 3 ekspedicijos daryti, kas, be abejonės, būtų padarę daug bereikalingo darbo ir kaštų.

Išsiuntinėjus keturis tomus kuopoms ir laukiant prisiunčiant apdarytųjų Kud. raštų iš Tilžės, tūli buvo paleidę paskalus, būk apdarytų Kud. raštų T. M. D. suvisai negaus, nėsa, girdi, Mauderodei neužmokėta ir t. p. Šitie paskalai sukėlė didelį narių žingeidumą po draug ir abejonę. Pradėjo plūsti laiškai iš visų pusių, o ypač iš Pennsylvanijos, su užklausimais apie šį reikalą. Tūliems atsakinėjau ant laiškų, kitiems nei neatsakiau, kadangi buvo pranešta apie tai per organą, o antra, — diena po dienos laukėme prisiunčiant apdaruose Kud. raštų. Galutinai šitiems paskalams kelias uždaryta. Atėjo iš Tilžės paskutinis siutinis apdarytų Kud. raštų. Padaryta antroji ekspedicija ir, tuomi tas milžiniškos vertės darbas — leidimas Kud. raštų, pasiliko užbaigtas. Nors daug reikėjo piningų, nors daug reikėjo padėti sunkaus darbo prieš išleidimą Dr. Kud. raštų, vienok atlikome didelį, milžinišką darbą, iš kurio yra didelė mūsų tautai nauda.

Negaliu apleisti nepažymėjęs vieno dalyko, kuris buvo T. M. D. blėdingu, tai agitacija tūlų pikto noro žmonių, kad nemokėtų už 1910 metus duoklių, o tik gavus Kud. raštus už įmokėtus 60 centų, apleistų draugiją. Šitame reikale praskynė taką ir stojo priešakin p. J.Baltrušaitis ir „Keleivis'' su savo bendradarbjais. Nors buvo kuopų sekretoriams pasiųsti laiškai, su patarimu, kad išdalinant Kud. raštus, surinktų duokles už 1910, bet kitur sekretoriai šito patarimo neišpildė, kitur, kaip antai New Yorke 42 kuopoj, nors sekretorius ir elgėsi sulyg centro valdybos patarimų, tūli nariai su prievarta kningas atsiėmė. Šituose nuotikiuose visur dalyvavo žmonės, kurie mokina kitus gyventi „kooperativiškai''.

T. M. D. Įstatai ir historija buvo nutarta ūmai po seimui išleisti, bet su tuomi turėjome susivėlinti delei šių priežasčių: viena, medžiaga historijai nebuvo dar galutinai apdirbta, o antra, stoka išde pinigų. Kokius inplaukimus gaudavome, reikėjo apmokėti bilas už darbus, išlaidas komitetų, ekspediciją Kud. raštų, už jų persiuntimą iš Tilžės Amerikon, o svarbjausiu iš visų buvo išmokėjimas „balanso'' Mauderodei už spaudą Kud. raštų. Ant galo visgi prieita prie išleidimo įstatų ir historijos. Padarėme sutartį su p. M. Paltanavičium išleisti šito veikalėlio 8000 egz. už $350. Už šį išleidimą p. M. Paltanavičiui užmokėta tik $100, rankpiningių, o liekana $250 dar reikia mokėti, vienok nėsant užtektinai pinigų išde, su užmokeščia nusprendėme palaukti iki seimui.

Išleidimas naujų raštų neįvyko. Šitam buvo didžiausia prižeastis, stoka kapitalo. Manoma, kad šiais metais, po seimui, bus lengvai galima kokį veikalą išleisti, nes visos bilos apmokėtos ir lengvai galima bus imties už naujo darbo. Po ranka randasi keletas mažesnių rankraščių: p. J. Laukio „Gyvybė'', Dr. Garmaus „Paskaitos iš Biografijos ir Bakteriologios''. Šiuos du veikalėliu būtų galima išleisti vienoje kningelėje. Kun. J. Žilinsko rinktiniai raštai, būtų apie 4 tomai. Yra tai didelis pluoštas gerų raštų. Bet, jeigu šituos raštus leisti, tai reiktų visiems T. M. D. nariams sukrusti prie energiško darbo. Beje, buvo nutarta išleisti „Prie Grunwaldo'' p. J. Gabrio veikalas, bet dalykams virtus antraip negu buvo sutarta, šito veikalo leidimas pasiliko atšauktu. (Žiūrėk tarimas centr. valdybos ir Lit-Kom.) Atšaukimas nesuspėta prieš seimą patalpinti organe, todel patariu, kad tas tilptų po seimui.

Reikalas su pp. A. Olševskiu ir J. O. Širvidu apie atsispausdinimą T. M. D. kningelių. Šitas incidentas suteikė mums daug darbo ir nesmagumų. Šį dalyką buvo kaip lygiai sunku ištirti taip ir sunku užbaigti. p. J. O. Širvydo reikale skundikai per organą apskundė gana sunkiai, bet kuomet pareikalauta prirodymų bei liūdijimų, tai jie toli gražu nesutiko su skundu ir, turiu pasakyti, jeigu ne paties Širvydo laiškas, tai vargu būtų buvę galima prieiti prie konkliuzijos. Ačiu tam, kad p. J. O. Širvydas viską mums savo laiške nuodugniai išaiškino, tuomi ir pripadėjo šį dalyką užbaigti. (Čia turi tilpt p. J. O. Širvydo laiškas, delei aiškesnio apšvietimo viso reikalo. Laiškas man nepriduotas. — Jokubynas.) Pasiremdami ant visų dokumentų, kokius šitoje byloje tik gavome ir ant paties laiško, pareikalavome nuo p. J. O. Širvydo kaipo atlyginimą T. M. D-gijai $50, kas ir užmokėta. Nežinau ar męs gerai padarėm, kad susitaikėm ar ne, lai seimas apie tai sprendžia.

Su p. A. Olševskiu susitaikinti negalėjome, nors čia ir yra geresni prirodymai. Išlygos kokias męs p. Olševskiui pastatėme, pasiliko par jį (Olševskį) ignoruotos, o ant jo mums paduotų išlygų negalima buvo taikinties. Todel nutarėme šitą bylą pavesti užbaigti seimui.

Reikalauju, kad perkrėtimui šių reikalų seimas išrinktų tam tikrą komisiją, kuri peržiūrėjus visus dokumentus išneštų savo sprendimą bei padarytų pilną raportą.

Sunku yra nagrinėti tokius dalykus, kurie yra senai atsitikę, o dar sunkiau yra kentėti, kuomet sunkiai ir su pasišventimu dirbant, reik nuolatos girdėti visokius išmėtinėjimus, kad centro valdyba parsidavusi, kad geidžia viską užslėpti. Tatai, tegul seimas, peržiūrėjęs visus dokumentus šiose bylose ir, visą darbą, kurį centr. valdyba atliko, sprendžia ar verta yra centr. valdyba tų visokių užmėtinėjimų. Jeigu negarsinome apie tai organe, tai tam buvo priežastis; seimas, todel, dabar viską peržvelgęs galės geriau tai atlikti ir apie tai pranešti.

Įvedimas T. M. D. naujos tvarkos pasirodė esąs gana sunkus. Męs, lietuviai, esame nuo amžių pripratę prie betvarkės, todel ir šiandien mums nekaip tesikloja. Pereitas seimas priėmė naujus įstatus ir juos užtvirtino, taigi, rodosi, kad po seimui visi nariai ir kuopos turėjo jų prisilaikyti, vienok ne taip buvo tūlos kuopos pilnai laikėsi naujos tvarkos, kitos nors iš dalies, bet dalis jų visai nepildė to kas naujuose įstatuose prisakyta., Žinome kiek daug yra kėblumų vesti centro kningos, kuomet nariai mokesčius siunčia, kada jiems patinka. Delto tik būdavo pasidaro daug klaidų, kurias net labai yra sunku surasti. Tai vis parodė praktika. Todel III seimas priėmė paragrafą naujuose įstatuose, kad mokesčiai, bei duoklės būtų sumokėti iki vasario mėnesiui. Antras dalykas, tai didis parankumas centr. valdybai, kaip imtiesi ir už kokio darbo, nes būtų žinoma kaip stovi draugijos turtas. O vienok nors pereitam seime tas vienbalsiai sulygta pildyti, bet po seimui apleista. Būtų geistina, kad šio seimo delegatai daugiaus atkreiptų atidžios ant šio klausimo. Atminkite, garbus delegatai, kad kilimas ir bujojimas organizacijos remiasi ant tvarkos ir harmonijos. Būtų buvę gražu ir po draug žingeidu visiems žinoti apie abelną stovį mūsų garbingos organizacijos, tuom tarpu to neatsiekiame ir dalykų bėgis yra šešėlyje. Nors ir išsiuntinėjome, pagal pereito seimo nutarimą, blankas visoms kuopoms, kad ant klausimų tęn esančių atsakytų ir jas sugrąžintų atgal centr. sekretoriui, bet kuopos pasipriešino ant klausimų atsakyti ir išpildytas blankas sugrąžinti, kitos tai atliko tik iš dalies ir, tik mažas nuošimtis kuopų tą išpildė sulyg reikalavimo. Atminkite, kad centr. valdybai kuri dirba delei T. M. D. be užmokesčio, buvo sunku tai atlikti ir turėjo daugel kartų sunkiai pavargt, o kuomet iš to sunkaus darbo rezultatai išeina negeistini, yra net baisu atsiminti. Meldžiu tatai, nors ateityje šiuose klausimuose dirbti. Jeigu nariai nepildys centr. valdyba neišpildys ir, vėliaus kad stato centr. valdybai užmėtinėjimus, jie būna neteisingais. Visi dirbkime, o ištobulinsime organizaciją.

Pereitas seimas nutarė išrinkti komisiją peržiūrėjimui visų bilų leidime Dr. Kud. raštų. Męs tokią komisiją buvome paskyrę, bet delei mums nežinomų priežaščių, toji komisija nesusitaikė ir disorganizavosi. Todel priparodymo atskaitos pasiliko paskirta kita komisija, kuri visas bilas peržiūrėjo ir suteisė atskaitą iš viso darbo leidime Kud. raštų. Jeigu su organe tilpusią atskaita seimo delegatai nesutiktų ir, jeigu po jaja pasirašiusiems nepatikėtų, tai gali paskirti kitą komisiją, viso reikalo peržiūrėjimui. Męs, rodosi, dirbome taip gerai kaip tik buvo galima. Visi dokumentai šiuose reikaluose randasi T. M. D. archive.

Buvo sumanyta, kad T. M. D. kuopos rengtų kaip tankiai galima literatiškus vakarus, kuriuose būtų skaitoma lekcijos, deklamacijos ir t. p. Sumanymas labai kiltas ir turįs didžią svarbą bujojime draugijos. Tai parankiausis būdas platinimui apšvietos, parankiausis būdas ištobulinimui liaudies. Vienok nevisur ir nevisos kuopos bandė tuomi užsiimti. Galima priminti bei priskaityti prie kai-kurių kuopų tik Chicagos, Detroito, Brooklyno, Waterburio ir Philadelphijos kuopas; kitur mažai tuomi užsiimta. Tiesa vėlesniame laike Rochester, N. Y. 52-ra kuopa veikia gana įžymiai, per jos rūpestį net viešas lietuviams kningynas įsteigta. Manau, kad ateinančiais metais visos kuopos paims pavyzdį nuo viršminėtos ir stos darban platinime apšvietos. Atminkime, broliai delegatai ir visi T. M. D. nariai, kad pakėlimas ir atbudimas mūsų tautos remiasi tik ant pakėlimo kultūros, todel stokim visi šitan darban, o rezultatai bus gausųs ir didi.

Matant, kad daug tūkstančių T. M. D. išleistų kningelių guli T. M. D. kningiaus sankrovoje, patarėme jas nariams skleisti ir platinti tarp žmonių. Šitas paraginimas nebuvo be pasekmių; daug kningelių pasiliko išplatinta, tuomi padaryta nauda draugijai, apmainyta kningos ant pinigų, o antra nauda — tai paskleidimas mokslišku kningelių tarp žmonių. Kad pasekmingiau platinti T. M. D. išleistas kningas, nusprendėme laiks nuo laiko talpinti S. L. A. organe „Tėvynėje'' apgarsinimą, kuris buvo naudingu draugijai. Per šį apgarsinimą, ne vien pasekmingiau platinosi kningelės, bet ir daugumą narių T. M. D. laimėjo.

Kada atėjo Kud. raštai, tai kningius pranešė, kad jo sankrova, kurioje laikė T. M. D. kningas, yra permaža ir neatsakanti. Todel reikėjo pasamdyti didesnę ir geresnę vietą, už kurią prisiėjo mokėti po $5 nuomos ant mėnesio, kurią turėsime ir ant toliaus mokėti, jeigu kningos liksis ant vietos. Antras dalykas. Turiu už pareigą pranešti gerbiamiems delegatams, kad kningų sankrova randasi gana pavojin game padėjime. Ten randasi ant kelių tūkstančių dolerių vertės T. M. D. turto, o jeigu ant nelaimės atsitiktų kuomet ugnis, tasai turtas pasiliktų sunaikintas. Būtų didelis nuostolis, nes nėra apsaugota nuo ugnies. Aš patarčiau, kad šis seimas nutartų ant toliaus šį turtą intraukti asekuracijon.

Susinešimai su Europos T. M. D. kuopomis yra labai painųs. Iki laiškas sužygiuoja, pereina suvirš mėnesis laiko ir, taip būna tik tuomet, kuomet nevilkina atsakymo; tankiausiai reik laukti po 2 ir 3 mėnesius. Šitaip dalykams esant yra gana sunku visus draugijos bėgančius reikalus gerai užžiūrėti ir tvarkyti. Būtų gerai, kad šis seimas apie tai pakalbėtų ir paimtų atidžion paduotą sumanymą p. B. K. Balevičiaus, kad išrinkt Europoje pirmininko padėjėją, kuris galės ten pat gyvendamas draugijos reikalais geriaus orientuotiesi: su juomi Europinės kuopos susinešimus turėtų, o jisai tik su centro valdyba Amerikoj. Šitokiu būdu ne tik darbas pasilengvintų, bet męs galėtume kur kas arčiau su europiečiais susivienyti.

Kaslink draugijos bujojimo. Turiu pasakyti, kad draugija paaugo apie ant 20 kuopų. Įplaukimai per šį metą buvo didesni, negu kitais prabėgusiais metais. Jeigu būtume neturėję po ranka nepabaigtų reikalų, tai būtume galėję prabėgusiu metu daug atlikti naujo darbo. Neapsiriksiu, jeigu pasakysiu, kad ateinantis metas bus metu, kuriame T. M. D. užims ir vėl didelį darbą nuveikimui. Sakau tai delto, jogei matau, kad visi reikalai su Kud. raštais yra pabaigti, visos bilos apmokėtos ir dar išde turime pusėtinai pinigų. O jeigu tik sukrusime po seimui visi prie darbo, tai netik galėsime kokį didelį veikalą išleisti, bet ir galėsime padauginti skaitlių narių.

Prie pabaigos turiu pasakyti, kad per visą metą dirbau T. M. D. kiek tik mano spėkos išnešė. Stengiausi ant kiek galėdamas pildyti įstatymus ir seimo nutarimus. Gal padariau kaip kur ir klaidas savo veikime, jeigu tas atsitiko, tai ne iš noro, o tik iš nepermatymo dalykų, ar tai buvo tokios jau aplinkybės. Visiems nesitaikiau, nes žinau, kad tas neįvyks, kad visus užganėdinti. Darbo per visą metą turėjau gana daug. Prisiėjo daug naktų nemiegoti, bet visuomet is visur gyniau draugijos reikalus ir ant toliaus, ant kiek man laikas pavelįs, jos reikalams dirbsiu, nes žinau, kad T. M. D. yra mūsų tautos vienintėlė įstaiga, kuri glaudžia visus lygiai prie savo širdies ir skleidžia mokslą bei apšvietą lygiai visiems.

Gaila man yra, kad negaliu dalyvauti seime. Nors ir trokšta širdis būti ir ten su delegatais pasidalinti mintimis, vienok gyvenimo aplinkybės privertė, kad jokiu būdu negaliu dalyvauti. Nežiūrint ar mane apkaltintumete už tai, ar ir bartumete. Negaliu.

Turint po ranka daug reikalų, o antra, užsiėmimas, iš kurio reik daryt pragyvenimas, sunaudojo visą laiką, taigi nuo pirmininkavimo ant toliaus atsisakau, nes žinau, kad negaliu viso darbo priderančiai atlikti. Šiandien T. M. D. pirmininkui yra begalo daug darbo, o jeigu apsiėmęs to viso darbo neatliktų, tuomet draugijai būtų didelis nuostolis.

Su šiais žodžiais ir užbaigiu savo pranešimą.

Su pagarba
J. V. Lutkauskas.

NAUJI RAŠTAI.

Vytauto sūnūs istorijos apysaka. Parašė J. Kruk. Iš lenkų kalbos vertė. A. Vėgėlė. Vilnius, 1911. Pusl. 64.

Išėjo: „Aušrinė'' N4. „Jaunimas'' už rugpjūčio mėn.

ŠPIKUČIAI.

Redaktoriai — netikęs tavoras. Jau antri metai, kaip mūsų laikraščiuose garsinama, jog ant Fifth ave. parsiduoda lietuviškas redaktorius ir dokumentų rašytojas. Ikšiolei dar niekas jo nenupirko.

Palaidūnų savaitė.

Pereitą savaitę laikraštinikai turėjo susivažiavimą. Išvažiavus redaktoriams, laikraščiai ėmė palaidunaut: laikinieji redaktoriai, vieni suskubo „atsiskvėrinti'' su savo priešais, kiti ėmė aiškinti apie Kristų.

Nevogkim vardų!

Lietuvių laikraštijoje išsiplatino mada vogti vardus. Taip „Vienybės Lietuvninkų'' vardą pavogė Kauno „Vienybė''; „Darbininkų Vilties''—Vilniaus „Viltis''; Tilžės „Šaltinio'' Seinų „Šaltinis''; Baltrušaičių „Žmonių Kningyno'' Seinų „Žmonių Kningynas''; visų laikraščių „apžvalgas'' pavogė Klaipėdos naujas laikraštis „Apžvalga''; „Lietuvos Ukininkas'' ir p. Vidūnas pavogė nuo viens kito vardus „Jaunimas'', ir dabar du laikraščiai

Farmeriai, Darbininkai,

kaip ir visi žmonės, dirbantieji rankomis, tankiai suserga inkstų ligomis. Kaip tiktai užtėmysi susilpnėjimą arba kokį-nors sugedimą veikime inkstų, jaknų arba puslės, sustiprink tuos organus su pagalba

Severos Gyduoliu del Inkstu ir Jaknu.

50 centų ir Vienas Doleris.

Geras koznoj metu dalyj,

Organizmas tavo silpnėja ir nustoja tvarkos, nes blogai yra gaivinamas reto, nešvaraus ir nusilpusio kraujo. Tokis padėjimas veda prie ligos, bet jį galima perkeisti į sveikatą, jeigu vartoti gyduoles vadinamas

Severos Kraujo Valytojas

Vienas Doleris.

Naujos Gadynes Liga

Nervu nusilpimas yra skaitoma musu laiku liga. Skaitlius sergančiu nervu liga nuolatos auga.

Rupesčiai,
Persidirbimas,
Smarkus lenktyniavimas,
Darbas sėdint,
Blogi inpročiai,
Visokie užsikarščiavimai,
Nenaturalinis gyvenimo budas,
Neramybė,
Viršjautrumas,
Baimė,
Nemiga,
Abelnas nusilpnėjimas,
Susierzinimas
Nusiminimas, Melancholija.

O ćia yra gyduole:

Severos Nervotonas

Nuramina ir sustiprina nervus,
Sugrąžina nervams energiją,
Suteikia ramų ir gaivinantį miegą,
Sustiprina ir atjaunina visą organizmą.

Pirk bonkutę šiandie. Kaina vienas doleris.

Pardavinejama visur pas Aptiekorius. Persitikrinkit, kad tau duoda „Severos''. Del tikro daktaro patarimo raśyk in musu Gydymo Skyriu.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

tuo-pat vardu išeina. „Keleivis'' nuo Tilžės „Keleivio'' ir tt. ir tt. Ar neatsirastų konkurso, kuris pramanytų naujiems laikraščiams vardus ir apsergėtų mūsų laikraščius nuo vardvagystės?..

KRASOS DĖŽUTĖ.

A. L. Reikui:— Tamsta perspėjate visuomenę, kad nesiųstų aukų Philadelphijos emigrantų draugystei, vienok nenurodote svarbių priežasčių. Kad komitete yra kun. Kaulakis ir socialistas A. Stanelis, tai da ne svarbus užmetimas. Nesvarbu net tas, kad A. St., kaip Tamsta sakote, pagarsėjo „tūlais darbeliais''. Būtų svarbjau žinoti: kokios yra tos 20 draugysčių, kurios šį komitetą išsirinko ir ar teisingai lietuvių emigrantų reikalai yra pridabojami. Jeigu teisingai, tai nėra ko bijoti, ir reikia tą sumanymą remt. Mūsų ateiviams nesvarbu, kas yra komitete; jiems gerai, bile kas sušelpja. Juk vis kamnors reikia tuomi užsimti. Jei ikišiol tuomi niekas neužsiėmė, tai labai gerai bus, kad nors tos draugystės suglobės nelaiminguosius ateivius.

M. Truska: — Nei vienoje nei kitoje korespondencijoje iš Paterson nebuvo pilnai nei tiesiog įvardyta Tamstų klubas, kaipo kėlėjas peštynių, todel nėra reikalo tamstoms įsižeisti, nei teisnties, nei žingeidauti apie korespondento vardą. Minėta buvo apie kokias tęn kalbas, kurios T. klubo nepaliečia. Tačiaus, jeigu Tamstos manėte, kad šitas ant T. klubo meta nuožiūrą, geriausiai buvo tiesiog į laikraštį parašyti, kad T. klubas nieko bendro su šito metodo laikysities, tai išsibūtų išaiškinta.

J. Petrikui:— Vienintėlis Tamstai patarimas, tai — daugiau rašykite. Matomai, publicisto užduotis gerai supratote, jei imate balsą tai viename tai kitame laikraščiuose pakeltame klausime. Jei šito metodo laikysities, tai išsidirbsite kaskart gilesnes pažvalgas.

pp. Sinkui ir Andriukaičiui :— Laiškelio neindėsime, nes vis tai tebesiginčijate apie kningų viršelius. Mums rodos apie tokį mažą daiktą suaugusiems vyrams nėra ko ginčyties. Kiek pamename, p. Ramanauskas rašė, jog Tamstoms priklausančios kningos yra T. M. D. kuopoje. Todel būtų geriau, kad Tamstos tas kningas (Kudirkos raštus) atsiimtumėt ir perskaitytumėt. O ką gali žinot? Gal tada mūsų velionies Kudirkos raštai ir pakeltų Tamstų dvasią augščiau kningos viršelių!...

PERSILAUŽIMO LAIPSNIS.

Šeimynos sąnarys serga ir jo liga jau augščiausiam laipsnyje, tai yra persilaužimo laipsnyje, jis arba pagis arba mirs. Gydytojas nebesuteikia daug vilties, nes pašauktas pervėlai. Šitai toks padėjimas gali būt išvengtas daugume atsitikimų, jeigu tik pasirodžius negalei, ar tai bus sumažėjęs apetitas, apsireiškęs nesuvirinimas, galvos sekaudėjimas, liežuvio išdžiūvimas, nusilpnėjimas, jųs nieko nelaukę imsiite vartoti Trinerio American Elixirą iš kartaus vyno. Persilaužymo laipsnis greit apsireikš, kadangi šis vaistas gerai išvalys virimo organus ir sutvirtins nervus. Jis pagrynins kraują, o nuo to tankiai gali nebelikt reumatiškų ir neurališkų skausmų. Vaistas yra geras nuo visokių vidurių ligų. Gausite vaistų sankrovose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

ATSIŠAUKIMAS Į DRAUGYSČIŲ RAŠTININKUS.

Visų draugysčių raštininkai teiksitės prisiųsti savo antrašus emigracijos sekretoriui šiuom antrašu:

J. A. Kavaliauskas,
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

AUKOS TAUT. NAMUI VIL.

Per p. J. Sereikos vestuves suaukavo Tautiškam Namui Vilniuj šie: J. Sereika, K. Rudkauskiutė, P. Kisielius po 50c.; U. Zelnukė, P. Cirvičiutė, S. Strogis, F. Svetika, B. Bujokas, A. Bulkunas, A. Nauda, P. Slebenauskas, J. Turata, A. Murinskienė, P. Merkeliutė, A. Vanagas po 25c.

(Piningus, viso labo 4 dol ir 45c. pridavė p. Muzikantas.)

EMIGRACIJOS ŠELPIMUI AUKOS.

Chicago, Ill. Lietuvių Neprigulmingas Klubas per V. Poplauską $10.00
Seattle, Wash. D. L. K. Gedemino Dr-stės per Al. Kalvaitį 41.00
Waterbury, Conn. Teatrališka Dr-stė „Aidas'' per V. A. Leščinską 1.55
Haverhill, Mass. D. L. K. Gedemino Dr-stė per T. Kašetą 6.30

E. Š. K. fin. rašt.
J. Jukelis.

MĘS VEL ATKREIPIAM JUSŲ ATIDŽIĄ Į GERIAUSĮ ORIENTALIŠKĄ RUKYMĄ.

Daugiau „Hassan'' su korkiniais galais cigaretų yra surukoma, negu kitokių išdirbysčių. Geras tavoras, žema kaina.

Kiekvienam yra miela pagerbti seną draugą — labiausiai seną draugą, ant kurio žmogus gali pasiremti ir kurs yra jau išmėgintas. Iš tos priežasties męs mielai patariame gerą žodį už „Hassan'' cigaretus, kurie yra populiariški iš visų išdarbių, visam pasaulyj.

Nors „Hassan'' cigaretai pasirodė pasaulij prieš keturis metus, bet jų daugiau parduodama, kaip bent kokių kitų sortų. Ar gali kas reikalauti geresnių darodymų, jog šie cigaretai užganėdina žmones?

Tūkstančiai, kuriie pažįsta gerą tabaką kada jį rūko, patvirtina viską, kas yra sakoma apie „Hassan'' cigaretų gerumą. American Tobacco Company, didžiausia ir garsiausia išdirbėja tabako visam pasaulij, teisingai užtvirtina, jog „Hassan'' cigaretai suteikia geriausį orientališką rūkimą neatsižiūrint į jokią kainą.

Šie cigaretai yra padaryti iš labai gero tabako. Jie gardžiai kvepianti ir lengvi. Jie užganėdina net lipšniausį rūkytoją. Todel ir priežastis jų gerumo ir kainos žemumo jie ir likos numylėtiniai daugelio žmonių.

Jųs galit gaut dėžutę su 10 cigaretų už tokią mažą kainą, kaip 5c. Kas atims, jog kiekvienas „Hassan'' cigaretas turi korkinį galą, neseunku bus suprasti, jog tai didžiausia vertė už tuos piningus.

REIKALAUJA PRESERIŲ!

Reikalauja gerų preserių ant kostamiersko darbo, darbas visados, mokestis nedėlinė, prekė $14. Norintieji kreipkitės pas:

Harris Cohen,
483 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(38)

Pajieškau savo dviejų draugų Jono Žvegos ir Juozapato Šiliio, kuriuodu paeina iš Kauno gub., Kauno pav. Pirmiau abudu gyveno Montreal, Kanadoje. Turiu svarbų reikalą, todel kas žino apie juodu, arba jie patįs, molonės pranešti šiuo adresu:

Martinas Poška,
319 North 15 st., Springfield, Ill.

Pejieškau Vinco Krivicko, paeina iš Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Krasnos gmino, Atesninkėlių kaimo. Jis pats arba apie jį žinantis teiksis pranešti šiuo adresu:

Adoomas Abromaitis,
34 School str., Brooklyn, N. Y.

Visus raštus T. M. Dr. reikaluose reikaluose siųst draugijos redaktoriui:

V. S. Jokubynas,
425 Lincoln ave., Rockford, Ill.

EMIGRANTŲ ŠELPIMO KOMITETO ADRESAI:

S. Jankauskas,
350 Newark str., Hoboken, N. J.
Pagelb. S. Zaliaucka. 243 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Prot. sekr. J. A. Kavaliauckas, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Fin. sekr. J. Jukelis, 915 Clinton st Hoboken, N. J.
Išd. V. Dauneras, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y
Sekr. J. A. Kavaliauckas.

ANT PARDAVIMO ŠTORAS.

Parsiduoda grosernė geroje vietoje, apgyventoje lietuviais; biznis eina gerai; senai išdirbta vieta. Priežastis pardavimo, iškeliavimas į kitą miestą. Kreiptis reikia šiuomi adresu:

P. Vainoras,
625 Driggs ave., Brooklyn, N. Y.

Pirmasis
Lietuvių
DIENRAŠTIS
Amerikoje

Dienraštis turės pasirodyt pirm
NAUJŲ METŲ
kaip tik bus suspėta ineiti į naujus
"KATALIKO" NAMUS

Be skaitlingo visuomenės pritarimo nebus galima tas darbas pradėti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsiliepia laišku

Vertėtų tat visiems Amerikos lietuviams tas sumanymas remti Lietuviams juk reikia turėti kasdien po ranka žinių skelbėjas ir kelrodis. Pirmiau dienraštį leisti neleido nekurios aplinkybės, o nudien tas pergalėti galima.

Kas nori dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. TANANEVICZE
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

NAUJAS LAIKRAŠTIS!

Kas prisiųs mums dolerinę
Gaus tas „Tarką'' — ne blekinę—
Naują laikraštį mųs gaus,
Ką kas mėnuo jam keliaus

Prirašytas,
Pribraižytas,
Paveikslsuotas,
Iliustruotas,

Pašaipos,
Pajuokos,

Juokingiausios pakraipos.

Adresas:
„TARKA'',
Box 895, New York, N. Y.
(68)

Joseph Topilis & Co.
195 Norman ave., Brooklyn, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1.000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų Illiustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Pralekcijų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimat arba norit užsiimti šiuomi biznu, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raćiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.

Telephonas: Greenpoint 8.
Daktaras
A. Szliupiute-Jankauckiene.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Telephonas: 3254—T—Market.
Daktaras
Jonas J. Kaškiaučius
Gydo vyrų, moterių ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.
VALANDOS: Nuo 9—12 ryt. nuo 6—8 vak.
88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevićia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palaginiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

New Telephone 1070 R.
Vienatinis ir Geriausis Fotografistas.
Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

"Look Out! You'd better take care of Yourself"

Galvos skaudėjimas, gerklės sope, skaudėjimai krūtinėje, šonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neineis į sunkų padėjima jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLERĮ

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimų ir klastavimų, žiūrėk tik kad butų **Inkaras** ir mūsų vardas.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.
Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninku" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų'' radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vienybė Lietuvninkų'' obalsis—teisybę į akis. „Vienybė Lietuvninkų'' paduoda naujausias ir svarbiausias žinias. „Vienybę Lietuvninkų'' skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias. Norintiems matyti „Vien. Lietuv.'' siunčiame vieną numerį dovanai.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00 pusei metu $1.00
Užsieniuose prekiuoja metams $3.00 pusei metu $1.50

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų'' reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį'' arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduoda

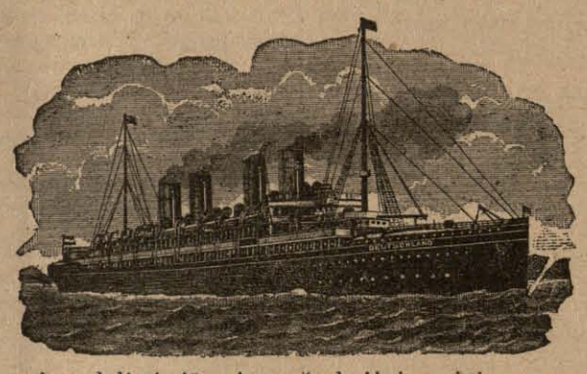

Laivakortes

In visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.
Padaro aktus rejentalnus su Konsolio paliudijimu.
PARDUODAME TIKIETUS ANT GELEŽINKELIŲ AMERIKOJE Į PIETIMES IR VAKARINES VALSTIJAS.

Didžiausia krantuve visokiu knygu.
Knygas turime kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip ir mardų knygos. Žodynų, rankvedžių ir Biblijų.

Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,
120--124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street,
Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave.
Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Konkursinis
Geografijos Vadovelis
Skiriamas Lietuvos Mokyklai. Su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geografijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geografiją butinai reikalingas. Kaina 75c.
Apdaryta $1,00.
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

HASSAN
Korkiniais galais
CIGARETAI

Pamislyk tik! Dešimts korkiniais galais gero skonio cigaretų tik už 5 centus. Didžiausia vertė indėta in cigaretus. Daugmetinė mųsų praktika ir didžiausia vertė kokia gali buti. Parduodama visur.

5¢

The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

ANT SUDŽIOS

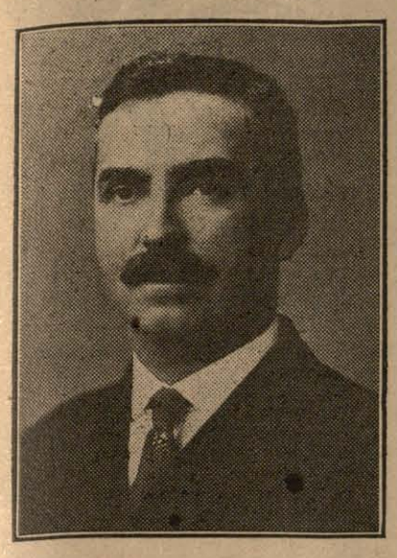

B. R. Jones

IŠ WILKES-BARRE, PA.
ant Luzernes Counto.
Piliečiai balsuokit rinkimo dienoje 30 Rugsėjo 1911 m.

W. Alfred Valentine

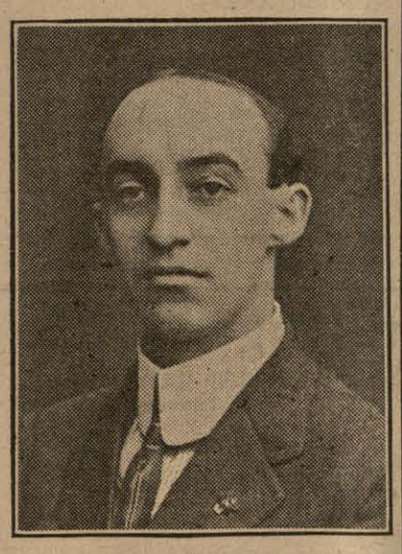

Tapo paskirtas per Sudą (Courąt)
PROKURATORIUM
(District Attorney)
ANT DALIES LAIKO.
Dabar storavojasi, idant taptų aprinktas ant viso termino.
Meldžia lietuvių piliečių balsuot dienoje rinkimų.
Nominacijos 30 Rugsėjo.

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

BALTIMORE MD.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilėnas, 120 Grand st.,
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BOSTON, MASS.
Julijonas Bukantis, 23 Prospect st.

BRIGHTON, MASS.
F. S. Šimanskis, 32 Lincoln st.,

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,
M.K. Wilkewica, 3225 So. Halsted st.
M. J. Damijonaitis, 3253 S. Halsted st.

SO. CHICAGO, ILL.
S. Kvietkauckas, 8745 Escanoba ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.
Jonas Brazaitis, 581 Broadway,

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 107 John st.,

HOLYOKE, MASS.
K. P. Šimkonis 7 Columbia st.,

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.,

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.
J. Mažeika, 27 Comerton st.,

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas,
% Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,
A. Bernotas 509 So. 4-th St.

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
P. Petronis, 9 Gorham st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
George Baltrūnas, 1823 N. Main ave.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.
J. Žemantauskas, 789 Bank st.,

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Wm. Kasperavičius,
Box 53 North sta. Providece, N. J.

M. A. Kirtiklis,
69 Danforth str., Portland, Me.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis

FRANAS URBONAS

Visi, kurie jieškote vaistai (liekarstos) ir sveikatos, galite ją gera roda parodys apturet. tikrą kelią in sveikatą : : : : :
Musu aptiekoriaus

SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Gera proga!

Geras laikraštis, tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima igyti du geru laikčiu už prieinamą kainą.

Visiems, kas užsirašys tiesiog pas mus „Vienybę Lietuvninkų" ir prisiųs $3 00 siuntinėsime per ištisus metus „Vienybę Lietuvninkų ir kaipo priedą „Laisvąją Mintį" ir gi per metus kuriedu laikraš $4.00 Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120—124 Grand str.,
Brooklyn, N. Y.

BE PEILIO IR
PAVOJINGU OPERACIJU.
RUPTURA } Greitai
Iszgydoma } Tikrai
Visiškai
VYRŲ, MOTERŲ, KUDIKIŲ.

DIRŽAS PRAŠALINTAS ANT VISADA
Užtikrintas išgydymas nuo rupturos (abiejų lyčių) seniems ar jauniems, nežiurint kaip seniai ji yra, nenaudojant peilio.
Dr. O'Malley naujas gydymo budas be jokio pavojaus. Nė pjovimo, nė skaudėjimo, nė operacijos. Nė sutrukdymo nuo užsiėmimų. Nereikia diržo kada išgydytas.
Užganėdinimas užtikrintas. Garbingos padėkavonės nuo garbingų žmonių.
Skaityk šią padėkavonę:
Prižiurėtojas ant Pennsylvania Geležinkelio kalba sergantiems: Ką jis sako:
Gavau rupturą prieš dešimtį metų puldamas. Išleidau šimtus dolerių ir išmėginau visokius diržus, bet nebuvo pagelbos kol nemėginau Dr. O'Malley Rupturos gydymo budo ir džiaugsmingai sakau kenčiantiems, jog pirmą nuo kentėjimų paliuosavimą pajutau keliolika savaičių atgal kaip aš pirmą syk atsišaukiau pas daktarą O'Malley.
Jonas W. Bousum, Berwick, Pa.
Prižiurėtojas Penn. Geležinkelio. (Selinsgrove Div.)
Atsišauk arba reikalauk mano knygutės apie rupturos gydymą; prisiunčiama dovanai už 2 cent. pačtinį ženklelį.
Dr. Alex P. O'Malley
158 So. Washington st. WilkesBarre, Pa.
Kur rašoma ir kalbama lietuvjškai.

Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.oo

Skaitykite atydžiai! Nesiduokite apgaudinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeda gvarancija į Valstijos kasą. Pirm negu pavesite savo pinigus taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jųsų sunkiai uždirbta skatiką. Sudėjau Valstijos kason Šimtą tukstančių dolerių kaipo užtikrinimą Jums. Įsitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jųsų patarnavimams yra senas datyrusis Agentas, kuris: Siunčia **50** rub. už **$26.15, 100** rub. už **$51.90, 500** rub. už **259.40, 1000** rub. už **$518.oo.** Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakorčių kainų. Atsakinėju greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.oo
Pigiausios kainos -- Didžiausia apsauga $100.000.oo
Pigiausios kainos — Didziausia apsauga $100.000.oo

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškų (įsisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: **Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.**

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveiklausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į **Chicago, Ill.,** kurioj galit gaut: **laikrodžių, laikrodėlių, lenciūgėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų.** Puikiausių **armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinų** ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų **britvų,** visokio skyriaus **drukuojamų mašinukių, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų** ir **malda-knygių.** Gražių **popierų** gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, **tuziną** už 25c, 5 tuz. $1.00, perkupčiams 1000 už $6.00. Jaigu kas neturite mano **katalogą,** rašyk šiądien: prisiūsdami už 5c markę, o apturėsi mano **Didelį Katalogą Dykai** su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano tavoras pirmos kliasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirkt tavorą daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaites su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,
3225 So. Halsted St. Dept. V. Chicago, Ill.

TIK KĄ IŠĖJO IŠ-PO SPAUDOS:

APIE KUNO ISLAVINIMĄ

Pagal prof. Bliunčli parašyta P. Norkaus. Su 25 paveikslais. Pusl. 74. Kaina 15 centų. Autorius išdėsto žmogaus kūno, ypač krūtinės, sustatymą. Pagaliaus nurodo, kokią svarbią rolę lošia kasdieninė kūno gymnastika, kaip ji žmogų sustiprina fyziškai ir protiškai; kaip per gymnastiką žmogus palaiko savo kūno sveikatą, gražumą ir pailgina gyvenimą. Tas atsiekiama tik pašvenčiant kasdieną po desėtką minučių ant gymnastikos. Kningutė reikalinga turėti po ranka ir atvejų atvejais perskaityti. Tas veikalėlis mūsų kalboje dar pirmutinis tokios rūšies.

VILKU LIZDAS

Apysaka iš kryžiuočių laikų, parašyta Zuzanos Moravskos, sulietuvinta A. Vėgėlės. Pusl. 117. Kaina 35 c. Niekas taip neišlavina jaunuomenės, niekas tiek neinkvepia meilės prie savo tėvynės ir visų prakilnių darbų, kaip historiškos apysakos. Francūzus pakėlė apysakos Diumo, Hugo ir Zolo. Pasaulį pralenkė anglai išmintingame patriotizme ačiu historiškiems romanams Walter Skotto. Lietuviai da maža teturi historiškų apysakų, išskiriant Kraševskio „Kuningas", „Vitolioraudą" ir kit. Todėl „Vilkų Lizdas" yra labai brangintina kninga. Nors ji skiriama tik jaunuomenei, bet ją su didele nauda ir smagumu perskaitys kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė.

PAŽVELGUS ATGAL

Didelė sociologiška apysaka arba romanas, garsaus amerikonų romanisto Edwardo Bellamy, versta P. Siulelio. Pusl. 356. Kaina $1. Šitas veikalas, išverstas veik į visų civilizuotų tautų kalbas, ir turėjęs visur milžinišką pasisekimą, lietuviškame pilname vertime pasirodė dar pirmą sykį. Bellamy nupiešia dailios apysakos formoje apie žmogų, kuris pramiegojęs šimtą suvirš metų, prabudo ir rado visai naują draugijos surėdymą. Čia jis aprašo viską, kas buvo naujai sutvarkyta ir kaip tuose laikuose buvo laiminga žmonija. Norints tai didelės fantazijos aprašymas, bet jis suteikia skaitytojui tūkstančius prakilnių minčių. Galima drąsiai sakyti, kad šita kninga yra socialistų vadovėlis. Ją perskaitęs žmogus pasisems sau labai gilių idealų. Ji privalo rasties kiekvieno lietuvio kningynėlyj.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Klausyk Gero Patarimo

Mokek sau o nekitam randą.

Tas išmintingas ir laimingas, kuris nusiperka žemės sklypelį, tokį kokį išgali New Yorke. New York City skubiai eina visoki pagerinimai, kaip va: tiltai, toneliai (po miestu geležinkeliai), subway ir kiti visoki įtaisymai dėl palengvinimo žmonėms ir pagerinimo miesto. Per tai čia žmonės ir puolasi pirkti ŽEMĖS ŠMOTĄ prie krašto miesto, ba už 3 ar 5 metų tojižemė ar stuba pasilieka jau mieste ir tokiu budu toji žemė pasilieka 7-nis ar 15-ką kartų brangesnė negu perkant kaštavo. Kita vigada, už 5 centus veža 35 myles, kad ir toli parsieina važinot, bet ima mažai laiko tik 2 minutas trukis bėga 1 mylę po žeme. Todėl New York City per pereitus 10 metų žmonių pasididino ant 1031368. Visi žino, kad New York City yra daugiausia turčių, o daugiausia prasigyveno iš žemės pradėdami su $50, o mųs lietuviai sudeda pinigus į žydų bankas ir anie už sudėtus jų pinigus perka žemę, stato stubas ir nuo tų pačių lietuvių ima randą už jas. Sunku rasti tokią banką, kad neturėtų žemės New York City, tai kodėl lietuviai patys sau neapverčia tuos pinigus nupirkimui sklypą žemės alia paveda bankom sa ve išnaudot. ŠTAI MĘS PARDUODAM EAST NEW YORK'E Lotus, Stubas ir Namus, namai su puikiausiom įtaisom, sklepai simentuoti, ant pirmų lubų kukne ir 3 kambariai, ant antrų 4 kambariai ir maudyklė, zvanai ir šėpos drapanoms pasidėti, žodžiu sakant viskas puikiai įrengta, parsiduoda tik už $3.500 įmokant keletą šimtų ant pradžių, o paskui po biskį, beveik su randa galima išmokėt. Taip pat ir LOTUS parduodam nuo $450 iki $750, prie pat krašto miesto, nuo Eleveiterio tik 3 Blokai. Čia raudasi visoki bizniai, mokyklos, hospitolės ir t. t. Nuo mųs žemę pirkdami įmoką už Lotą $10%, o paskui po 750 kas mėnesis, o jeigu sirgtum ir nedirbtum, precento nereik mokėt už pasilikusią sumą. Visu pakraščiu mųs žemės Jamaica Bay yra rengiama prieplauka (dokai) per 10 mylių ir jau per Kongresą Washington D. C. 10 d. Vasario 1910 yra užtvirtinti plenai ir paskirta 70 milijonų nuo Suvienytų Valstijų ir 40 milijonų New York City. Tai-gi galima tikėtis, kad ši vieta ateis į didelį brangumą.

Kreipkitės asabiškai arba per laiškus pas mųs reprezentantus: V. J. Šlekys „Darb. Vilties" išleistojas 119 E. Centre st. ir J. A. Žemaitis (Vargoninkas) Shenandoah, Pa.
J. G. Alenskas, 80 Gearent Lane, Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinavičia, Auditorium Bldg. Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.
120-4 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

PIRMAS LIETUVISZKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIU FOTOGRAFIJU

Darba atlieku

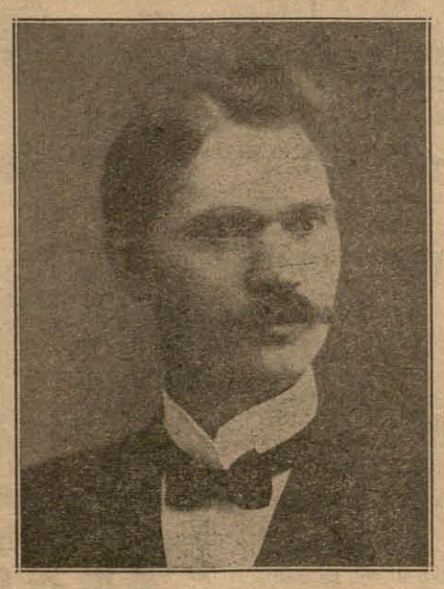

puikiai ir pigiai.

G. BENSON
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja savaitinį laikraštį „Tėvynę", savoižde turi grynais pinigais suvirš $25,000.00. Apšvietos reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoka šimtus dolerių, kas metas. Todėl geistina, kad Susivienijimas turėtų bent 100,000 sąnarių, tuomet tokia organizacija galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus Jeigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę butų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamąstyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuva į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek pinigų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk geriamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00, — $300.00, — $600.00 ir — $1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienijimo sekretorių: A. B. Strimaitį, 307 W. 30th st., New York City. Jeigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: P. Živatkauską, 110 W. Market st., Scranton, Pa.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.00, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.00. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
General Passenger Agent,
90 West Street, N. Y.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS
274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Dr. Ignotas Stankus

Bell Telephone Dickinson 3757 w.

Dėl daktariškos rodos galima atsišaukti pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar laišku ir iš kitų šeitų, taipgi Kanados.

— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphijoj —

Jis yra pabaigęs augščiausius ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo miestavu daktaru mieste Indianopolis Mokėsi ir praktikavojo *The New York Post Graguate Medical School and Hospital.* Visi jo paliudijimai išstatyti yra ofise, kur kiekvienas atsilankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo locną ligonbutį Philadelphijoj ir tame pačiame name padirbo puikią *medikališką kliniką* su laboratorija, elektriškas mašinas ir aptieką su geriausioms gyduolėms. Čia visi ligoniai atranda teisingą pagelbą, išsigydo ir palieka sveiki. Štai ką liudija patys ligoniai:

„Nuo visokių spuogų ir išbėrimų, ant veido ir kaklo ir viso kūno, taipogi nuo kitu odos ir kraujo ligų, nera geresnio daktaro, kaip Dr. I. Stankus. Daug daktarų atlankiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti." Taip kalba Jos. Švilpa, 1011 Čarlton St., Philadelphia, Pa.

„Šiuomi viešai išreiškiu savo širdingą padėką Dr. Stankui už išgydymą nervų ligu ir sugrąžinimą vyriškumo, kuriu kiti daktarai atsisakė išgydyti. Ir visiems su slaptomis ligomis patariu kreiptis pas dr. Ig. Stankų, o nepasigailėsite savo žygio.
A. Zmudzen, Salem, Mass.
57 Pingree St.

GARBUS DAKTARE: neišrandu žodžiu padėkavojimu Tamistai už išgydyma skaudėjimo šonuose ir po širdies gėlimo strėnų ir skausmingų mėnesinių, kurių kiti visi daktarai neapsiėmė gydyti. Bet Tamistos operacija kaip ranka atėme kentėjimą nuo manęs. Ela Mažinacky
1325 S. Front St., Phila.

Dr. Ig. Stankus.

John Akuotaitis, Montreal, Que. Canada, rašo: „Meilutis gydytojau.— Šešta diena, kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartoju sulyg užrašo, jau negaliu atsidėkoti Tamstai iš džiaugsmo da tik pusę liekarstu sunadojau bet jau visas sustiprėjau ir baigiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti: nes jau nereikalauju daktariškos pagelbos. Ta įkiri ligą, kuri taip daug prikankino mane ir kurią kiti daktarai laikė už neišgydoma, dabar jau baigia gyti. Ačių Tamstoms už pigų ir greitą išgydymą."

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo:

reumatizmo, skaudėjima šonų, sanarių kaulų, strėnų, koju, pečių, nuo visokių kraujo ligu užkrečiamu lytišku ligų, triperį, šankerį sifilį, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, išbėrimą, niežėjimą ir augimą ant veido ir kūno visokių spuogu, dedervinių ir slinkimą plauku, galvos skaudėmą, širdies, inkstu, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuralgiją, drebėjimą sanariu, greitą supykimą, negalėjimą miegot ir išgastį, greitą pailsimą, sunkų kvėpavimą, peršalimo slogas ir nusilpnėjimą sveikatos, visokias moterų ligas skausmingų ir nelegulerišk mėnesinių tekėjimą ir gumbo. Išgydau su opecija rupturą, apendesitis, vėžį, skilvye augančius akmenis visokius skadulius, guzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūslės. Darau operacijas ant gyslų kaulų nervų, smegnų, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir rankas atitaisau ir padarau sveikas. Taip gi daro operacijas ant nosies, akių ir gerklės.

Dr Ignatius Stankus, M. D. **1220 So. Broad Street,** Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare.
Šventadieniaisnuo 1 iki 5 po piet.

LAIMINGOS DIENOS.

Tik tas yra geriausias daktaras

kuris pagelbi ligoje.

Žmonėms ką pirmiau gyvenimas buvo pilnas kartumo ir kankinę, dėlei ligos varginimo, kaipo aršiausio neprieteliaus žmogaus; vienok kaip Philadelphijos MEDIKAL KLINIKOS, daktaras padavė tikrą prieteliską ranką ir gerų liekarstų pagelbą, tad tuojaus apturėjo savo gerą sveikatą ir vėl pastojo išgydytiems LAIMINGOS DIENOS.

KAD PHILA. MED. KLINIKA, išgydo greit, gerai, teisingai, ligos neatsinaujina ir daugiaus išgydo kaip kiti daktarai; tad nepasigyrimai kaip kiti patys save augština, o negali darodyti, kad ką nors išgydę; bet PHILA. M. KLINIKĄ žmonės giria. Iš daugybės padėkavonių pačių išgydyti. **Ką rašo:**

Širdingai dėkavoju ir tegul Jums Dievas atnagradija, kad Jųs kiekvieną sergantį taip išgydytumet kaip mane.

Mano liga, kuri pirmiaus kankino, tad jau visi skaudėjimai prapuolė; ar tai lytus ar pagada dabar visada jaučiuosi sveikas ir nieko neskauda. Gerai valgau, taip, kad kiti pavydi man, tokios geros sveikatos. Vardas Philadelphijos Med. Kliniko tegul pagarsėja po visą Ameriką.

Su guodone
W. Zbronskis, 140 Bydler St. Muskegon, Mich.

Asz Julijonas Adomaitis, duodu žinoti, kad esu sveikas ir padėkavoju už geras liekarstas ir, kad taip greit mane išgydėte. Dabar ištariu širdingą ačiu ir nereikalauju daugiau gydytis.

Mr. Julius Adams,
1237 Buttonwood Str., Philadelphia, Pa.

GUODOTINI TAMISTOS: Parašau aš dėkavodamas PHILA. M. KLINIKAI už sugrąžinimą mar sveikatos. Kaip tik pabaigiau gert liekarstas ir išgijau. Dabar jaučiuosi sveikas ant visko. Dėkavoju už rodą i geras liekarstas, kad taip greit mane išgydė. Todėl atvirai dėkavoju, kad serganti žinotu kur reik kreiptis, kad apturėt gerą sveikatą. Toki daktarai visada yra verti pagyrimo ir guodonės. Su tikra guodone,
Barnasius Grudinskas, Port Henry, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, paties gubernatorians legalizuota. Kaip daugelį, teip ir tave gali išgydyt nuo: skaudėjimo sanariuos, gėlimą kauluose, pečiuose, šonuose, kojose, rankose ir kitur. Nusilpnėjimą, sėklos nubėgimą nuo saužagystės, nervų ir kraujo ligas, inkstų, kepenų, ir vidurių ligas: kosulio, širdies, galvos skaudėjimo, blogus sapnus ir visokias užsikrečiamas piktas ligas, teip ir moterių visokias ligas ir kurios tik užpuola ant žmogaus nelaimės ir varginimo. Pribuk asabiškai, jei toli gyveni, aprašyk ligą lietuviškai, apturėsi tai tikrą prieteliską rodą, nes šitas geras KLINIKAS, labai pasekmingai išgydo šviežias ir seniau užpuolusias sligas.

Visada rašyk ar ateik, ne kitur bet ant šito tikro Kliniko adreso:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Valandos: nuo 10 iki 4 po piet.
Nedėlioj nuo 10 iki 3 po pietų.
Utarninke ir Pėtnyčioj nuo 6 iki 8 vakare

MOKINKIMĖS PATYS

Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu

P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.
DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.
Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu. 191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
— KVEPIANTI CIGARAI. —
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS
CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas: V. Daukšys,
1425 N. 28-th str., Philadelphia, Pa.
Jo pagelbininkas: J. Kazakevičius,
103 N. Main str., Pittston, Pa.
Raštininkas: J. Žemantauckas,
789 Bank str Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.
Kningininkas: J. Simanavičius,
331 Barnes str., Plymouth, Pa.
Literatiškas komitetas: J. Laukis, 3001 Farrd str., Shicago, Ill., V. S. Jokubynas, 425 Lincoln str., Rockford, Ill., J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.

TELEPHONE 1295 GREEPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS
(UNDERTAKER)
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofiisas atidaras DIENĄ IR NAKTĮ.
213½ Berry Str. **Brooklyn, N. Y**
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITĖS REIKALE PAS LIETUVĮ.

Bischoff's Banking House
287 Broadway **Kampas Reade Gatvės**
New York N. Y. **Telefonas: Worth 2822**

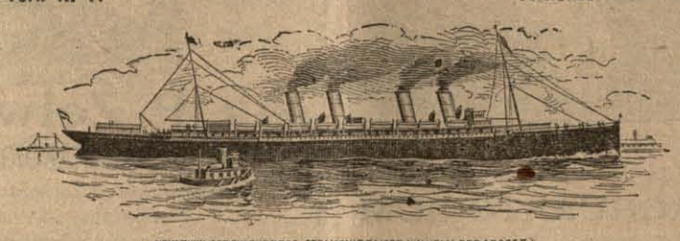

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori kad jo reikalai butų greitai atlikti, tegu atsišaukia į
Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.
(Stovinti po Rėdiška Kaucija $100.000).

Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią kainą. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimu Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoteisingiausiai.

Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subatoje iki 8 val. vakare. **Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.**

THE AMERICAN Preké $7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.

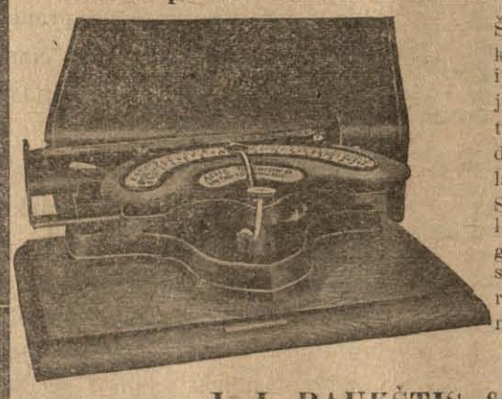

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol. Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanelį, gali neštis kur nori.
Pati skrynelė $2.00
O mašina $7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. **Brooklyn, N. Y.**

— ADVOKATAS —
VIKTORAS E. GARCAS
45 Broadway, **New York, N. Y.**

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas** ir **Privatiškas Provas** visuosia Amerikos ir Rusijos suduosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklauskite pirma mano rodos. Išduodu visokias **Rajantališkas popieras Daviernastis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsišaukia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, **New York, N. Y.**

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8½ dienų in Roterdamą	11½ dienų in Liepojų
III klasa $29.	III klasa $30.
II „ 45.	II „ 47.
I „ 52.	I „ 62.

Laivai iš New Yorko: Birma Gegužio 13, Kursk Geg. 27, Lithuania Bir. 10.
Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.
Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.
Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

Antanas Stašauckas.
Labai puikioje vietoje saliunas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepiančius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.
No. 2 Cor. Nesbitt ir B.
EAST PLYMOUTH, PA.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agenturą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Tėmyk! Tiktai Groblewskio

Žmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Atidžiai visu Lietuviu
LAIKAU PUIKŲ SALIUNĄ
Skanus alus, gardi arielka, Havanos cigarai. Teipogi puiki salė mitingams veselioms ir šiaip visokiems susirinkimams. **Salė 212 Berry Str.**
Reikale kreipkitės prie mųs, o busite užganėdinti konogeriausiai.
JUOZAS JURKEVIČIUS
112 N. 3rd st., **Brooklyn, N. Y.**

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317--319 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, **CHICAGO, ILL.**

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

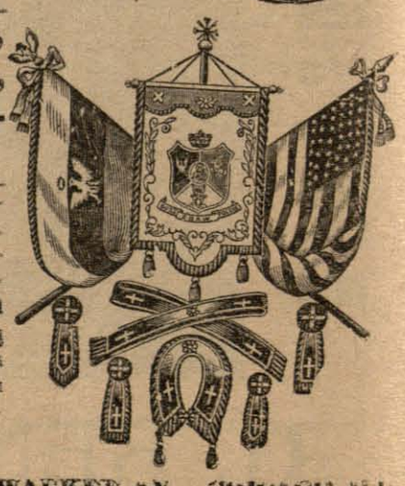

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciau paminėtus daiktus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdamas iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.